

โครงการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋ากิจจากภูมิปัญญาผ้าทอหางอน สำหรับสตรีวัยทำงาน

โดย

นางสาวจิตราภรณ์ จิตรเที่ยง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

ภาควิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

โครงการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากภูมิปัญญาผ้าทอหางอวน สำหรับสตรีวัยทำงาน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

ภาควิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

DESIGNING AND DEVELOPING BAG PRODUCTS FROM WOVEN NET TRAWL
TAIL FABRIC FOR WORKING WOMEN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for Master of Fine Arts PRODUCT DESIGN

Department of Product Design

Silpakorn University

Academic Year 2023

Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ	โครงการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากภูมิปัญญาผ้าทอหางอวนสำหรับสตรีวัยทำงาน
โดย	นางสาวจิตรภรณ์ จิตรเที่ยง
สาขาวิชา	การออกแบบผลิตภัณฑ์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญา มหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	อาจารย์ ดร. อาริยา อัฐวุฒิกุล

คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะมัณฑนศิลป์
(อาจารย์ ดร. ธนาทร เจียรกุล)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ล้อย กานต์สมเกียรติ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร. อาริยา อัฐวุฒิกุล)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(รองศาสตราจารย์ ดร. รัฐไท พรเจริญ)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิกายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิสักดิ์ สิ้นธุภาค)

630420025 : การออกแบบผลิตภัณฑ์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท

คำสำคัญ : วัสดุทางอวนทอ, ชุดผลิตภัณฑ์ในชีวิตประจำวัน, ภูมิปัญญาท้องถิ่น

นางสาว จิตรารัตน์ จิตรเที่ยง: โครงการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากภูมิปัญญาผ้าทอทางอวน สำหรับสตรีวัยทำงาน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : อาจารย์ ดร. อาริยา อัฐวุฒิกุล

งานวิจัยเรื่องการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากภูมิปัญญาผ้าทอทางอวน สำหรับสตรีวัยทำงาน

มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อทำการศึกษาทดลองคุณสมบัติ เทคนิค วัสดุ วิธีการและการใช้ประโยชน์จากผ้าทอทางอวน 2) เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์และพัฒนาผ้าทอทางอวน 3) เพื่อออกแบบนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่สร้างสรรค์ ภายใต้ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่คนรุ่นใหม่ 4) เพื่อประเมินความพึงพอใจ การออกแบบกระเป๋าจากภูมิปัญญาผ้าทอทางอวน ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้ 1) การเก็บข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามปลายเปิด โดยสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นภาคใต้ 2) การออกแบบร่างผลิตภัณฑ์ โดยแปรผลจากผู้เชี่ยวชาญ ภายใต้แนวคิดจากงานหัตถกรรมผ้าทอทางอวน กระบวนการผลิต การย้อมสี เทคนิคหัตถกรรมตีหมา จากวัฒนธรรมภาคใต้ และแนวคิดศิลปะพื้นบ้านของภาคใต้ เป็นต้น

ผลวิจัยตามวัตถุประสงค์ 2) ชิ้นงานวัสดุผ้าทอทางอวน มีคุณสมบัติทางกายภาพแตกต่างกัน เมื่อทดลองเปลี่ยนรูปแบบวิธีทอผ้าทอทางอวน ทำให้ทราบรูปแบบ ขนาด และปริมาณที่จะใช้ผลิต ในแต่ละชิ้นงานมากขึ้น ข้อมูลเหล่านี้นำมาพิจารณาเพื่อเลือกวัสดุที่เหมาะสมเพื่อนำไปพัฒนาต่อ ได้แก่ เทคนิคการขึ้นรูปโดยใช้เครื่องหนังเป็นส่วนประกอบ หรือการใช้วิธีการผูก การมัด เป็นเงื่อน เพื่อให้วัสดุมีความแข็งแรงทนทานและเกิดเป็นเทคนิคใหม่ ขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยแสวงหาวิธีการขึ้นรูปแบบผสมผสานเพิ่มเติม พบว่าวิธีการที่น่าสนใจคือการนำทักษะการถักโครเช การพัน การขด การปักเย็บ และการมัด มาประยุกต์ใช้ในการขึ้นรูป เพราะมีวิธีการคล้ายกัน ไม่ซับซ้อน สามารถขึ้นรูปได้สำเร็จเป็นชิ้นงาน และผลิตภัณฑ์ที่ได้มีความเป็นธรรมชาติจากรูปทรงที่ไม่สม่ำเสมอ จึงนำผลิตภัณฑ์ที่ได้มาประยุกต์เป็นรูปแบบของกระเป๋าที่เหมาะสมกับสตรีวัยทำงาน 4 ชุดแบบ ได้แก่ กระเป๋าทรง Crossbody Bag / Tote Bag / Bucket Bag และ Backpack Bag จากผลแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิและกลุ่มเป้าหมายสตรีวัยทำงาน พบว่า มีความสนใจในผลิตภัณฑ์กระเป๋าชุด Backpack Bag ร้อยละ 50.5 และ Bucket Bag ร้อยละ 27.3 เป็นพิเศษ ซึ่งกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวได้บ่งชี้ถึงวัตถุประสงค์การใช้งาน ไลฟ์สไตล์ในชีวิตประจำวันและผู้หญิงวัยทำงานที่มีความสนใจวัสดุที่เป็นธรรมชาติ มีความเป็น Handicraft และมีความเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นอย่างมาก

630420025 : Major PRODUCT DESIGN

Keyword : Trawl tail Material, Daily life Products souvenir set, local wisdom

MISS Jittarporn JITTIENG : DESIGNING AND DEVELOPING BAG PRODUCTS FROM WOVEN NET TRAWL TAIL FABRIC FOR WORKING WOMEN Thesis advisor : Ariya Atthawuttikul, Ph.D.

The objectives of the research on product design and development of bags from the wisdom of net weaving fabrics for working women there is a purpose 1) to study and experiment on properties, techniques, materials, methods and utilization of handicraft weaving tail. 2) to design products for handicraft weaving tail. 3) to design creative product presentation under local wisdom to the new generation 4) to assess satisfaction bag design from the wisdom of trawl tail 5) To promote income generation for the community 6) To assess the satisfaction of trawl tail weaving products through in-depth interviews with experts. The objectives are as follows 1) Collect data by using open-ended questionnaires. Inquire from the ideas of local arts and culture experts in the southern region. 2) Design and sketch souvenir products. by interpreting results from experts as follows, with the concept of handicraft weaving tail nets production process Dyeing Craft ideas from southern culture The concept of folk art of the southern region. The Objective findings 1) Tail net weaving material have different physical properties When trying to change the pattern of weaving the net tail make known the type, size and quantity to be used for production In each piece more These data are taken into account to select the appropriate materials for further development, including the forming technique using leather as a component. Or the use of tie and knot methods to make the material strong, durable and resulting in more and more new techniques. Researchers have searched for more combinations of forming methods. I found an interesting way to bring the skills of Knitting, combinations of forming methods. I found an interesting way of bring the skills of Knitting, crocheting, wrapping, curling, sewing and tying applied in forming. Because there are similar methods, not complicated, can be successfully molded into places And the product is natural from irregular shapes. Therefore, the acquired products were applied in the form of bags suitable for working women, 4 types: Crossbody Bag / Tote Bag / Bucket Bag and Backpack Bag. 50.5 percent interest in backpack bag products and Bucket Bag 27.3 percent specifically, which the group has indicated its intended use. Everyday lifestyle and working women who are interested in natural materials, have a handicraft and a lot of local wisdom.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ตรงตามเป้าหมายได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์อันเนื่องมาจาก คำแนะนำและคำชี้แนะในแนวทางการศึกษาข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต้องขอขอบพระคุณ อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. อาริยา อัฐวุฒิกุล ที่คอยให้คำปรึกษาตลอดจนการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ รวมทั้งขอขอบพระคุณอาจารย์ภาควิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่คอยให้ความรู้และ คำแนะนำตลอดการเรียนหลักสูตรการออกแบบผลิตภัณฑ์สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา อาจารย์ ที่สนับสนุนเงินตราในการครองชีพและช่วยเหลือในเรื่องต่างๆ คอยเป็นกำลังใจและผลักดันจน ทำวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์

จิตรภรณ์ จิตรเที่ยง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ.....	3
1.3 ขอบเขตการวิจัยและออกแบบ.....	4
1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
1.5 ขั้นตอนการวิจัย.....	6
1.6 แผนการดำเนินงาน.....	8
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
1.9 นิยามศัพท์.....	11
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	12
2.1 กลุ่มแม่บ้านผ้าทอทางอวน หมู่บ้านหน้าทับ อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช.....	12
2.2 เทคนิคที่นำมาประยุกต์ใช้กับวัสดุธรรมชาติ.....	12
2.3 การนำวัตถุดิบธรรมชาติมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์.....	12
2.4 ผู้บริโภคกลุ่มผู้หญิงวัยทำงาน.....	12
2.5 แนวคิด หลักการ และทฤษฎี ที่ใช้ในงานวิจัย.....	12

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
2.1 กลุ่มแม่บ้านทอผ้าทอหางอวน หมู่บ้านหน้าทับ อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช.....	13
2.1.1 ความเป็นมา	13
2.1.2 ผลิตภัณฑ์.....	14
2.1.3 วัตถุดิบ.....	14
2.2 เทคนิคที่นำมาประยุกต์ใช้กับวัสดุธรรมชาติ.....	15
2.2.1 ขั้นตอนการได้มา	15
2.2.2 ลักษณะและคุณสมบัติทางกายภาพของผ้าทอหางอวน	18
2.2.3 การนำวัสดุผ้าทอหางอวนที่เป็นวัสดุที่ได้มาจากธรรมชาติ เพื่อนำมาผสมผสานให้เกิดรูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่	19
2.4 ผู้บริโภคกลุ่มผู้หญิงวัยทำงาน	29
2.4.1 พฤติกรรมที่โดดเด่น.....	29
2.5 แนวคิด หลักการ และทฤษฎี ที่ใช้ในงานวิจัย.....	32
2.5.3 หลักการใช้สี.....	32
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงาน.....	35
3.1 รูปแบบและขั้นตอนการวิจัย	35
3.1.1 ขั้นตอนการศึกษาและรวบรวมข้อมูล	35
3.1.2 ขั้นตอนการทดลอง	35
3.1.3 ขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์	36
3.1.4 ขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์	36
3.1.5. ขั้นตอนการวิเคราะห์สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	36
3.2 ลักษณะข้อมูล และขอบเขตของการวิจัย	36
3.2.1 ข้อมูลทุติยภูมิ	36

3.2.2 ข้อมูลปฐมภูมิ	37
3.2.3 ขอบเขตการวิจัย	37
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการสร้าง และตรวจสอบประสิทธิภาพ	38
3.3.1 แบบสัมภาษณ์เบื้องต้นข้อมูลและสภาพปัญหาเบื้องต้น.....	38
3.3.2 แบบสำรวจผู้บริโภคนเบื้องต้น.....	38
3.3.3 แบบสัมภาษณ์วิธีการขึ้นรูปและรูปแบบผลิตภัณฑ์เบื้องต้นโดยผู้เชี่ยวชาญ.....	39
3.3.4 แบบประเมินผลิตภัณฑ์จากผ้าทอทางอวนโดยผู้ทรงคุณวุฒิ	39
3.3.5 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าทอทางอวนโดยผู้บริโภค ...	40
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	41
3.6 การสรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	42
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและการทำแบบสอบถาม	43
4.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน.....	43
4.2 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม.....	45
4.3 ขั้นตอนการออกแบบและผลิตชิ้นงาน.....	61
4.4 ขั้นตอนการประเมินความพึงพอใจต่อกลุ่มเป้าหมาย	100
4.4.2 ข้อเสนอแนะจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มเป้าหมาย	101
บทที่ 5 ผู้วิจัยสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	102
5.1 สรุปผล.....	102
5.2 อภิปรายผล.....	109
5.3 ข้อเสนอแนะ	109
รายการอ้างอิง	111
ภาคผนวก.....	112

ภาคผนวก ก เครื่องมือในการวิจัย.....	113
ภาคผนวก ข รูปภาพประกอบระหว่างลงพื้นที่จริง.....	125
ประวัติผู้เขียน.....	135

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 สรุปลักษณะวิเคราะห์ การเย็บ วิธีต่างๆ.....	26
ตารางที่ 2 พิจารณาข้อดีและข้อเสียในรูปแบบการทอ.....	64
ตารางที่ 3 พิจารณาข้อดีและข้อเสียในรูปแบบการทอ.....	65
ตารางที่ 4 พิจารณาข้อดีและข้อเสียในรูปแบบการทอ.....	66

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ตัวอย่างหางอวนทอแบบผืน.....	2
ภาพที่ 2 ตัวอย่างหางอวนประเภททอเป็นม้วน.....	3
ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดการวิจัย	6
ภาพที่ 4 ภาพจำลอง หางอวน – เครื่องมือจับกุ้งเคย.....	15
ภาพที่ 5 ขึ้นรูปจากกรรมวิธีการทำ ผ้าทอหางอวน	17
ภาพที่ 6 ขึ้นรูปจากกรรมวิธีการทำ ผ้าทอหางอวน	18
ภาพที่ 7 ลักษณะทางกายภาพและคุณสมบัติการสังเกตจากการทอหางอวน	19
ภาพที่ 8 การวิเคราะห์คุณสมบัติวัสดุและการใช้ประโยชน์จากใบลาน	23
ภาพที่ 9 จากการวิเคราะห์ รูปทรงของเครื่องใช้ ดิหมา	24
ภาพที่ 10 จากการวิเคราะห์ รูปทรงของเครื่องใช้ ดิหมา.....	25
ภาพที่ 11 ลำดับการวางแผนเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอหางอวน	28
ภาพที่ 12 ตัวอย่างรูปทรงกระเป๋าที่กลุ่มเป้าหมายสนใจ.....	31
ภาพที่ 13 MoodTone.....	33
ภาพที่ 14 MoodTone.....	33
ภาพที่ 15 ขั้นตอนการออกแบบกระเป๋าสำหรับสตรีวัยทำงาน.....	61
ภาพที่ 16 รูปแบบการทอ.....	62
ภาพที่ 17 รูปแบบลักษณะเส้นใยที่ใช้ในการทอ.....	63
ภาพที่ 18 Sketch แบบ เหลี่ยม ใช้ผ้าทอหางอวนเขตสี่ธรรมชาติ.	67
ภาพที่ 19 Sketch แบบ เหลี่ยมใช้ผ้าทอหางอวนเขตสี่ธรรมชาติ.	68
ภาพที่ 20 Sketch แบบ เหลี่ยมใช้ผ้าทอหางอวนเขตสี่ธรรมชาติ.	69
ภาพที่ 21 Sketch แบบลักษณะผ้าทอหางอวนลายตาราง Tote Bag.....	70

ภาพที่ 22 Sketch แบบลักษณะผ้าทอทางอนลายตาราง Tote Bag.....	71
ภาพที่ 23 Sketch แบบลักษณะผ้าทอทางอนลายทาง Tote Bag	72
ภาพที่ 24 Sketch แบบ เหลี่ยมคางหมูใช้ผ้าทอทางอนเขตสี่ธรรมชาติ.....	73
ภาพที่ 25 Sketch แบบใช้ผ้าทอทางอนเขตสี่ธรรมชาติ. เชือกถัก โครเซ สีดำ.....	74
ภาพที่ 26 Sketch.....	75
ภาพที่ 27 กระบวนการขึ้นทอแบบแน่น และถี่กว่าการทอปกติ	76
ภาพที่ 28 ลักษณะผ้าทอทางอนที่ได้ และถี่กว่าการทอปกติ	76
ภาพที่ 29 รูปแบบการทำกระเป๋าลักษณะ รูปทรง กระบอก และสี่เหลี่ยม.....	77
ภาพที่ 30 รูปแบบการทำกระเป๋าทรงสี่เหลี่ยม	77
ภาพที่ 31 รูปแบบการทำกระเป๋าทรงสี่เหลี่ยม	78
ภาพที่ 32 ต้นแบบกระเป๋าทรงกลมที่ทำตามเทคนิคในภาพสเกต	79
ภาพที่ 33 ต้นแบบกระเป๋าเหลี่ยมที่ทำตามเทคนิคในภาพสเกต.....	80
ภาพที่ 34 ต้นแบบกระเป๋าเหลี่ยมที่ทำตามเทคนิคในภาพสเกต.....	81
ภาพที่ 35 Sketch.....	82
ภาพที่ 36 Sketch.....	82
ภาพที่ 37 ต้นแบบที่ทอออกมา	83
ภาพที่ 38 ต้นแบบที่ทอออกมา	84
ภาพที่ 39 ต้นแบบที่ทอออกมา	85
ภาพที่ 40 ลักษณะ การประกอบชิ้นงาน	86
ภาพที่ 41 ต้นแบบจริง	87
ภาพที่ 42 Sketch.....	88
ภาพที่ 43 Sketch.....	88
ภาพที่ 44 ลักษณะการย้อมเส้นใยธรรมชาติก่อนขึ้นทอ	89
ภาพที่ 45 ลักษณะการทอลาย	89

ภาพที่ 46 ต้นแบบที่ได้.....	90
ภาพที่ 47 ต้นแบบที่ได้.....	91
ภาพที่ 48 ต้นแบบทรงกระเป๋าแบบ Tote Bag.....	92
ภาพที่ 49 ต้นแบบทรงกระเป๋าแบบ Tote Bag.....	93
ภาพที่ 50 Sketch.....	94
ภาพที่ 51 ต้นแบบที่ได้.....	94
ภาพที่ 52 ต้นแบบที่ได้.....	95
ภาพที่ 53 ต้นแบบทรงกระเป๋าแบบ Tote Bag.....	96
ภาพที่ 54 Sketch.....	96
ภาพที่ 55 ต้นแบบทรงกระเป๋าแบบ Crossbody Bag.....	97
ภาพที่ 56 Sketch.....	98
ภาพที่ 57 ต้นแบบจริง.....	99
ภาพที่ 58 ผลประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ.....	100
ภาพที่ 59 ผลประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ).....	100
ภาพที่ 60 ผลประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ).....	101
ภาพที่ 61 ต้นแบบจริงออกแบบ โดยแบ่งเป็นประเภทของกระเป๋า.....	103
ภาพที่ 62 สรุป ลำดับความพึงพอใจประเด็นรูปแบบการใช้งาน 4 ชุดผลิตภัณฑ์.....	104
ภาพที่ 63 สรุป ภาพความพึงพอใจลักษณะดั้งเดิมกับรูปแบบใหม่.....	105
ภาพที่ 64 สรุปภาพความพึงพอใจประเด็นด้านงานฝีมือ.....	106
ภาพที่ 65 สรุปภาพความพึงพอใจประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม.....	107
ภาพที่ 66 สรุปภาพความพึงพอใจประเด็นด้านเพิ่มมูลค่า.....	108
ภาพที่ 67 กลุ่มทอหางอน อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช.....	126
ภาพที่ 68 พื้นที่และอุปกรณ์ภายในศูนย์กลุ่มทอหางอน.....	126
ภาพที่ 69 ผลิตภัณฑ์ผ้าทอหางอนในศูนย์กลุ่มทอหางอน.....	127

ภาพที่ 70 ลงมือทอจริง 129

ภาพที่ 71 การสัมภาษณ์บุคลากรและช่างทอหางอนที่มีความชำนาญในวัสดุมานานกว่า 10 ปี ... 131

ภาพที่ 72 ภาพรวมต้นแบบที่ทอเป็นฝืน 131

ภาพที่ 73 ภาพต้นแบบรูปแบบกระเป๋าทอจริง 132

ภาพที่ 74 ภาพรวมต้นแบบรูปแบบกระเป๋าทอจริง 133

ภาพที่ 75 ภาพนำเสนอคณะกรรมการ 134

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

ประเทศไทย 4.0 วิสัยทัศน์เชิงนโยบายในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยโมเดลพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาลตามวิสัยทัศน์ที่กล่าวว่า “มั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน” สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ต่อภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านต่างๆ เพื่อปรับแก้ จัดระบบ ปรับทิศทาง และสร้างหนทางพัฒนาประเทศไทยอย่างยั่งยืน สามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “Value-Based Economy” หรือ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” อาศัยฐานคิดหลักโดยมุ่งเน้นการเปลี่ยนจากการผลิตสินค้า “โภคภัณฑ์” ไปสู่สินค้าเชิง “นวัตกรรม” ในลักษณะของการเปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศจากภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม

ตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงปัจจุบันการดำเนินชีวิตของคนไทยอยู่คู่กับงานหัตถกรรมมาอย่างยาวนาน ประเทศไทยงานหัตถกรรมอยู่คู่กับการดำเนินชีวิตมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และก่อให้เกิดวิถีชีวิตชนบทรอบนิคมประเพณีความเชื่อของชุมชนในพื้นที่ชนบท โดยรวมตัวกันเป็นกลุ่มชุมชนและสะท้อนคุณค่างานศิลปหัตถกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น ด้วยลักษณะเช่นนี้ สามารถสะท้อนเอกลักษณ์ในเชิงทัศนศิลป์ได้อย่างงดงามในกลุ่มชนท้องถิ่นนั้น โดยมีลักษณะงานหัตถกรรม ที่แตกต่างกันแต่สะท้อนความแตกต่างนั้นได้สะท้อนตัวตนของกลุ่มชนเหล่านั้นเป็นตัวกำหนดการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งของเครื่องใช้ในการดำรงชีวิตและกลุ่มชน เช่น เครื่องจักสาน เครื่องปั้นดินเผา และการทอผ้าในแต่ละภูมิภาคของไทย

พื้นที่บ้านหน้าทับ ตำบลท่าศาลา เป็นตำบลที่หมู่บ้านอยู่ติดชายฝั่งทะเล ประชาชน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการประมง โดยเฉพาะประชาชนในหมู่ที่ 14 และหมู่ที่ 15 คนในชุมชนเป็นคนไทยมุสลิม ตั้งแต่ดั้งเดิมประกอบอาชีพประมง ได้ใช้ยอดใบลานที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาทำเป็นเส้น แล้วตากแห้งหลังจากนั้นนำมาทอเพื่อใช้เป็นอุปกรณ์ในการหาปลา โดยใช้ติดที่ปลายอวนในแต่ละหลัง และนำมาใช้เย็บเป็นถุงเพื่อใช้ดักกุ้งตัวเล็กที่นำมาทำกะปิ เรียกว่า “กึ่งเคย” ต่อมาการใช้งานของชาวประมงจะนำไอลอนมาทำอวนทดแทนการใช้ยอดของใบลาน จึงทำให้เกิดการสูญหายของภูมิปัญญาในพื้นที่และเกิดมลภาวะในทะเลจากการไม่ย่อยสลายของอวนที่ผลิตจากไอลอน วัตถุประสงค์ในการใช้งานทางอวนเปลี่ยนไปเนื่องจากชาวประมงนำไอลอนมาใช้ในการทำอวน แต่ยังคงมีการทอใบลาน โดยมีชาวจีนนำใบลานที่ทอเป็นผืน ซึ่งเรียกทั่วไปว่า “หางอวน” มาตัดเป็นเสื้อผ้าเพื่อใช้สวมใส่สำหรับແຫ່ສພຂອງคนຈີນ (ดังปรากฏในภาพที่1)

ภาพที่ 1 ตัวอย่างหางอวนทอแบบฝืน

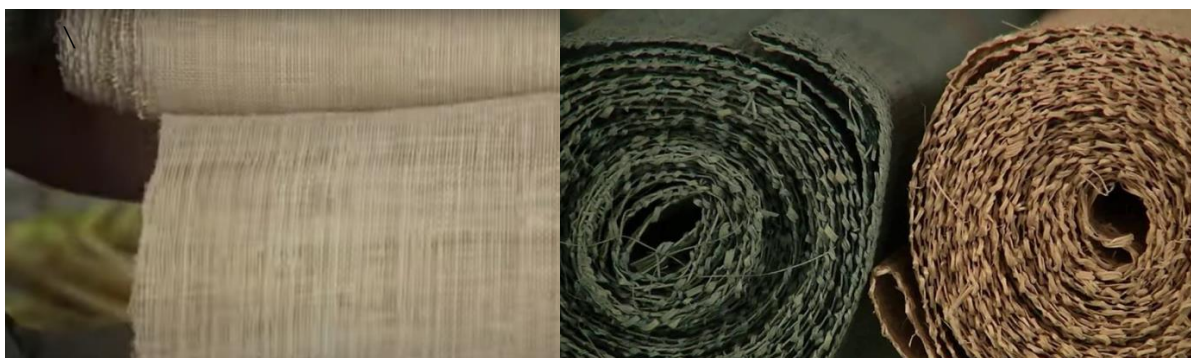
อ้างอิงจาก : <https://www.tcdmaterial.com>

ปี พ.ศ. 2517 มีหน่วยงานของราชการ มาแนะนำให้มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์หางอวนเป็นผลิตภัณฑ์อื่น โดยมีสมาชิกกลุ่มจำนวน 20 คนมาฝึกทำ แต่หลังจากสอนเสร็จจำเป็นต้องหยุดเนื่องจากผลิตภัณฑ์ที่จัดทำขึ้นไม่สามารถจำหน่ายได้ แต่การทอหางอวนยังคงดำเนินการต่อไป โดยมีสมาชิกจำนวน 9 คน ยังคงทอเป็นฝืนจำหน่ายเป็นม้วน สำหรับนำไปแปรรูปเป็นเสื้อจิ้นและในปี 2537 อุตสาหกรรมจังหวัด ได้รวมกลุ่มสมาชิกที่มีความสนใจในการแปรรูปผลิตภัณฑ์หางอวนขึ้นมาใหม่ มีสมาชิกเข้าร่วม 23 คน กระทรวงอุตสาหกรรมของจังหวัดแนะนำ ในเรื่องวิธีการย้อมสี ขั้นตอนการทอผ้า รวมทั้งส่วนบริษัทในกรุงเทพมหานคร รับซื้อในรูปแบบของฝืนผ้าทอม้วนการดำเนินงานได้เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ.2537 จนถึงปัจจุบันจึง ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอศูนย์บริการศึกษานอกโรงเรียนและ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ได้ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ในเรื่องของระบบการผลิตการบริหารจัดการ การตลาด และการจัดอบรมให้ความรู้เพิ่มเติม ทำให้ผลิตภัณฑ์ได้รับความนิยมจากผู้บริโภค ทำให้ประชาชนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

การสร้างโอกาสให้กับอุตสาหกรรมสิ่งทอไทยมีอัตราของการเติบโตอยู่ในช่วงกาลเวลาต่อไปในอนาคตและเป็นอุตสาหกรรมหลักของโดยมีช่องทางและตัวเลือกในตลาดเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการอนุรักษ์ศิลปะและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่กำลังจะเลือนหายไป ให้คนรุ่นใหม่มีโอกาสเข้ามาสืบทอดการทอหางอวนให้ยังคงอยู่เพื่อเป็นอีกหนึ่งภูมิปัญญาของประเทศสืบต่อไป งานหัตถกรรมผ้าทอหางอวนมีความประณีตสวยงาม โดยสืบทอดกันมาอย่างต่อเนื่องสำหรับภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีการนำ “หางอวน” หรือยอดใบลานที่มีอยู่ในท้องถิ่น ปัจจุบันหางอวนเริ่มถูกกลืนเลือนไป คนรุ่นใหม่จะไม่รู้จัก จึงเกิดแนวคิดในการนำเสนอหางอวนที่มีการผลิตทอคล้ายผ้าฝืนและนำมาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน จากคุณสมบัติของหางอวนที่มีความแข็งแรง คงทน เหนียว ไม่เปื่อยยุ่ยง่าย และไม่เป็นเชื้อรา ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงประโยชน์ในการนำวัสดุธรรมชาติเพื่อมาสร้างให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ส่งเสริมการตลาดการอนุรักษ์ภูมิปัญญาชาวบ้านการสร้างรายได้และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ชาวบ้านในท้องถิ่น

จากการศึกษาผู้วิจัยได้มีความสนใจในการนำเอาทรัพยากรธรรมชาติมาปรับใช้และนำมาผสมผสานกับเทคโนโลยีเพื่อให้เกิดนวัตกรรมสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่สำหรับกลุ่มสตรีวัยทำงาน เช่น ของตกแต่งบ้าน เครื่องแต่งกาย และเครื่องประดับ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน วิธีการนี้มีส่วนช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ชุมชนหมู่บ้านหน้าทับ ที่สามารถใช้งานได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องต่อรูปแบบ

การดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบันโดยใช้วัสดุที่ทำมาจากธรรมชาติและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยนำวัสดุธรรมชาติจากหางอวนนำมาสร้างสรรค์และออกแบบให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ เพื่อต่อยอดและสืบสานภูมิปัญญาต่อไปในภาพอนาคต (ดังปรากฏในภาพที่2)

ภาพที่ 2 ตัวอย่างหางอวนประเภททอเป็นม้วน

อ้างอิงจาก : <https://www.tcdmaterial.com>

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาและทดลองคุณสมบัติ เทคนิค วัสดุ วิธีการและการใช้ประโยชน์จากผ้าหางอวน 2) เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าทอหางอวน 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจผลิตภัณฑ์ผ้าทอหางอวน โดยอาศัยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ทรงคุณวุฒิ จากวัตถุประสงค์ของงานวิจัยการศึกษาข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิโดยวิเคราะห์ สรุปผล และนำผลที่ได้มาสร้างแบบร่างผลิตภัณฑ์เพื่อประเมินแนวคิดในการออกแบบจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์หัตถอุตสาหกรรม

ผู้วิจัยมีแนวคิดในการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋า สำหรับผู้หญิงวัยทำงาน เพื่อส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพอันสูงสุดต่อกลุ่มเป้าหมาย สำหรับกลุ่มเป้าหมายสามารถใช้งานได้เหมาะสมและสอดคล้องกับรูปแบบการดำเนินชีวิตในยุคปัจจุบันโดยใช้วัสดุที่ทำมาจากธรรมชาติและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จากผ้าทอหางอวนนำมาสร้างสรรค์และออกแบบให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ และสืบสานภูมิปัญญาสืบต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1 เพื่อทำการศึกษาทดลองคุณสมบัติ เทคนิค วัสดุ วิธีการและการใช้ประโยชน์จากผ้าทอหางอวน

1.2.2 เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากภูมิปัญญาผ้าทอหางอวน สำหรับสตรีวัยทำงาน

1.2.3 เพื่อเสนอแนะแนวทางในการออกแบบและพัฒนาสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่วัสดุท้องถิ่นของชุมชนบ้านหน้าทับ

1.3 ขอบเขตการวิจัยและออกแบบ

การพัฒนาเศษวัสดุอย่างสร้างสรรค์

การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอหางอวนภายใต้แนวคิดการพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มมูลค่าของวัสดุ ให้เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่โดยคงลักษณะและคุณสมบัติเดิมไว้โดยหลีกเลี่ยงการสูญเสียความดั้งเดิมของภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อออกแบบให้ตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมายสตรีวัยทำงาน เพิ่มมูลค่า และประสิทธิภาพในการใช้งานให้กลุ่มเป้าหมายได้เกิดประโยชน์อันสูงสุด กับผลิตภัณฑ์ผ้าทอหางอวนสืบต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Methods Research) ในรูปแบบวิจัยเชิงคุณภาพและวิจัยเชิงปริมาณ

1.3.1 ตัวแปร

1.3.1.1 ตัวแปรที่ส่งผลต่อผลิตภัณฑ์ผ้าทอหางอวน

ตัวแปรต้น ได้แก่ ลักษณะการทอหางอวน คุณสมบัติของหางอวน และวิธีขึ้นรูปผ้าทอหางอวน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลิตภัณฑ์จากผ้าทอหางอวนภายใต้กรอบแนวคิดจากผู้วิจัย คิดพัฒนาผลิตภัณฑ์ และ วัสดุอย่างสร้างสรรค์

1.3.1.2 ตัวแปรที่ส่งผลต่อการประเมินและการสอบถามความคิดเห็นผลิตภัณฑ์

ตัวแปรต้น ได้แก่ ผลิตภัณฑ์จากผ้าทอหางอวน และแนวคิดการพัฒนาเศษวัสดุอย่างสร้างสรรค์

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการประเมินผลิตภัณฑ์จากผ้าทอหางอวนโดยผู้ทรงคุณวุฒิและการสอบถามความคิดเห็นผลิตภัณฑ์จากผ้าทอหางอวนโดยผู้บริโภค

1.3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.3.2.1 รูปแบบการทอหางอวน 7 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบทอแบบธรรมชาติ ทอแบบลายยก ทอแบบลายเว้นช่องไฟ ทอแบบซ้อนปม ทอแบบสลับลี ทอแบบขัดสลัปไปมา

1.3.2.2 ผู้บริโภค เพศหญิง อายุ 25 – 60 ปี จำนวน 30 คน

1.3.3 พื้นที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

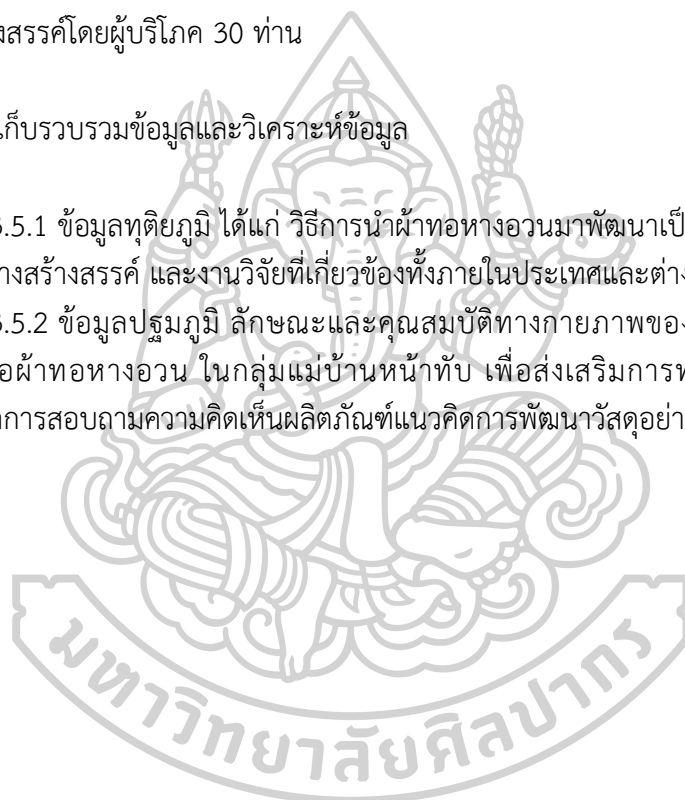
1.3.3.1 กลุ่มแม่บ้านทอหางอวน หมู่บ้านหน้าทับ อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ป่า จินดา เลหาวิวัฒน์ เป็นประธานในชุมชนเป็นหลัก

1.3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1.3.4.1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลและสภาพปัญหาเบื้องต้นของการจัดการทอผ้าทอหางอวน
- 1.3.4.2 แบบบันทึกข้อมูลการสังเกตผู้บริโภคที่สนใจผลิตภัณฑ์จากผ้าทอหางอวนเบื้องต้น
- 1.3.4.3 แบบสัมภาษณ์เพื่อขอคำแนะนำรูปแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าทอหางอวน และวิธีการขึ้นรูปโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบหัตถกรรม 2 ท่าน
- 1.3.4.4 แบบประเมินผลิตภัณฑ์จากผ้าทอหางอวนภายใต้แนวคิดการพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์จากผู้ทรงคุณวุฒิด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรม 2 ท่าน
- 1.3.4.5 แบบสอบถามความคิดเห็นผลิตภัณฑ์จากผ้าทอหางอวนภายใต้แนวคิดการพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์โดยผู้บริโภค 30 ท่าน

1.3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

- 1.3.5.1 ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ วิธีการนำผ้าทอหางอวนมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ แนวคิดการพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
- 1.3.5.2 ข้อมูลปฐมภูมิ ลักษณะและคุณสมบัติทางกายภาพของผ้าทอหางอวน วิธีการจัดการการทอผ้าทอหางอวน ในกลุ่มแม่บ้านหน้าทับ เพื่อส่งเสริมการทอผ้าทอหางอวนอย่างสร้างสรรค์ ผลการสอบถามความคิดเห็นผลิตภัณฑ์แนวคิดการพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์

1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพโดย : จิตราภรณ์ จิตรเที่ยง

1.5 ขั้นตอนการวิจัย

- 1.5.1 รวบรวมและศึกษาข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้อง
- 1.5.2 ทดลองพัฒนาวัสดุผ้าทอหางอน โดยมีการบันทึกผลที่ได้ และปัญหาที่เกิดขึ้น
- 1.5.3 คัดเลือกเทคนิค วิธีการทำ กระบวนการขึ้นรูป ผสมผสานกับวัสดุอื่นๆ เพื่อสามารถนำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ได้ โดยพิจารณาจากความเหมาะสม
- 1.5.4 แสวงหาวิธีการขึ้นรูปทรงเพิ่มเติมโดยทดลองการขึ้นรูปแบบการทอกระเป๋าและทักษะความถนัดด้านงานฝีมือของผู้วิจัย
- 1.5.5 วิเคราะห์คัดเลือกชิ้นงานจากผ้าทอหางอนภายใต้กรอบแนวคิดพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์
- 1.5.6 ประยุกต์ชิ้นงานให้สามารถมีฟังก์ชันการใช้งานที่ตอบโจทย์ ต่อผู้บริโภค
- 1.5.7 ลงพื้นที่ทั้งรูปแบบ offline และ online เพื่อสังเกตผู้บริโภคที่สนใจผลิตภัณฑ์เบื้องต้น

1.5.8 สร้างเครื่องมือสัมภาษณ์รูปแบบผลิตภัณฑ์เบื้องต้นและวิธีการขึ้นรูปสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

1.5.9 สัมภาษณ์ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์เบื้องต้น และวิธีการขึ้นรูปโดยผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบหัตถกรรม จำนวน 2 ท่าน และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้

1.5.10 ประยุกต์ชิ้นงานเป็นผลิตภัณฑ์จากผ้าทอหางอนเบื้องต้น

1.5.11 ร่างแบบผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาแล้วภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

1.5.12 สร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์

1.5.13 สร้างเครื่องมือแบบประเมินผลิตภัณฑ์ภายใต้แนวคิดการพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์สำหรับ

ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริโภค

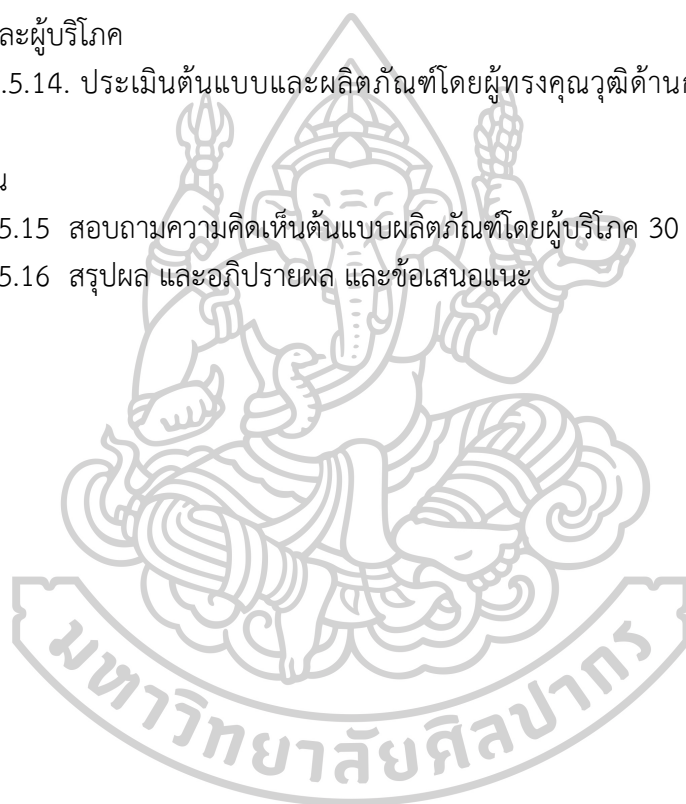
1.5.14. ประเมินต้นแบบและผลิตภัณฑ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์

หัตถกรรม

จำนวน 2 ท่าน

1.5.15 สอบถามความคิดเห็นต้นแบบผลิตภัณฑ์โดยผู้บริโภค 30 ท่าน

1.5.16 สรุปผล และอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1.6 แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	2565				2566					
	ก.ย	ต.ค	พ.ย	ธ.ค	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย
1.7.1 รวบรวมและศึกษาข้อมูลทุติยภูมิที่เกี่ยวข้อง	/	/								
1.7.2 ทดลองพัฒนาวัสดุผ้าทอหางอน โดยมีการบินที่กผลที่ได้ และปัญหาที่เกิด			/	/						
1.7.3 คัดเลือกเทคนิควิธีการทำ กระบวนการขึ้นรูป ผสมผสานกับวัสดุอื่นๆ เพื่อสามารถนำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ได้ โดยพิจารณาจากความเหมาะสม			/	/	/	/				
1.7.4 แสวงหาวิธีการขึ้นรูปทรงเพิ่มเติมโดยทดลองการขึ้นรูปแบบการทอกระเป่าและทักษะความถนัดด้านงานฝีมือของผู้วิจัย				/	/	/				
1.7.5 วิเคราะห์คัดเลือกชิ้นงานจากผ้าทอหางอนภายใต้กรอบแนวคิดพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์				/	/	/	/	/		

กิจกรรม	2565				2566					
	ก.ย	ต.ค	พ.ย	ธ.ค	ม.ค	ก.พ	มี.ค	เม.ย	พ.ค	มิ.ย
1.7.6 ประยุกต์ชิ้นงานให้สามารถมีฟังก์ชันการใช้งานที่ตอบโจทย์ ต่อผู้บริโภค				/			/	/		
1.7.7 ลงพื้นที่ทั้งรูปแบบ offline และ online เพื่อสังเกตผู้บริโภคที่สนใจผลิตภัณฑ์เบื้องต้น								/	/	
1.7.8 สร้างเครื่องมือสัมภาษณ์รูปแบบผลิตภัณฑ์เบื้องต้นและวิธีการขึ้นรูปสำหรับผู้เชี่ยวชาญ								/	/	
1.7.9 สัมภาษณ์ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์เบื้องต้น และวิธีการขึ้นรูปโดยผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบ ทัศนกรรม จำนวน 2 ท่าน และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้								/	/	
1.7.10 ประยุกต์ชิ้นงานเป็นผลิตภัณฑ์จากผ้าทอทางอวนเบื้องต้น								/	/	
1.7.11 ร่างแบบผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาแล้วภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา							/	/	/	

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.8.1 ผลิตรัณฑ์กระเป่าจากภูมิปัญญาผ้าทอหางอวน สำหรับสตรีวัยทำงาน
- 1.8.2 ผลิตรัณฑ์ที่ทำมาจากผ้าทอหางอวนเป็นอีกทางเลือกให้ผู้บริโภคหันมาสนใจสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 1.8.3 สร้างมูลค่าเพิ่มให้วัสดุผ้าทอหางอวนและชุมชนบ้านหน้าทับ
- 1.8.4 เพื่อส่งเสริมการบริโภคหัตถกรรมสิ่งทอ ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 1.8.5 เพื่อนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่สร้างสรรค์ ภายใต้ภูมิปัญญาท้องถิ่น สู่คนรุ่นใหม่

1.9 นิยามศัพท์

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้าน คิดค้นขึ้น แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข พัฒนาแก้ปัญหา เป็นทั้ง สติปัญญาและองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้าน โดยอาศัยศักยภาพที่มีอยู่ แก้ปัญหาการดำเนินชีวิตในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมกับยุคสมัย

ผ้าทอหางอวน หมายถึง ผ้าทอจากเส้นใยที่ได้จากยอดต้นลานอ่อนชนิดลานพรุ มีความเหนียว เส้นใยมีความแข็งแรง ไม่ขึ้นรา มีความอ่อนตัว ดัดได้ง่าย ลักษณะของหางอวนจะเป็นผ้าทอขัดตาโปร่ง น้ำหนักเบา ผิวลื่นมัน สตรีวัยทำงาน หมายถึง ประชากรผู้หญิง ที่เป็นกลุ่มคนในช่วงอายุ 25-60 ปี เป็นกลุ่มบุคลากรที่ออกมาทำงานนอกสถานที่พักอาศัย มีการดำรงชีวิตทำงานเป็นหลัก

ชุดผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน หมายถึง การอยู่ของปัจจัยทั้งสี่ที่สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่มนุษย์ และสิ่งมีชีวิต ให้ดำรงชีวิตได้อย่างราบรื่น เช่น อาหาร ยา เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย เป็นต้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูล หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอหางอวน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและมูลค่าผลิตภัณฑ์ที่ยั่งยืนให้แก่ชุมชน อำเภอท่าศาลา จังหวัด นครศรีธรรมราช ดังนี้

2.1 กลุ่มแม่บ้านผ้าทอหางอวน หมู่บ้านหน้าทับ อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

- 2.1.1 ความเป็นมา
- 2.1.2 ผลิตภัณฑ์
- 2.1.3 วัตถุดิบ

2.2 เทคนิคที่นำมาประยุกต์ใช้กับวัสดุธรรมชาติ

- 2.2.1 ขั้นตอนการได้มาของผ้าทอหางอวน
- 2.2.2 ลักษณะและคุณสมบัติทางกายภาพของผ้าทอหางอวน
- 2.2.3 การนำวัสดุผ้าทอหางอวนที่เป็นวัสดุที่ได้มาจากธรรมชาติ เพื่อนำมาผสมผสานให้เกิดรูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่

2.3 การนำวัตถุดิบธรรมชาติมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์

- 2.3.1 วิธีการพัฒนาวัตถุดิบธรรมชาติ
- 2.3.2 วิเคราะห์วิธีการพัฒนาวัสดุธรรมชาติเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์
- 2.3.3 สรุปปัญหาและแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอหางอวน

2.4 ผู้บริโภคกลุ่มผู้หญิงวัยทำงาน

- 2.4.1 พฤติกรรมที่โดดเด่น
- 2.4.2 ความต้องการในการใช้งานผลิตภัณฑ์ ในรูปแบบของกระเป๋า

2.5 แนวคิด หลักการ และทฤษฎี ที่ใช้ในงานวิจัย

- 2.5.1 การพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์
- 2.5.2 ทฤษฎีการออกแบบรูปทรง กระเป๋า ให้เหมาะกับการใช้งาน
- 2.5.3 หลักการใช้สี

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 2.6.1 งานวิจัยภายในประเทศ

2.1 กลุ่มแม่บ้านทอผ้าทอหางอวน หมู่บ้านหน้าทับ อำเภอบ้านคา จังหวัดนครศรีธรรมราช

2.1.1 ความเป็นมา

ชุมชนหมู่บ้านหน้าทับ อำเภอบ้านคา เป็นอำเภอที่หมู่บ้านส่วนใหญ่อยู่ติดชายฝั่งทะเล ประชากร ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพการประมง โดยเฉพาะประชาชนในหมู่ที่ 14 และหมู่ที่ 15 คนในชุมชนส่วนมากเป็นคนไทยมุสลิม ประกอบอาชีพประมงมาตั้งแต่ดั้งเดิม ได้ใช้ยอดลานที่มีอยู่ในท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก

มาทำเป็นเส้น แล้วตากแห้งจากนั้นก็นำมาทอเพื่อใช้เป็นอุปกรณ์ในการหาปลา โดยใช้ติดที่ปลายอวนในแต่ละหลัง

และนำมาใช้เย็บเป็นถุงเพื่อใช้ตักกุ้งตัวเล็ก ที่นำมาทำเป็นกะปิ ซึ่งเรียกกันว่า กุ้งเคย ในภาคใต้นั่นเอง ต่อมาวัตถุดิบประมงในการใช้งานก็เปลี่ยนไปตามยุคสมัย เนื่องจากชาวประมงนำใบลานมาใช้กันอย่างแพร่หลายเป็นจำนวนมาก แต่ก็ยังมีการทอผ้าทอหางอวนอยู่อย่างต่อเนื่อง โดยมีชาวจีนที่นิยมนำผ้าทอหางอวนที่ทอเป็นผืน มาตัดเย็บเป็นเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม เพื่อใช้ในงานพิธีสำคัญในพิธีทำศพ แห่งศพ ของคนจีน

ในปี 2537 ได้มีหน่วยงานราชการ เข้ามาแนะนำให้มีการแปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้าทอหางอวนที่ได้จากวัสดุธรรมชาติเหล่านี้ มาทำเป็น เครื่องใช้ภายในบ้าน ให้แก่ชาวบ้านในชุมชน อาทิเช่น กล้องทอผ้า กล้องจิปาตะ กระเป๋า หมวก และผลิตภัณฑ์อื่นๆอีกมากมาย มีสมาชิกในกลุ่ม 20 คนที่ฝึกทำ แต่หลังจากฝึกสอนอาชีพเสร็จก็ต้องหยุดแปรรูปผลิตภัณฑ์เพราะผลิตภัณฑ์ที่จัดทำขึ้นไม่สามารถจัดจำหน่ายได้เนื่องจาก ผลิตภัณฑ์ยังไม่เข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคเท่าที่ควร และผลิตภัณฑ์ที่ชาวบ้านจัดทำขึ้นยังไม่ได้ถูกหลักกระบวนการออกแบบมากนัก ที่จะพร้อมจำหน่ายสู่ท้องตลาด

โดยกลุ่มสมาชิกการทอหางอวนก็ยังคงดำเนินต่อไป โดยมีสมาชิกอีก 9 คน ที่เห็นคุณค่าของวัสดุธรรมชาติในหมู่บ้าน จึงทำการทอเป็นผืนจำหน่ายเป็นม้วน เพื่อสำหรับกลุ่มผู้บริโภคนำไปแปรรูปเป็นเสื้อผ้า และในปี 2537 อุตสาหกรรมจังหวัด ได้มาติดต่อ นางนวยถาวร ยีเกษม ให้จัดตั้งรวบรวมกลุ่มสมาชิกที่มีความสนใจในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ผ้าทอหางอวนขึ้นมาใหม่ โดยมีสมาชิกเข้าร่วม 23 คน อุตสาหกรรมได้จัดอบรม และแนะนำ ในเรื่องวิธีฝึกการแปรรูปเพื่อสร้างอาชีพใหม่ โดยการสอนวิธีการทอให้มีความปราณีตขึ้น วิธีการแปรรูปหมวก รูปทรงต่างๆ แฟ้มเอกสาร กล้องใส่กระดาษทิชชู เป็นระยะเวลา 1 เดือน และอุตสาหกรรม รวมทั้งบริษัทในกรุงเทพมหานครได้ก็สนับสนุนในการรับซื้อ ส่วนใหญ่จะรับซื้อในรูปแบบของผืนผ้าทอม้วน และแบบแปรรูป มาจัดจำหน่าย เพื่อเป็นการช่วยชาวบ้านหารายได้เพิ่มเติม ให้ชุมชน ตั้งแต่ปี 2537 จนถึงปัจจุบันได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ ศูนย์บริการศึกษานอกโรงเรียน สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ได้ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ในเรื่องของระบบการผลิตการบริหารจัดการการตลาด และจัดอบรมความรู้เพิ่มเติม ทำให้ผลิตภัณฑ์ได้รับความสนใจจากการตลาด ทำให้ประชากรในชุมชนมีอาชีพและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เช่น ทำให้กลุ่มคนในชุมชนมีงานทำ มีอาชีพหลักเลี้ยงครอบครัว ลดอัตราการเคลื่อนย้ายแรงงานออกนอกพื้นที่ท้องถิ่น สร้างความเจริญให้กับหมู่บ้านและชุมชน เป็นต้น ในปัจจุบันนี้ กลุ่มทอหางอวนตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ 25/2 หมู่ที่ 15 ตำบลท่าศาลา

อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ประธานกลุ่มคือ นางจินดา เลหาวิวัฒน์ เป็นประธานในชุมชน (อ้างอิง : เอกสารการจัดตั้งของกลุ่มแม่บ้านหน้าทับ)

2.1.2 ผลกระทบ

ผ้าทอหางอวน เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น ในเจ็ดสิบสี่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้วัสดุ พื้นท้องถิ่น และกรรมวิธีการผลิตที่สืบทอดกันมาของบ้านหน้าทับ อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

มีชื่อเสียงเรื่องการผลิตผ้าทอหางอวน การจัดทำผลิตภัณฑ์ที่ถูกสร้างสรรค์ขึ้นในอดีตมักเป็นการทอหางอวนเพื่อใช้ในชีวิตประจำวันโดยใช้เวลาที่มีของกลุ่มแม่บ้านในชุมชนจัดตั้งเพื่อให้เกิดประโยชน์ จนกลายเป็นการทอผ้าหางอวนเพื่อเป็นสินค้าที่ทำรายได้ให้กับชุมชนหมู่บ้านหน้าทับ จนกลายเป็นอาชีพหลักของกลุ่มแม่บ้านในครัวเรือน

โดยมีแหล่งผลิตที่ชุมชนหมู่บ้านหน้าทับ มักแปรรูปออกมาเป็นเครื่องใช้ เช่น กระเป๋า ก่อ่งทิชชู

หมวก และ เสื้อผ้า เป็นต้น ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้มาจากผ้าทอหางอวน มีความแปลกตาทั้งการทอและการขึ้นรูปทรงเป็นเอกลักษณ์ที่มีความละเอียดประณีตสวยงาม และในปัจจุบันยังเห็นมีรูปแบบเดิมอยู่บ้าง รวมทั้งผ้าทอหางอวน แบบผืนยังทอขึ้นเพื่อการแปรรูปในการทำเพื่อประโยชน์ใช้สอยให้หลากหลายมากขึ้น

ชุมชนหมู่บ้านหน้าทับที่เป็นศูนย์กลางในการส่งเสริมอาชีพ การทอหางอวนให้แก่ชาวบ้าน ยังสามารถเป็นที่เชิดหน้าชูตาของกลุ่มแม่บ้านหน้าทับ ที่สามารถนำผลิตภัณฑ์ของหมู่บ้านผลิตภัณฑ์ให้เกิดชื่อเสียงมากขึ้น โดยการนำผลิตภัณฑ์ โดยใช้วัสดุธรรมชาติสร้างชื่อเสียงทั้งในประเทศยังมีการออกบูธตามร้านขายสินค้า OTOP ของจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยเฉพาะให้กลุ่มคนทั่วไปมีความสนใจ เข้าถึงสินค้า จึงสามารถสั่งทำเป็นผลิตภัณฑ์ได้เนืองด้วย ผลงานมีความประณีต ละเอียดสวยงาม และจัดทำรูปแบบที่ตรงกับความต้องการของตลาด โดยอาศัยนักออกแบบที่มีความสนใจในวัสดุ มาช่วยส่งเสริมและผลักดันให้วัสดุมีการปรับปรุงและพัฒนาแบบ ขึ้นมาใหม่และนำรูปแบบจากต่างประเทศมาดัดแปลงเพื่อประโยชน์ใช้สอยและความสวยงามเพิ่มมากขึ้น

2.1.3 วัตถุดิบ

หางอวน เป็นชื่อเรียกของผ้าทอจากเส้นใยที่ได้มาจากยอดต้นลานอ่อนชนิดลานพรุ หรือ Corypha Elata หรือ Gebang Palm ชอบขึ้นตามแนวชายฝั่งแม่น้ำ หรือในที่ชุ่มน้ำ ในประเทศไทยพบมากในแถบภาคใต้เขตอำเภอเชียรใหญ่ และอำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช อำเภอระโนดจังหวัดสงขลา และตามเส้นทางจากจังหวัดกระบี่

ในสมัยก่อนชาวไทยมุสลิมที่เป็นชาวประมงที่อยู่ในหมู่บ้านหน้าทับ อำเภอกำลา จะเรียก “ทอวะ” ซึ่งจะหมายถึงการทอผ้าจากเส้นใยที่ได้มาจากยอดต้นลานอ่อนโดยจะนำไปเย็บเป็นถุงสามเหลี่ยม และใช้ต่อไว้เพื่อดักปลายอวนของอวนจับปลา เพื่อใช้ประโยชน์ในการลากหรือดักกุ้งเคย ซึ่งเป็นกุ้งตัวเล็กสำหรับทำกะปิ การใช้ประโยชน์ของผ้าในลักษณะดังกล่าว จึงเป็นที่มาของหางอวน (ดังภาพจำลองที่ 2.1.3)

ภาพที่ 4 ภาพจำลอง หางอวน – เครื่องมือจับกุ้งเคย

อ้างอิงจาก : ฐานข้อมูลเครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน www.sac.or.th

ดังนั้นจากหางอวนที่นำมาใช้ประโยชน์ของชุมชนหมู่บ้านหน้าทับในการประกอบอาชีพประมง

จนมาถึงในยุคปัจจุบันได้มีวัสดุอื่นที่ใช้ประโยชน์ได้เช่นกันอย่างเช่น ไนลอน ชาวบ้านจึงต้องนำวัสดุธรรมชาติที่ได้มานี้ มาประยุกต์ให้เกิดเป็นผลิตภัณฑ์อื่น ที่เพิ่มมูลค่าของวัสดุ และสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้งานได้มากขึ้น

2.2 เทคนิคที่นำมาประยุกต์ใช้กับวัสดุธรรมชาติ

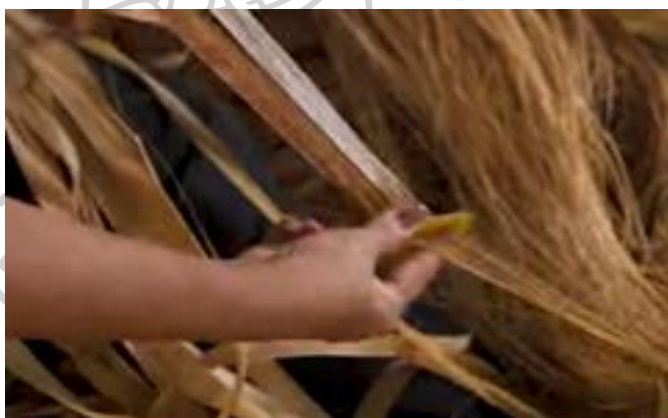
2.2.1 ขั้นตอนการได้มา

กรรมวิธีทำ “หางอวน” ผ้าทอจากยอดอ่อนใบลานนั้นได้ส่งต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น การพัฒนาของเทคโนโลยีและวัสดุสมัยใหม่ได้เข้ามา ผ้าทอหางอวนซึ่งเป็นวัสดุจากธรรมชาติ ที่มีกรรมวิธีการผลิตที่ซับซ้อน และใช้เวลาการผลิตที่ยาวนาน ทำให้ชาวประมงได้ใช้วัสดุสังเคราะห์มาแทนที่หางอวน การใช้ผ้าทอหางอวนจึงค่อยๆหมดไป ต่อมาหน่วยงานราชการและภาคส่วนต่างๆ ได้นำผู้เชี่ยวชาญในด้านอื่นๆ เข้ามาให้ความรู้กับชาวบ้านกลุ่มผ้าทอหางอวน ทั้งในด้านการพัฒนาลวดลายผ้าทอ การย้อมสีลวดลาย และการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่นๆ เพื่อใช้ในลักษณะต่างๆ แม้ว่าผ้าทอหางอวนนี้จะไม่ถูกใช้ประโยชน์ในการเป็นอวนจับปลา แต่ชื่อเรียกที่ยังคงแสดงให้เห็นถึงที่มา และวัฒนธรรมพื้นบ้านของ

ชาวบ้านหน้าทับ ผู้สืบทอดภูมิปัญญา และกรรมวิธีการผลิตหางอวนให้คงอยู่สืบต่อไป (ดังภาพ 2.2.1.1)

การขึ้นรูปจากกรรมวิธีการทำ หางอวนทอ จึงมีขั้นตอนดังนี้

1. เตรียมยอดใบลานลา
2. ฉีกยอดลานแยกเป็นใบ
3. เอาก้านใบออกเป็นมัด
4. นำยอดลานไปแช่น้ำ 2 คืน
5. ลอกเป็น 2 หน้า
6. นำหวีแปรงที่มีซี่ละเอียด และสาวให้เป็นเส้นเล็ก
7. นำใบยอดลานที่ซางแล้วแช่น้ำ 2 คืน
8. นำใบยอดลานที่ผ่านการแช่น้ำมาแล้ว ตากแดดให้แห้งลู่ให้เป็นเส้นกลม
9. นำมาต่อให้เป็นเส้นยาว ย้อมสี และตากให้แห้ง
10. นำมาต่อให้เป็นม้วนยาว 3.5 เมตร
11. เข้าก้ทอให้เป็นผืนและม้วนเก็บ
12. นำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์

ฉีกยอดลานแยกเป็นใบ

หวีแปรงที่มีซี่ละเอียด และสาวให้เป็นเส้นเล็ก

ต่อเป็นเส้นเพื่อทอ

ทอให้ชิดติดแน่น

ทอออกมาเป็นผืน

ภาพที่ 5 ชั้นรูปจากกรรมวิธีการทำ ผ้าทอหางอน

ภาพโดย : จิตรารภรณ์ จิตรเที่ยง

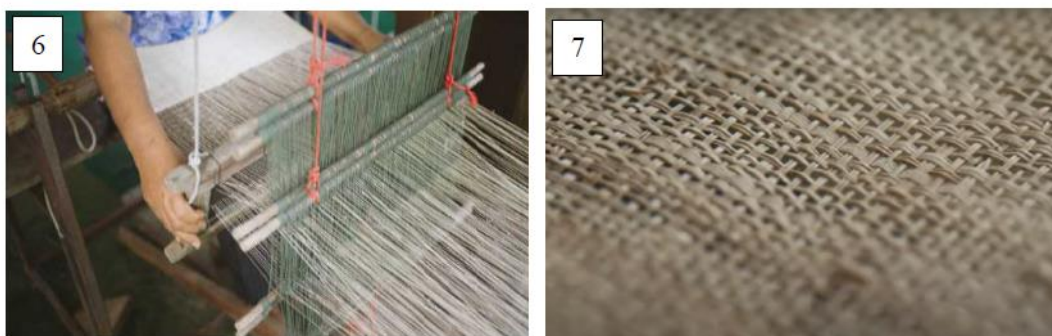

ภาพที่ 6 ขึ้นรูปจากกรรมวิธีการทำ ผ้าทอหางอวน
ภาพโดย : จิตรารภรณ์ จิตรเที่ยง (วันที่ 17 กันยายน 2565)

2.2.2 ลักษณะและคุณสมบัติทางกายภาพของผ้าทอหางอวน

หางอวน เป็นผ้าทอที่ใช้วัสดุธรรมชาติที่ได้จากต้นลาน เส้นที่ใช้ทอเป็นเส้นหนา มีความยาวเส้นประมาณ 1-2 เมตร ตามความยาวของยอดลาน คุณสมบัติของเส้นใยมีความเหนียว ทนทาน และไม่เป็นรา ลักษณะของหางอวนเป็นผ้าทอสายขัดเป็นตารางโปร่ง ชิด ขึ้นอยู่กับ การทอ ซึ่งเป็นเส้นใยถูกนำมาทอขัดกันด้วยเครื่องทอตะกอห่าง มีน้ำหนักเบา ผืนผ้ามีลักษณะเป็นแผ่น เนื้อผ้าค่อนข้างแข็ง และมีปุ่มปม ที่เกิดจากการต่อเส้นใยโดยการผูกเส้น ทำให้เกิดผิวสัมผัสที่เป็นเอกลักษณ์ น่าสนใจ สามารถใช้ความร้อน รีดได้ และซักได้คล้ายผืน

ภาพที่ 7 ลักษณะทางกายภาพและคุณสมบัติการสังเกตจากการทอหางอน

ภาพโดย: จิตรภรณ์ จิตรเที่ยง

เนื่องจากเส้นใยที่ได้มีผิวลื่นมัน จึงสามารถย้อมสีได้โดยใช้สีเคมี หรือสีที่ได้จากธรรมชาติ เพื่อให้เกิดความหลากหลายแล้วจึงนำมาทอลวดลายที่สวยงาม

2.2.3 การนำวัสดุผ้าทอหางอนที่เป็นวัสดุที่ได้มาจากธรรมชาติ เพื่อนำมาผสมผสานให้เกิดรูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่

วิธีการและกระบวนการพัฒนาวัตถุดิบจากธรรมชาติ จากการศึกษาสรุปได้ดังต่อไปนี้

2.2.3.1 รูปแบบ การตัดต่อเส้นใย จากการวิเคราะห์ เส้นใยมีลักษณะไม่ยาวมาก จึงต้องมีการต่อเส้นใย โดยใช้การผูกปม ทำให้ปมมีขนาดใหญ่และปลายเส้นใยเหลือเป็นจำนวนมาก ทำให้เมื่อนำมาทอเป็น ผืนผ้าไม่เรียบสม่ำเสมอ และไม่ประณีตสวยงาม

2.2.3.2 รูปแบบ การทอ จากการวิเคราะห์ ลักษณะการทอเส้นใยจะห่างทำให้แลดูไม่แน่นหนา เกิดจากปัญหาความกว้างของช่องซี่ของกี่ทอ รวมทั้งการนำเส้นใยหางอนมาใช้ทั้งเส้นตั้งและเส้นพุ่งจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ผืนเส้นใยมีความหยابกระด้างสูง

2.2.3.3 รูปแบบ ลวดลาย จากการวิเคราะห์ ปัจจุบันไม่มีการทอแบบลวดลายในผืนเส้นใย จะปรากฏการทอแบบผืนเรียบ เนื่องจากเน้นความไวในกระบวนการผลิต ทำให้ชิ้นงานขาดมิติทางด้านความสวยงาม จึงยังไม่สามารถเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจได้

2.2.3.4 รูปแบบการทอแบบสีสัน จากการวิเคราะห์ ปรากฏการมุ่งเน้นกระบวนการใช้สีธรรมชาติในขั้นตอนการผลิตเส้นใย จึงทำให้ขาดสีสันเข้ามาช่วยสร้างความแปลกใหม่ให้กับชิ้นงานที่เป็นผืนเส้นใยธรรมชาติ

2.2.3.5 การวิเคราะห์วิธีการพัฒนาวัตถุดิบจากธรรมชาติเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาหางอนให้เกิดผลผลิตใหม่ จากการทดลองหาวิธีวิเคราะห์ข้อมูล ในการศึกษาการตีเส้นใยเพื่อหาโอกาสความเป็นไปได้ในการพัฒนาเส้นใย รูปแบบใหม่ที่แตกต่างจากเดิมสรุปได้ดังต่อไปนี้

1) ลักษณะการตีเส้นใย ใช้ส่วนของใบลาน(กลางใบ) เข้าเครื่องปั่นย้าหลายๆครั้ง คุณสมบัติที่ได้ เส้นใยตรงยาว มีขนาดเล็ก เส้นใยค่อนข้างแข็งแรง จากการวิเคราะห์ ส่วนที่ใช้คือสันของใบลานซึ่งเป็นส่วนที่มีน้อย ต้องใช้ใบลานจำนวนมากในการได้มาของส่วนนี้ ทำให้สูญเสียทรัพยากรธรรมชาติโดยไร้ค่า ปัญหาที่พบ ใบมีคุณสมบัติที่แข็ง ยากต่อการตีและต้องย้าหลายครั้ง

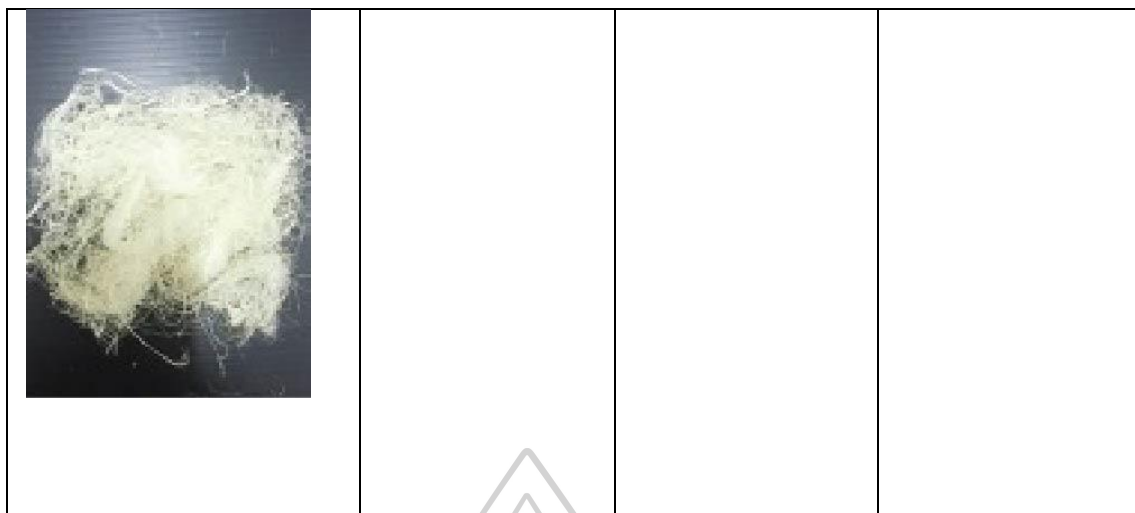
2) ลักษณะการตีเส้นใย ใช้ในส่วนของใบในการตี โดยการย้า 2-3 ครั้ง คุณสมบัติที่ได้ เส้นใยหนา ไม่ละเอียด ยังไม่มีคุณสมบัติมากพอที่จะนำไปปั่นได้ จากการวิเคราะห์ ส่วนใบมีความแข็ง ตียากและไม่เหมาะสมกับการตีวัสดุแข็ง เนื่องจากเส้นใยใหญ่เกินไป ไม่สามารถปั่นร่วมกับเส้นใยอื่นได้ ต้องใช้ใบลานจำนวนมากในการทำส่วนนี้ ทำให้สูญเสียทรัพยากรธรรมชาติโดยไร้ค่า

3) ลักษณะการตีเส้นใย ใช้ในส่วนของใบในการตี โดยการย้า 4-5 ครั้ง คุณสมบัติที่ได้ เส้นใยที่ละเอียดดีกว่าการตี 2-3 ครั้ง แต่ยังไม่มีความสมบัติมากพอที่จะนำไปปั่นได้ จากการวิเคราะห์ ส่วนใบมีความแข็ง ตียากและไม่เหมาะสมกับการตีวัสดุแข็ง เพราะเส้นใยใหญ่เกินไป ไม่สามารถปั่นร่วมกับเส้นใยอื่นได้ ต้องใช้ใบลานจำนวนมากในการทำส่วนนี้ ทำให้สูญเสียทรัพยากรธรรมชาติโดยไร้ค่า

4) ลักษณะการตีเส้นใย ใช้ในส่วนของใบในการตีโดยการย้าหลายครั้งจนได้เส้นใยที่มีขนาดเล็ก คุณสมบัติที่ได้ ได้เส้นใยขนาดเล็ก สันละเอียด มีรอยหยักน้อย พอที่จะนำไปปั่นร่วมกับเส้นใยอื่นได้ แต่ก็ไม่มีประสิทธิภาพมากพอ จากการวิเคราะห์ การตี ต้องย้าหลายครั้งจนกว่าจะได้เส้นใยที่ละเอียดมากพอ ทำให้เสียเวลา และได้เส้นใยน้อย เป็นการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติโดยไร้ค่า เส้นใย สามารถนำไปปั่นร่วมกับเส้นใยอื่นได้ แต่ยังไม่มีความมีประสิทธิภาพมากพอ ต้องใช้เส้นใยจำนวนมากเพราะเส้นใยมีรอยหยักน้อย หากนำไปปั่นและนำไปใช้งานในระหว่างการใช้ เส้นใยอาจจะหลุดไป และเส้นใยที่ได้ค่อนข้างหยาบ ไม่อ่อนนุ่ม หากนำไปทำผลิตภัณฑ์อาจเกิดการระคายเคืองผิวหนังได้ (ดังภาพ 2.2.3.5)

ลักษณะเส้นใย	ลักษณะการตี	คุณสมบัติ	ปัญหาและอุปสรรค
	<ul style="list-style-type: none"> • ส่วนของเส้นใยโบลาน(กลางใบ)เข้าเครื่องตีผ้าหลายๆ ครั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> • เส้นใยตรง ยาวมีขนาดเล็กเส้นใยค่อนข้างแข็ง 	<ul style="list-style-type: none"> • ส่วนที่ใช้คือ สันของโบลานซึ่งเป็นส่วนที่มีน้อย ต้องใช้โบลานจำนวนมากในการได้มาซึ่งส่วนนี้ทำให้สูญเสีย • ทรัพยากรธรรมชาติโดยไร้ค่า • เส้นใยมีคุณสมบัติที่แข็งแรงต่อการตีและต้องย้อมหลายครั้ง
	<ul style="list-style-type: none"> • ส่วนของใบในการตี โดยการย้อม 2-3 ครั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> • เส้นใยหนา ไม่ละเอียด ยังไม่มีคุณสมบัติมากพอที่จะนำไปปั่นได้ 	<ul style="list-style-type: none"> • ส่วนใยมีความแข็งแรง ตียากและเครื่องที่ใช้ตีไม่เหมาะสมกับการตีวัสดุที่แข็งเกินไป • เส้นใยที่ได้ใหญ่ ไม่สามารถนำไปปั่นร่วมกับเส้นใยอื่นได้ • ต้องใช้โบลานจำนวนมากในการได้มาซึ่งเส้นใยที่มากเพียงพอ ทำให้สูญเสียทรัพยากรธรรมชาติโดยไร้ค่า
	<ul style="list-style-type: none"> • ส่วนของใบในการตี โดยการย้อม 4-5 ครั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> • เส้นใยที่ละเอียดดีกว่าการตี 2-3 ครั้ง แต่ก็ยังไม่มีคุณสมบัติมากพอจะนำไปปั่นได้ 	<ul style="list-style-type: none"> • ส่วนใยมีความแข็งแรง ตียากและเครื่องที่ใช้ตีไม่เหมาะสมกับการตีวัสดุที่แข็งเกินไป • เส้นใยที่ได้ใหญ่ ไม่สามารถนำไปปั่นร่วมกับเส้นใยอื่นได้ • ต้องใช้โบลานจำนวนมากในการได้มาซึ่งเส้นใยที่มากเพียงพอ ทำให้สูญเสียทรัพยากรธรรมชาติโดยไร้ค่า

			
	<ul style="list-style-type: none"> • ส่วนของใบในการตี โดยการย่ำหลายๆครั้ง จนได้เส้นที่มีขนาดเล็ก 	<ul style="list-style-type: none"> • เส้นใยขนาดเล็ก สั้นละเอียด มีรอยหยักน้อย พอนำไปปั่นรวมกับเส้นใยอื่นได้ แต่ยังไม่ีประสิทธิภาพมากเพียงพอ 	<ul style="list-style-type: none"> • การตี ต้องย่ำหลายๆ ครั้ง จนกว่าจะได้เส้นใยที่ละเอียดมากพอ ทำให้เสียเวลา ได้เส้นใยน้อย เป็นการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติโดยไร้ค่า • เส้นใย สามารถนำไปปั่นรวมกับเส้นใยอื่นได้ แต่ยังไม่ีประสิทธิภาพมาก ต้องใช้เส้นใยจำนวนมาก เนื่องจากเส้นใยมีรอยหยักน้อย เมื่อเส้นใยตกหล่นระหว่างการปั่น • หากนำไปปั่นและนำไปใช้งานในระหว่างการนำไปใช้ เส้นใยอาจจะหลุดไปเสี้ยวๆ จนไม่เหลือเส้นใยในหลอดปั่น • เส้นใยค่อนข้างหยาบ ไม่อ่อนนุ่ม หากนำไปทำผลิตภัณฑ์อาจเกิดการระคายเคืองผิวหนังได้

ภาพที่ 8 การวิเคราะห์คุณสมบัติวัสดุและการใช้ประโยชน์จากไบลาน

ภาพโดย : จิตรราภรณ์ จิตรเที่ยง

การวิเคราะห์คุณสมบัติวัสดุและการใช้ประโยชน์จากไบลาน เส้นใยที่มีดั่งเดิมอยู่แล้ว เส้นใยมีความเป็นเอกลักษณ์ ที่โดดเด่น และแตกต่างจากเส้นใยอื่นในท้องตลาด จึงสามารถนำมาเพื่อต่อยอดไปสู่การถักและทอโดยอาจจะนำเส้นใยของฝ้ายหรือไหมเป็นเส้นยืนทดแทนการทอรูปแบบเดิมและใช้เส้นลานเป็นเส้นพุ่ง เพื่อให้เกิดความสวยงามและลดความแข็งกระด้างของผืนผ้า ทอได้มากขึ้น

การวิเคราะห์ จากการศึกษาวิถีการดำเนินชีวิตของคนปักชีได้สมัยก่อนจะมีบ่อน้ำกันทุกบ้าน บ้างก็อยู่ในบ้าน บ้างก็บริเวณข้างบ้านการตักน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคต้องใช้อุปกรณ์ที่เรียกว่าหามาหรือตีหมา "หมา" หรือ "ตีหมา" เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคใต้ ซึ่งเป็นความรู้ความสามารถของชาวบ้านที่มีการปรับตัวและนำวัสดุใกล้ตัวมาประดิษฐ์ออกมาเพื่อการใช้สอย เช่น การนำกาบของต้นหมากรหรือใบจาก มาประดิษฐ์เป็นภาชนะตักน้ำ ในอดีตหมาหรือตีหมา เกิดขึ้นจากภูมิปัญญาชาวบ้านที่นำก้านจาก (ต้นจาก) ที่เหลือใช้นำมาสานต่อกันให้เป็นรูปเรือหรือรูปถังน้ำ ชาวบ้านใช้ตักน้ำขึ้นจากบ่อหรือวิดน้ำออกจากเรือ ต่อมามีการใช้ถังและพลาสติกเข้ามาแทนที่ ทำให้ภูมิปัญญาการทำหมาหรือตีหมาเริ่มสูญหายไปจากความทรงจำของเยาวชนภาคใต้ โดยลืมไปว่าสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่สั่งสมมาตั้งแต่ปู่ย่าตายาย ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ หรือการสะสมความรู้ ลองผิด ลองถูกมาหลายยุคหลายสมัย

2.2.3.6 วิเคราะห์เทคนิค จากหัตถกรรมชาวบ้านที่จะนำมาผสมผสานเป็นไอเดียเทคนิคในการออกแบบ มีที่มาของรูปทรงของเครื่องใช้ ดิหมา เป็นเครื่องใช้พื้นบ้านซึ่งเป็นภูมิปัญญาของชาวบ้านภาคใต้

2.2.3.7 จากการวิเคราะห์ วิถีชีวิตของคนปักษ์ใต้สมัยก่อนจะมีบ่อน้ำกันทุกบ้าน บ้างก็บริเวณข้างบ้านการตักน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคต้องใช้อุปกรณ์ที่เรียกว่าหมาหรือดิหมา "หมา" หรือ "ดิหมา" เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภาคใต้ ซึ่งเป็นความรู้ความสามารถของชาวบ้านที่มีการปรับตัวและนำวัสดุใกล้ตัวมาประดิษฐ์ออกมาเพื่อการใช้สอย เช่น การนำกาบของต้นหมากหรือใบจาก มาประดิษฐ์เป็นภาชนะตักน้ำ ในอดีต ดิหมา เกิดขึ้นจากภูมิปัญญาชาวบ้านที่นำก้านจาก (ต้นจาก) ที่เหลือใช้นำมาสานต่อกันให้เป็นรูปเรือหรือรูปถังน้ำ ชาวบ้านใช้ตักน้ำขึ้นจากบ่อ หรือวิดน้ำออกจากเรือ ต่อมามีการใช้ถังและพลาสติกเข้ามาแทนที่ ทำให้ภูมิปัญญาการทำหมาหรือดิหมาเริ่มสูญหายไปจากความทรงจำของภาคใต้ โดยลืมไปว่าสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่สั่งสมมาตั้งแต่ปู่ย่าตายาย เกิดจากประสบการณ์ หรือการสะสมความรู้ ลองผิด ลองถูกมาหลายยุคสมัย.

ภาพที่ 9 จากการวิเคราะห์ รูปทรงของเครื่องใช้ ดิหมา

ภาพโดย : <https://clib.psu.ac.th>

ภาพที่ 10 จากการวิเคราะห์ รูปทรงของเครื่องใช้ ตีหมา

ภาพโดย : <https://clib.psu.ac.th>

2.2.3.8 จากการศึกษากระบวนการวิธีการทำของตีหมา ทำให้เห็นถึงเทคนิคที่หน้าสนใจมีขั้นตอน จากการมัด การผูกและการเย็บ ในการขึ้นรูปเป็นหลักการในการใช้ชิ้นโครงสร้างของตัวภาชนะ จึงนำจุดเด่นเหล่านี้มาใช้เป็นเทคนิคหลักแบบผสมผสานทางการออกแบบผลิตภัณฑ์ ทางอวนทอ ให้เกิดเป็นแนวทางใหม่ๆ ของวิสาหกิจชุมชนชาวบ้านกลุ่มแม่บ้านหน้าทับ ให้สามารถต่อยอดและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่

2.2.3.9 เนื่องจากการวิเคราะห์ข้อมูลในช่วงต้น จึงจัดตั้งสมมติฐาน ที่เกิดจากการวิเคราะห์หลักการการทำตีหมา มาผสมผสานกับการทดลองในวิธีการที่แตกต่างกันออกไป ดังต่อไปนี้

1) ทดลองแบบเทคนิคการขึ้นรูปด้วยการ เย็บ กระบวนการรูปแบบหรือลวดลาย (Pattern) เล็ก-ใหญ่ ขึ้นรูปด้วยการแผ่และรวบปมด้วยเงื่อนตะกุดเบ็ด เสริมวัสดุ (Material) ด้วยเส้นด้าย

2) ทดลองแบบเทคนิคการขึ้นรูปด้วยการ จับจีบ กระบวนการรูปแบบหรือลวดลาย (Pattern) เล็ก-ใหญ่ ขึ้นรูปด้วยการจับจีบแล้วเย็บตีตะเข็บ เสริมวัสดุ (Material) ด้วย เส้นด้าย

3) ทดลองแบบเทคนิคการขึ้นรูปด้วยการ สาน กระบวนการรูปแบบหรือลวดลาย (Pattern) เล็ก-ใหญ่ ขึ้นรูปด้วยการนำมาปลายทั้งสองต่อแล้วสานไคว้ไปมา เสริมวัสดุ (Material) ด้วย เศษหางอวน

ตารางที่ 1 สรุปและวิเคราะห์ การเย็บ วิธีต่างๆ

เทคนิค	รายละเอียด	รูปตัวอย่าง
การสอยซ่อนได้	เป็นการเย็บผ้าสองชั้นให้ติดกัน โดยที่ไม่ให้มองเห็นด้าย	
เนา	การเนาคือการเย็บแบบหลวมๆ ให้ผ้าติดกันก่อนจะนำไปเย็บจริง เป็นรูปแบบการเย็บแบบไกด์ไว้เฉยๆ	
ปักทึบ	การวาดแบบขึ้นมาก่อน ปักไหมให้เต็ม ตามที่เราต้องการ	
ตะเข็บเย็บหุ้ม	การเย็บขอบผ้า ให้ผ้าสองชั้นติดกัน คลายการเย็บแบบสอยแต่จะเป็นตะเข็บชัดและเยอะกว่า	

<p>ด้นถอยหลัง</p>	<p>การเย็บด้นถอยหลัง เป็นการเย็บที่นิยมมากเพราะง่าย สวยงาม ใช้งานได้กับหลายรูปแบบ และแข็งแรง</p>	
<p>ปมฝรั่งเศส</p>	<p>การปักปมฝรั่งเศส ซึ่งจะมีรูปร่างเป็นปมเล็กๆ การปักก็คือปักเข็มขึ้นมาแล้วก็ใช้ไหมพันรอบเข็ม 2-3 รอบ แล้วปักลงจุดเดิม ง่าย และน่ารัก ส่วนมากจะใช้กับงานตกแต่งปักทั้งหลาย</p>	

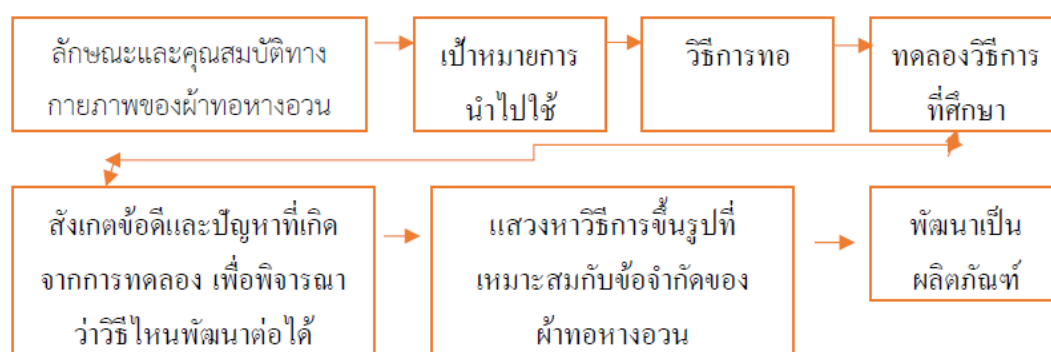
4) ทดลองแบบเทคนิคการขึ้นรูปด้วยการ มัด กระบวนการรูปแบบหรือลวดลาย (Pattern) เล็ก-ใหญ่ ขึ้นรูปด้วยการรวบผ้าทอทางอวนเข้าด้วยกันมัดขึ้นรูปด้วยปม ผูกปมด้วยเงื่อนร่น เสริม Material ด้วย เศษหางอวน

5) ทดลองแบบเทคนิคการขึ้นรูปด้วยการ มัด กระบวนการรูปแบบหรือลวดลาย (Pattern) เล็ก-ใหญ่ ขึ้นรูปด้วยการ ผูกปมผ้าแล้วนำเศษผ้ามาผูกรวบกัน ด้วยเงื่อนร่น เสริม Material ด้วย เศษหางอวน

<p>ลายปักริมผ้าห่ม</p>	<p>วิธีคือปักเข็มขึ้นมา แล้วปักลงทำมุมเฉียง เป็นรูปสามเหลี่ยม และสอดเข็มขึ้นมาระหว่างด้าย ทำวนไปเรื่อยๆ ก็ได้รูปแบบสูงต่ำ</p>	
------------------------	---	---

ภาพโดย : จิตราภรณ์ จิตรเที่ยง

สรุปการวิเคราะห์คุณสมบัติวัสดุและการใช้ประโยชน์จากโบราณ เส้นใยที่มี ความเป็นเอกลักษณ์ โดดเด่น และแตกต่างจากเส้นใยอื่นในท้องตลาด จึงสามารถนำมาเพื่อต่อยอดไปสู่การถัก และทอโดยนำเส้นใยมาเข้ากระบวนการผลิตแบบการทอรูปแบบเดิมและใช้เส้นลานเป็นเส้นพุ่ง เพื่อให้ เกิดความสวยงามและลดความแข็งกระด้างของผืนผ้า ทอได้

ภาพที่ 11 ลำดับการวางแผนเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอทางอวน

ภาพโดย : จิตรารภรณ์ จิตรเที่ยง (5 ธันวาคม 2565)

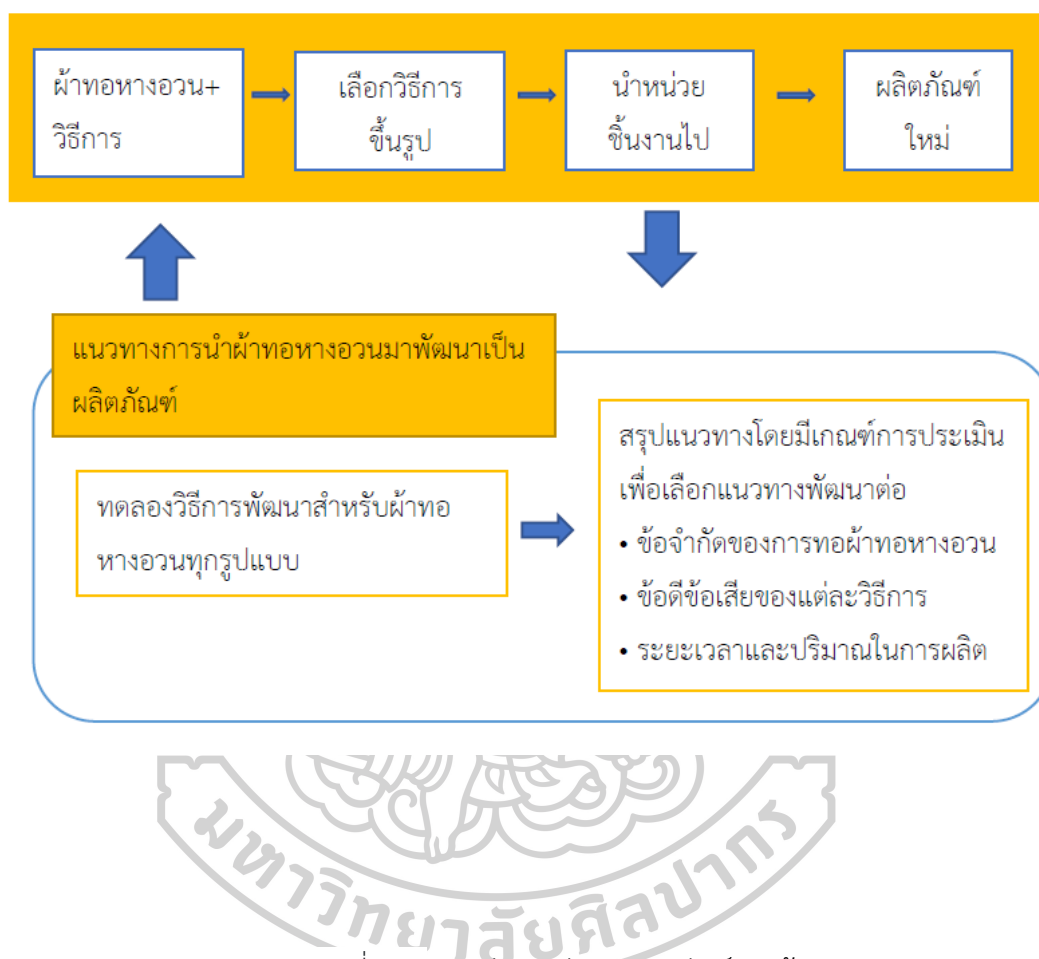
ผู้วิจัยพบว่าผ้าทอทางอวนสามารถนำมาผ่านกระบวนการทอรูปแบบของเส้นใยแน่นกว่าเดิม โดยใช้วิธีพื้นฐานเป็นตัวตั้งต้น วิธีนี้จะทำให้วัสดุที่ได้ออกมามีความประณีต และดูละเอียดมากขึ้น แต่อาจต้องใช้เวลาในการฝึกฝนในการถักทอ และสามารถนำวิธีนี้ มาอัดขึ้นรูปเป็นทรงต่างๆ หากต้องการสร้างสรรค์วิธีที่แปลกใหม่ควรทดลองวิธีการที่เน้นฝีมือและความประณีต เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีคุณค่าจากความงามได้ เป็นการสร้างความแตกต่างให้แก่ผลิตภัณฑ์ได้

2.3.3 สรุปปัญหาและแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอทางอวน

ผู้วิจัยประเมินวิธีการทำผ้าทอทางอวนของทางกลุ่มหมู่บ้านหน้าทับ พบว่า วิธีการทอใช้เวลานาน ด้วยกระบวนการที่ได้ผ้าขึ้นมาทอ ซึ่งอาจจะต้องการ การจัดการที่เป็นระบบมากขึ้น และมีการรบบรัดขั้นตอนเพื่อให้เกิดความกระชับแต่ยังคงประสิทธิภาพที่จะได้วัสดุที่มีคุณภาพเป็นเป้าหมายหลัก

การนำผ้าทอทางอวนมาผ่านวิธีการทอที่มีความแน่น และรวบรัดตัดตอนมากขึ้น จะเห็นได้ว่า การใช้ทรัพยากรจากธรรมชาติ มาพัฒนาให้เกิดวิธีที่หลากหลายแต่วิธีที่เลือกใช้ควร

สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของผู้วิจัย โดยพิจารณาจากลักษณะ คุณสมบัติ ปริมาณ และระยะเวลาของการทอผ้าทอหางอวนแต่ละผืน จึงมีกระบวนการพัฒนาให้ออกมาเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ได้ (ดังภาพที่ 2.3.3.1)

ภาพที่ 12 แผนผังการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอหางอวน

ภาพโดย : จิตราภรณ์ จิตรเที่ยง (5 ธันวาคม 2565)

2.4 ผู้บริโภคกลุ่มผู้หญิงวัยทำงาน

2.4.1 พฤติกรรมที่โดดเด่น

การวิจัยเรื่องพฤติกรรมการดำเนินชีวิตของผู้หญิงวัยทำงานเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา พฤติกรรมการดำเนินชีวิตของผู้หญิงวัยทำงาน (1) จากผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมการดำเนินชีวิตของผู้หญิงวัยทำงานเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (2) ด้านกิจกรรมประกอบด้วย 6 ปัจจัย ได้แก่ กลุ่มซึลๆ กลุ่มชาลขุ กลุ่มบันเทิง กลุ่มสโลว์ไลฟ์ กลุ่มสาย

บุญ และกลุ่มนักเสี่ยงโชค และ (3) ด้านความสนใจ ประกอบด้วย 7 ปัจจัย ได้แก่ กลุ่มใส่ใจสุขภาพ กลุ่มโดดเด่นมีจุดสนใจ กลุ่มพยากรณ์โชคชะตา กลุ่มธรรมชาติ กลุ่มดูดีมีสไตล์ กลุ่มชีวิต เรียบง่าย กลุ่มเป็นตัวของตัวเอง และด้านความคิดเห็น ประกอบด้วย 7 ปัจจัย ได้แก่ กลุ่มผู้ประสบความสำเร็จ กลุ่มเน้นคุณภาพนักจัดการมืออาชีพ กลุ่มมองมุมบวก กลุ่มทางสายกลาง กลุ่มสินค้าแบรนด์เนม และกลุ่มยึดประเพณีเป็นต้น

จากแบบสำรวจที่ได้จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมการใช้กระเป๋าของผู้หญิงวัยทำงาน มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 32 คน เป็นประชากรในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ได้ข้อสรุปดังนี้

2.4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 25-60 ปี มีสถานภาพ โสด และมีแฟน อาชีพส่วนใหญ่เป็น พนักงานบริษัทเอกชนและมีรายได้สุทธิ ประมาณ 25000 – 50000 บาท

2.4.1.2 พฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวัน

ส่วนใหญ่ผู้ตอบคำถามมีวิถีชีวิตใช้รถโดยสารประจำทาง และรถยนต์ส่วนตัว จึงมีสัปดาห์ในเวลาไปทำงานจำนวนมาก จึงต้องเลือกซื้อกระเป๋าที่ใช้งานได้ครอบคลุมและสามารถใส่ของได้เยอะเป็นจำนวนมาก รูปแบบลักษณะ ไม่ต้องเล็กหรือใหญ่จนเกินไป

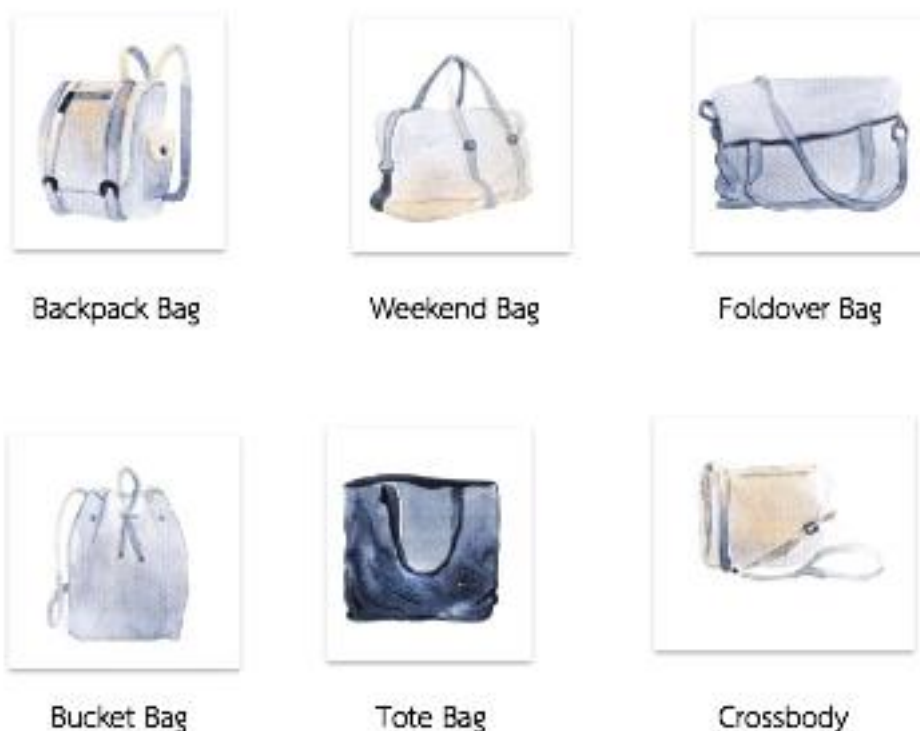
2.4.1.3 ลักษณะการตัดสินใจเลือกซื้อกระเป๋าจากวัสดุธรรมชาติ มีดังนี้

1. ต้องสวย
2. ทนทาน
3. วัสดุน้ำหนักต้องเบา
4. ไม่มีกลิ่นเหม็น ผลิตภัณฑ์จากหนังสัตว์
5. อดทนสินค้ามีปัญหาท้องถิ่นพื้นบ้าน
6. มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

2.4.1.4 รูปแบบลักษณะที่พึงพอใจ

1. เรียบหรู
2. สีพื้น
3. รูปแบบ พกพาง่าย มีฟังก์ชัน ใช้งานสะดวก ใ้กำลังเหมาะสม ใส่ของได้เยอะมีซิปด้านในแยกช่องได้
4. ต้องเข้ากับสไตล์การแต่งตัว
5. น้ำหนักต้องเบา เพราะมีปัญหาสุขภาพปวดหลัง (พนักงานเป็นออฟฟิศซินโดรม) สามารถใส่มือถือก็ได้ และเป็นแบบสะพายข้างก็ได้

ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความต้องการกระเป๋าที่ตอบโจทย์ ปัญหาทางด้านสุขภาพ ระหว่างใช้งานทั้งเรื่องฟังก์ชัน และรูปทรงสินค้า

ภาพที่ 12 ตัวอย่างรูปทรงกระเป๋าที่กลุ่มเป้าหมายสนใจ

ภาพโดย : จิตรภรณ์ จิตรเที่ยง (5 ธันวาคม 2565)

2.4.2 ความต้องการในการใช้งานผลิตภัณฑ์ ในรูปแบบของกระเป๋า

ปัจจุบันกระแสด้านฝีมือสามารถเข้าถึงการใช้ชีวิตของผู้บริโภคในเมืองเพิ่มมากขึ้น จากการนำสิ่งของจากธรรมชาติเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน กลุ่มผู้ประกอบการจำนวนมาก สร้างสรรค์และเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์โดยยึดคุณค่าและคุณสมบัติของวัสดุจากธรรมชาติมารวมกับความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ตรงกับรสนิยมของคนรุ่นใหม่และเหมาะสมกับการใช้งานในชีวิตประจำวัน เน้นความเรียบง่าย ดูเป็นสากล และทันสมัย สะท้อนให้เห็นว่างานฝีมือในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปตามบริบทของโลก และกำลังครอบคลุมมากขึ้นในชีวิตของผู้บริโภคในสังคมร่วมสมัย

ผู้บริโภคกลุ่มผู้หญิงวัยทำงานเป็นประชากรที่มีกลุ่มใหญ่ มีพฤติกรรมและทัศนคติที่ดีทันสมัย แสดงตัวตนอย่างชัดเจน ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ เป็นกลุ่มผู้บริโภคหลักของผู้ประกอบการ ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็น เพศหญิง อายุ 25-60 ปี ซึ่งอยู่ในขอบเขตของกลุ่มคนนี้

โดยเลือกจากการสังเกตผู้บริโภคเบื้องต้นที่สนใจผลิตภัณฑ์จากผ้าทอหางอนและรูปแบบผลิตภัณฑ์มีแนวโน้มที่ผู้หญิงวัยทำงานให้ความสนใจเป็นจำนวนมาก จากการศึกษาข้อมูลพฤติกรรมของผู้บริโภคกลุ่มนี้ทำให้ส่งผลต่อการออกแบบรูปแบบให้มีความแปลกใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการด้านความเป็นตัวตนและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ผู้บริโภค

2.5 แนวคิด หลักการ และทฤษฎี ที่ใช้ในงานวิจัย

2.5.1 การพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์

ผลิตภัณฑ์ผ้าทอหางอนใช้ในรูปแบบการผลิตโดยนำวัสดุธรรมชาติมาขึ้นรูปแบบการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์คือเพิ่มมูลค่าให้กับวัสดุจากธรรมชาติใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง แม้เป็นวิธีการที่ใช้พลังงานจากคนในการผลิตแต่ก็ทำให้ชิ้นงานที่เกิดขึ้น มีความประณีตละเอียด และสวยงาม

2.5.1.1 ประโยชน์ของการพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์มีดังนี้

1. ลดการใช้ทรัพยากรเนื่องจากพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์เป็นวัตถุดิบที่มีอยู่แล้วกลับสู่ห่วงโซ่อุปทานของการผลิต ออกมาจากธรรมชาติ ซึ่งมีส่วนช่วยให้การบำรุงรักษาและปกป้องธรรมชาติจากการถูกนำไปใช้ให้เป็นการรักษาความสมบูรณ์ของธรรมชาติได้อีกทาง

2. สร้างอาชีพและรายได้ให้องค์กรท้องถิ่น

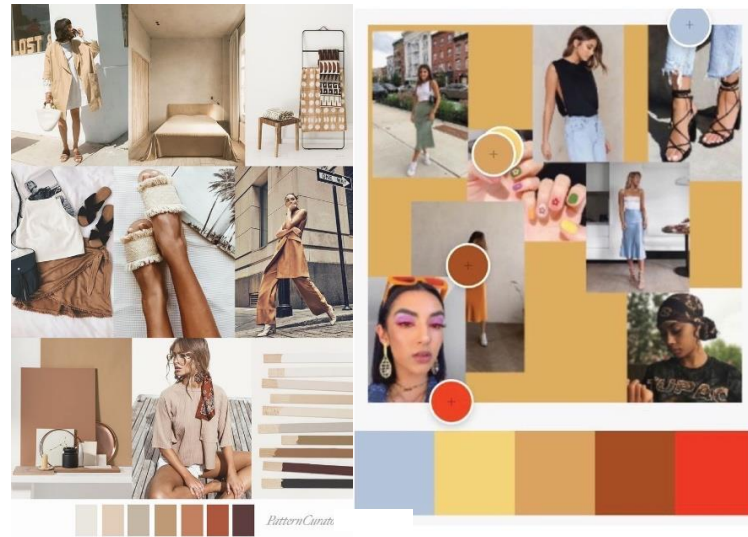
2.5.2 ทฤษฎีการออกแบบรูปทรง กระเป่า ให้เหมาะกับการใช้งาน

ทฤษฎีการออกแบบรูปทรง เป็นการสร้างรูปทรงโดยขึ้นรูปจากสิ่งเล็กๆ ให้มีขนาดใหญ่ขึ้น โดยอาศัยพื้นฐานการสร้างงานจากหลักการออกแบบสองมิติสู่งานสามมิติ ในการออกแบบสองมิติ ผู้วิจัยเลือกศึกษาองค์ประกอบทางความคิด ได้แก่ จุด เส้น และระนาบ และองค์ประกอบทางความสัมพันธ์ ได้แก่ ตำแหน่ง ทิศทาง และบริเวณว่าง และนำสร้างเป็นสามมิติประกอบด้วยหลักพื้นฐาน ได้แก่ รูปทรงวงกลม รูปทรงสี่เหลี่ยม รูปทรงผืนผ้า และรูปทรงรูปทรงพีรiform โดยนำมาจัดวางในรูปแบบต่างๆ ผู้วิจัยนำทฤษฎีนี้เพื่อให้เกิดรูปทรงที่เพิ่มความแข็งแรง และเน้นเรื่องการจัดวางเป็นส่วนใหญ่

2.5.3 หลักการใช้สี

Kobayashi (1990) ได้สร้างระบบหลักการใช้สีนี้ขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องมือในการแยกแยะคุณสมบัติต่างๆ ของสี โดยมีระบบการไล่ระดับสีขึ้นอยู่กับระยะห่างระหว่าง (Subdue Tones) เป็นสีที่มีความสว่างของสีในระดับกลางทำให้ความรู้สึกที่สงบเงียบ นุ่มนวล หุหุรา อนุรักษ์นิยม และสีโทน

(Dark Tones) เป็นสีเข้มที่ไม่มีความสว่าง หรือมีในระดับที่ต่ำมาก ให้ความรู้สึกเอาจริงเอาจัง เพราะกลุ่มเป้าหมายของการวิจัยนี้คือ ผู้หญิงอายุ 25 – 60 ปี เป็นช่วงวัยทำงาน จึงเลือกใช้โทนสีสองกลุ่ม ได้แก่ โทนสีธรรมชาติ (Natural) และ ร่วมสมัย (Classic)
(อ้างอิงเนื้อหา : Kobayashi 1990)

ภาพที่ 13 MoodTone

ภาพโดย : จิตรกรรณ จิตรเที่ยง (5 ธันวาคม 2565)

ภาพที่ 14 MoodTone

ภาพโดย : จิตรกรรณ จิตรเที่ยง (5 ธันวาคม 2565)

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 งานวิจัยภายในประเทศ

ณรงค์ มูลเมือง (2551) วิจัยเรื่องการจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น กลุ่มจักสานไม้ไผ่ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาการจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นด้านการจัดองค์กร ด้านการตลาด ด้านการผลิต ด้านทรัพยากรของกลุ่มจักสานไม้ไผ่ และเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่น พบว่า กระบวนการของการจัดการผลิตประกอบด้วย 1) การวางแผนการผลิต ประกอบด้วย การพิจารณาแหล่งพลังงานและทรัพยากรของธุรกิจที่ต้องการดำเนินการ และกำหนดแนวทางการใช้ทรัพยากรเหล่านั้นว่าจะเลือกผลิตสินค้าชนิดใด ปริมาณเท่าไร อย่างไร ที่ไหน เมื่อไหร่ 2) การปฏิบัติการผลิต แผนการผลิตจะประสบผลสำเร็จต้องมีการปฏิบัติตามแผนการผลิตตามที่กำหนดไว้ 3) การควบคุมการผลิตเป็นการตรวจสอบและประเมินผลตามแผนการผลิตทั้งปริมาณและคุณภาพ เพื่อให้มั่นใจว่าผลงานมีความก้าวหน้าและประสบความสำเร็จ หากพบว่าไม่ได้ผลสำเร็จหรือมีจุดบกพร่องจึงแก้ไข และนำไปพิจารณาวางแผนใหม่อีกครั้งหนึ่ง ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นส่วนประกอบในการวางแผนการผลิตภายใต้กระบวนการที่ผู้วิจัยจะทำการพัฒนาเพื่อความเป็นระบบในการดำเนินงาน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

โครงการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากภูมิปัญญาผ้าทอหางอวน สำหรับสตรีวัยทำงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจึงกำหนดแนวทางการดำเนินงานดังนี้

- 3.1 รูปแบบและขั้นตอนการวิจัย
- 3.2 ลักษณะข้อมูล และขอบเขตการวิจัย
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการสร้าง และตรวจสอบประสิทธิภาพ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 การสรุป อภิปรายผลการวิจัย

3.1 รูปแบบและขั้นตอนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยนำข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสังเกต สัมภาษณ์ และทดลอง มาวิเคราะห์โดยมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอจากหางอวน แล้วนำผลิตภัณฑ์ที่ได้ไปประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และข้อมูลเชิงปริมาณคือผลจากการสอบถามความคิดเห็นโดยผู้บริโภคที่นำเสนอในรูปแบบสอบถามโดยมีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

3.1.1 ขั้นตอนการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

3.1.1.1 ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิและปฐมภูมิที่เกี่ยวข้อง คือ ลักษณะและคุณสมบัติทางกายภาพของหางอวน วิธีการนำเสนอวัตถุดิบมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ภายใต้แนวคิดการพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศ

3.1.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ กำหนดวัตถุประสงค์ของการสร้างแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอหางอวน โดยอยู่ภายใต้กรอบแนวคิดการพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์ ได้แก่ การนำวัสดุมาสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ โดยยังคงลักษณะและคุณสมบัติเดิมของวัสดุเน้นงานฝีมือเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและเพิ่มมูลค่าได้

3.1.2 ขั้นตอนการทดลอง

3.1.2.1 การทดลองขึ้นรูปผ้าทอหางอวน

3.1.2.2 บันทึกผลจากการทดลองระหว่างวิธีการขึ้นรูปและลักษณะและคุณสมบัติทางกายภาพของผ้าทอหางอวน

3.1.2.3 คัดเลือกรูปแบบการทอ ของผ้าทอหางอวนเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยพิจารณาข้อจำกัดและปริมาณจำนวนความยาวในการทอที่จะได้มา

3.1.2.4 แสวงหาวิธีการขึ้นรูปจากการทดลองครั้งที่ 1 โดยทดลองขึ้นรูปจากทักษะความถนัดด้านงานฝีมือของช่างฝีมือผนวกกับผู้วิจัยเพื่อแสวงหาวิธีการขึ้นรูปเพิ่มเติม

3.1.2.5 วิเคราะห์เพื่อคัดเลือกชิ้นงานภายใต้กรอบแนวคิดการพัฒนาเศษวัสดุอย่างสร้างสรรค์

3.1.3 ขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์

3.1.3.1 ประยุกต์ชิ้นงานเพื่อให้ได้มาซึ่งการจัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์เบื้องต้น

3.1.3.2. ลงพื้นที่สังเกตผู้บริโภคที่ให้ความสนใจต่อผลิตภัณฑ์เบื้องต้น

3.1.3.3 สัมภาษณ์ข้อเสนอแนะที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรม จำนวน 2 ท่าน

3.1.3.4 พัฒนาผลิตภัณฑ์จากวัสดุผ้าทอหางอวนภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.1.3.5 สร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าทอหางอวน

3.1.4 ขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์

3.1.4.1 ประเมินผลิตภัณฑ์จากผ้าทอหางอวนภายใต้กรอบแนวความคิดการพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านออกแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรม 2 ท่าน

3.1.4.2. สอบถามความคิดเห็นผลิตภัณฑ์จากวัสดุผ้าทอหางอวนภายใต้กรอบแนวความคิดการพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์โดยผู้บริโภค เพศหญิง วัยทำงาน ช่วงอายุ 25-60 ปี จำนวน 30 ท่าน

3.1.5. ขั้นตอนการวิเคราะห์สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

3.1.5.1 สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัยอย่างสอดคล้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัย และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.2 ลักษณะข้อมูล และขอบเขตของการวิจัย

3.2.1 ข้อมูลทุติยภูมิ

ข้อมูลการศึกษาหนังสือตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยศึกษาวิธีการพัฒนาวัตถุดิบทั่วไป แนวคิดพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์ และวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศ

3.2.2 ข้อมูลปฐมภูมิ

3.2.2.1 ข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่จริง สังเกตการณ์ได้มาของวัสดุในแต่ละขั้นตอน ตั้งแต่กระบวนการเริ่มต้นเตรียมวัสดุจนถึงขั้นตอนการขึ้นทอผ้าทอหางอวน

3.2.2.2 ข้อมูลการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่กลุ่มแม่บ้านหน้าทับ อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อให้ได้ข้อมูลเบื้องต้นของผ้าทอหางอวนและวิธีการจัดการกระบวนการทำ และเทคนิคที่มีมาแต่ดั้งเดิม

3.2.2.3 ข้อมูลลักษณะและคุณสมบัติทางกายภาพ โดยสังเกตจากขั้นตอนการผลิต

3.2.2.4 ข้อมูลจากการทดลองทอชิ้นงาน โดยสังเกตและบันทึกปัญหาจากข้อจำกัดของวัสดุและวิธีการที่เหมาะสมในการพัฒนาผ้าทอหางอวนภายใต้แนวคิดการพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์

3.2.2.5 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยนำผลิตภัณฑ์ที่ทดลองทำเบื้องต้นเพื่อขอคำแนะนำรูปแบบและวิธีการขึ้นรูปและนำไปพัฒนาต่อ

3.2.2.6 ข้อมูลการประเมินผลิตภัณฑ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

3.2.2.7 ข้อมูลการสอบถามความคิดเห็นผลิตภัณฑ์โดยผู้บริโภค

3.2.3 ขอบเขตการวิจัย

3.2.3.1 ตัวแปรในการวิจัย

1) ตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อผ้าทอผลิตภัณฑ์หางอวน
ตัวแปรต้น ได้แก่ ผลิตภัณฑ์จากผ้าทอหางอวน คุณสมบัติของผ้าทอหางอวน ปริมาณการผลิต และวิธีการพัฒนาให้เกิดสิ่งใหม่

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลิตภัณฑ์จากผ้าทอหางอวนภายใต้แนวคิดการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์

2) ตัวแปรที่ส่งผลต่อการประเมินและสอบถามความคิดเห็นผลิตภัณฑ์
ตัวแปรต้น ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ผ้าทอหางอวน และแนวทางการพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการประเมินผลิตภัณฑ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ และสอบถามความคิดเห็นผลิตภัณฑ์โดยผู้บริโภค

3.2.3.2 ประชากร

ผู้บริโภคเพศหญิง อายุ 25 – 60 ปี หรือ กลุ่มเพศหญิงวัยทำงาน อาศัยอยู่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำนวน 30 ท่าน โดยการเลือกแบบสุ่ม ผู้วิจัยเลือกช่วงอายุระดับนี้เพราะเป็นช่วงอายุโดยประมาณที่ได้จากการสังเกตผู้บริโภคในเบื้องต้น และมีแนวโน้มให้ความสนใจผลิตภัณฑ์ที่ผู้วิจัยพัฒนา

3.2.3.3 ผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มแม่บ้านทอหางอวน หมู่บ้านหน้าทับ อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ป่า จินดา เลหาวิวัฒน์ เป็นประธานในชุมชนเป็นหลัก

3.2.3.4 ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

1) ผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรม 2 ท่าน ที่มีประสบการณ์

2) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านออกแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรม 2 ท่าน ที่มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี

3.2.3.5 พื้นที่ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) หมู่บ้านหน้าทับ อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มแม่บ้านทอหางอวน ลงพื้นที่เก็บข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องการทอหางอวน การขึ้นรูป แปรรูปแบบผลิตภัณฑ์ และกระบวนการเทคนิค และ วิธีการจัดการวัสดุของผลิตภัณฑ์

2) แบบสอบถามรวบรวมข้อมูล โดยสังเกตการจากความคิดเห็นการเลือกซื้อเลือกใช้ของกลุ่มเป้าหมาย และความคิดเห็นจากผู้บริโภคเบื้องต้น

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการสร้าง และตรวจสอบประสิทธิภาพ

3.3.1 แบบสัมภาษณ์เบื้องต้นข้อมูลและสภาพปัญหาเบื้องต้น

3.3.1.1 ลักษณะแบบสัมภาษณ์เป็นแบบปลายเปิด สัมภาษณ์ข้อมูลเบื้องต้นและสภาพปัญหาของการจัดการทอผ้าทอหางอวนที่พบจากกลุ่มแม่บ้านหน้าทับ ในข้อจำกัดของการทอและการขึ้นรูปวัสดุ เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มแม่บ้านผ้าทอหางอวนด้วยตนเองในลักษณะการจดบันทึกและถ่ายภาพ แบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการทอผ้าทอหางอวน และการขึ้นรูปกระบวนการทำ เทคนิคที่นำมาเป็นประโยชน์ให้ผู้วิจัยในการพัฒนาต่อ

3.3.1.2 วิธีการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยกำหนดข้อคำถามจากการลงพื้นที่สังเกต การทำงานของกลุ่มแม่บ้านหน้าทับ ในเบื้องต้น ภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.3.2 แบบสำรวจผู้บริโภคเบื้องต้น

3.3.2.1 ลักษณะแบบสำรวจเป็นรูปแบบของแบบสอบถาม เพื่อใช้บันทึกข้อมูลของกลุ่มผู้บริโภค โดยเก็บข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความสนใจ และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างการใช้งาน และการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ เพื่อทราบรูปแบบที่กลุ่มเป้าหมายมีความสนใจผลิตภัณฑ์และ

เพื่อทราบทิศทางในการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้หลักเกณฑ์การเก็บข้อมูลด้วยคำถามเบื้องต้น ดังนี้

3.3.2.2 สรุบบรรณแบบสำรวจการใช้กระเป๋าของผู้หญิงทำงาน

จากแบบสอบถามที่จัดทำขึ้น มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 30 คน เป็นประชากรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

3.3.2.3 วิธีการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยกำหนดประเด็นที่ต้องการบันทึกจากการศึกษาหลักการออกแบบผลิตภัณฑ์โดยเลือกประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์จากผ้าทอทางอวน

3.3.2.4 ตรวจสอบประสิทธิภาพเชิงเนื้อหาโดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบเพื่อนำไปใช้จริง

3.3.3 แบบสัมภาษณ์วิธีการขึ้นรูปและรูปแบบผลิตภัณฑ์เบื้องต้นโดยผู้เชี่ยวชาญ

3.3.3.1 ลักษณะแบบสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหัตถกรรมแสดงข้อคิดเห็นถึงวิธีการขึ้นรูปและการนำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่อไปภายใต้กรอบแนวคิดการออกแบบผ้าทอทางอวน เป็นการพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์ เป็นคำถามแบบปลายเปิด โดยผู้วิจัยแบ่งการสัมภาษณ์ออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 อธิบายข้อมูลกรอบแนวความคิดการพัฒนาเศษวัสดุอย่างสร้างสรรค์

ส่วนที่ 2 นำเสนอขั้นตอนการดำเนินงาน

ส่วนที่ 3 ผู้วิจัยได้แยกข้อคำถามเป็นประเด็นภายใต้กรอบแนวความคิดการพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์ ทั้งข้อคิดเห็นต่อรูปแบบและวิธีการขึ้นรูป

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

เพื่อกำหนดทิศทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากวัสดุผ้าทอทางอวน ในลักษณะการจดบันทึก บันทึกเสียง และถ่ายภาพ

3.3.3.2 ผู้วิจัยกำหนดประเด็นคำถามจากการทดลองขึ้นรูปและศึกษาหลักการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าสำหรับผู้หญิงทำงาน โดยเลือกใช้ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย นำมาเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับแนวกรอบแนวความคิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์วัสดุอย่างสร้างสรรค์ เพื่อกำหนดเป็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์

3.3.3.3 ตรวจสอบประสิทธิภาพเนื้อหาและโครงสร้างโดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นนำมาพัฒนาเพื่อนำมาใช้จริง

3.3.4 แบบประเมินผลิตภัณฑ์จากผ้าทอทางอวนโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

3.3.4.1 ลักษณะแบบประเมินเป็นรูปแบบตารางเพื่อบันทึกข้อคิดเห็นที่มีต่อต้นแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าทอทางอวนโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ผู้ตอบแบบประเมินคัดเลือกชุดผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจ มา 3 แบบ โดยกำกับหมายเลขตามลำดับความสนใจไว้ในรูปภาพ และเป็นผู้จด

บันทึกข้อคิดเห็นลงในตารางตามหมายเลขการถามด้วยตนเอง เพื่อนำผลการวิเคราะห์มาใช้เป็นข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปแบบประเมินแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลและสถานภาพผู้ประเมิน

ส่วนที่ 2 การประเมินผลิตภัณฑ์จากวัสดุผ้าทอหางอนในรูปแบบการนำเสนอข้อคิดเห็นที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

3.3.4.2 วิธีการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยนำหลักการออกแบบผลิตภัณฑ์มาใช้กำหนดประเด็นภายใต้กรอบแนวความคิดการพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์ซึ่งเป็นประเด็นใหญ่ และกำหนดข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแบบประเมิน

3.3.4.3 ตรวจสอบประสิทธิภาพเนื้อหาและโครงสร้างโดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นพัฒนาตรวจสอบเพื่อนำไปใช้จริง

3.3.5 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าทอหางอนโดยผู้บริโภค

3.3.5.1 ลักษณะแบบสอบถามความคิดเห็นรูปแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าทอหางอน ทั้ง 4 รูปแบบ ได้แก่ ชุดที่ 1) กระเป๋าทรง Backpack Bag ชุดที่ 2) กระเป๋าทรง Tote Bag 3) กระเป๋าทรง Bucket Bag 4) กระเป๋าทรง Crossbody โดยเพิ่มประโยชน์ใช้สอยให้แต่ละรูปแบบหรือรูปทรง ให้เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตและผู้บริโภคออกแบบสอบถามในรูปแบบมาตราส่วน 4 ระดับ

4	หมายถึง เห็นด้วยระดับมากที่สุด
3	หมายถึง เห็นด้วยระดับมาก
2	หมายถึง เห็นด้วยระดับน้อย
1	หมายถึง เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด

พร้อมภาพผลิตภัณฑ์ประกอบ เพื่อนำมาวิเคราะห์มาใช้เป็นข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล 4 ประเภท ได้แก่ สังเกต สัมภาษณ์ ประเมิน และสอบถาม โดยรายละเอียดในการเก็บรวบรวม ดังนี้

3.4.1 การสังเกตการทำงานภายในกลุ่มแม่บ้านทอหางอน อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยผ่านการบันทึกภาพนิ่ง และสังเกตผู้บริโภคที่สนใจในผลิตภัณฑ์ผ้าทอหางอนเบื้องต้นเพื่อกำหนดทิศทางในการกำหนดกลุ่มเป้าหมายในลักษณะการจดบันทึกปฏิกริยาและรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความสนใจลงในตารางและการถ่ายภาพ

3.4.2 การสัมภาษณ์กลุ่มแม่บ้านผ้าทอหางอน อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช ข้อมูลเบื้องต้นและสภาพปัญหา ข้อจำกัด ของการนำวัสดุมาใช้งาน ผู้วิจัยเป็นผู้

สัมภาษณ์ด้วยตนเองในลักษณะทางการจดบันทึกและถ่ายภาพ และสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ในวิธีการผลิตและรูปแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าทอหางอวนเบื้องต้นเพื่อนำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่อไปโดยผู้เชี่ยวชาญแนะนำเพื่อกำหนดทิศทางในการพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์ ในรูปแบบการจดบันทึก บันทึกเสียง และการถ่ายภาพ

3.4.3 แบบสอบถามความคิดเห็นโดยผู้บริโภครที่มีต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าทอหางอวน ในลักษณะของมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ พร้อมภาพประกอบ เพื่อนำผลไปวิเคราะห์ และใช้เป็นข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์ ทำแบบสอบถามสังเกต ประเมิน โดยวิเคราะห์เนื้อหาประกอบด้วยการนำข้อความและรูปภาพที่รวบรวมจากการลงพื้นที่ สังเกตและสัมภาษณ์ข้อมูลจากกลุ่มแม่บ้านผ้าทอหางอวน การสังเกตพฤติกรรมผู้ให้ความสนใจในผลิตภัณฑ์จากผ้าทอหางอวนโดยผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อสรุปและเชื่อมโยงแสวงหาแนวทางพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอหางอวนภายใต้แนวคิดพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ จากการทำแบบสอบถามความคิดเห็นผลิตภัณฑ์ผ้าทอหางอวนโดยผู้บริโภค ผู้วิจัยแสดงผลโดยเรียงลำดับจากความคิดเห็นที่มีต่อชุดผลิตภัณฑ์มากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุดเพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป โดยใช้หลักการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

3.5.2.1 มาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ แสดงผลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ (Percentage) ระดับเกณฑ์แปลผลมีดังนี้

- 4 หมายถึง เห็นด้วยระดับมากที่สุด
- 3 หมายถึง เห็นด้วยระดับมาก
- 2 หมายถึง เห็นด้วยระดับน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด

3.5.2.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย กำหนดความกว้างของอันตรภาคชั้นและเกณฑ์แปลผลดังนี้

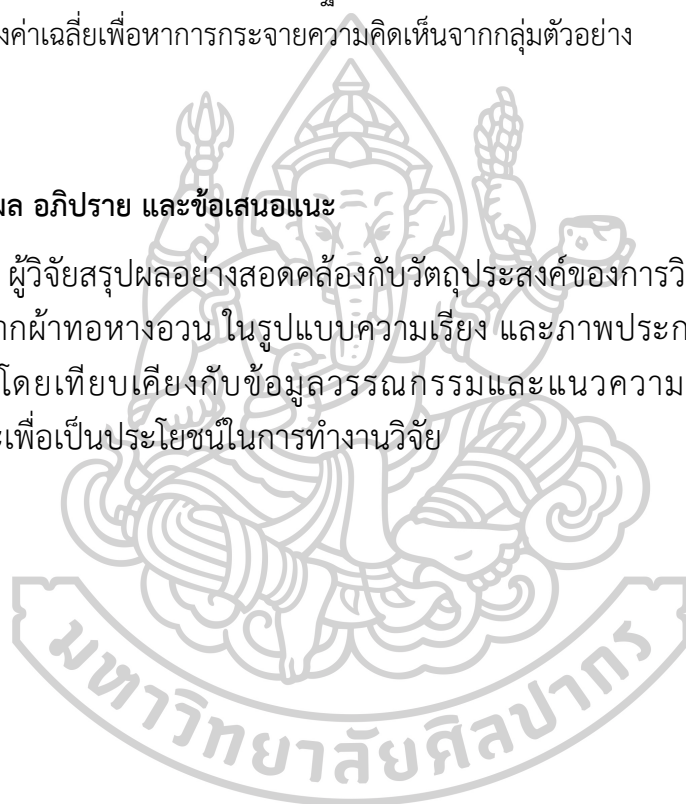
ความกว้างของอันตรภาคชั้น คือ ค่าพิสัย $(4-1) = 0.75$
จำนวนชั้น

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.26 - 4.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51 - 3.25 หมายถึง ระดับมาก
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.76 - 2.50 หมายถึง ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 - 1.75 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

3.5.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.= Standard Deviation) ค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐานของค่าเฉลี่ยเพื่อหาการกระจายความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่าง

3.6 การสรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยสรุปผลอย่างสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย พร้อมนำข้อเสนอ
ผลิตภัณฑ์จากผ้าทอหางอน ในรูปแบบความเรียง และภาพประกอบ จากนั้นอภิปราย
ผลการวิจัยโดยเทียบเคียงกับข้อมูลวรรณกรรมและแนวความคิดที่เกี่ยวข้อง และ
ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ในการทำงานวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลอย่างสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและการทำแบบสอบถาม

4.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

4.1.2 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม

4.2 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม

4.3 ขั้นตอนการออกแบบและผลิตชิ้นงาน

4.4 ขั้นตอนการประเมินความพึงพอใจต่อกลุ่มเป้าหมาย

4.3.1 ผลประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ

4.3.1 ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายจำนวน 30 คน

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและการทำแบบสอบถาม

4.4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

4.1.1.1. ผู้วิจัย ออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากภูมิปัญญาผ้าทอหางอน สำหรับสตรีวัยทำงานขึ้นเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายแต่ละบุคคลสามารถเลือกใช้วัสดุที่เป็นธรรมชาติ ให้เข้ากับวิถีชีวิตในปัจจุบัน โดยคำนึงถึงลักษณะการใช้งานของแต่ละรูปทรงเพื่อให้เข้ากับการใช้งานในชีวิตประจำวัน ได้มากที่สุด โดยตรงแบบการพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์

4.1.1.2. แนวคิดการออกแบบ โดยผู้วิจัยมีแนวคิดการออกแบบขึ้นรูปแบบผสมผสานความทันสมัย และความเป็นวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมของชาวภาคใต้ เช่น แนวคิดของการขึ้นรูปของภาชนะติหมาที่เป็นการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งที่มีมากอยู่ในพื้นที่ นำมาแปรรูปและขึ้นรูปการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ จึงนำแนวคิดเหล่านี้มาผสมผสานการขึ้นรูปของผ้าทอหางอน เพื่อให้วัสดุผ้าทอหางอนมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวมากขึ้น และมีที่มาของวัสดุ ภายใต้ความทันสมัยเหล่านั้น ดังรูปภาพที่ 1 นำไปพัฒนาใช้เป็นรูปแบบที่หลากหลายต่อนั้น ได้แก่ การเย็บ การผูก การมัด การวางทับ การจับจีบ เพื่อให้เกิดเนื้อผ้าทอรูปแบบใหม่ การย้อมสี การตัดต่อ การใช้เอ็น เชือกถัก ใช้หนังเทียม และอุปกรณ์ตกแต่งเพื่อสร้างมูลค่าของสินค้า เป็นต้น ดังรูปภาพที่ 2

4.1.1.4. ผู้วิจัยนำวิธีขึ้นรูปของภูมิปัญญาติหมามาพัฒนาเพิ่มเติม โดยศึกษาอุปกรณ์ที่ช่วยในการขึ้นรูป ดังภาพที่ 3

1. การเย็บ โดยมีคุณลักษณะการขึ้นรูปแบบเย็บด้วยอุปกรณ์เอ็นไส ซึ่งมีลักษณะทางกายภาพ ที่สามารถเข้ากับผืนผ้าทอหางอนได้ เพราะตัวเนื้อผ้าทอหางอน ที่มีลักษณะแข็ง พื้นผิวหยาบ จากการทดลองเย็บครั้งที่ 1 ในการใช้วัสดุ้ายเย็บผ้า ทำให้เส้นด้ายขาด หลุดล่อน และผ้าทอ

หางอวนที่ที่ทอมีลักษณะหลุดล่อนออกมาเป็นเศษผง ทำให้ติดกระสวย จักรเย็บผ้า และชิ้นงานที่ได้ออกมาเป็นขยุกขยิก ไม่ปราณีตเท่าที่ควร

2. การผูก วิธีการทอต่อเส้นใยในกระบวนการ จะต้องใช้การผูกปม ต่อเส้นใยเพื่อให้มีลักษณะที่ยาว พอใช้งานได้ ประมาณ 1-2 เมตร ก่อนขึ้นกระสวยทอผ้า เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของเส้นใยเวลาทอผ้าทอหางอวน
3. การมัด วิธีการมัดปมเพื่อซ้อนปมให้เกิดความละเอียดของเนื้อผ้าที่ทอเวลาเกิดการสัมผัส
4. การจับจีบ วิธีการจับจีบทวิต แนวคิดมาจากการขึ้นโครงสร้างของภูมิปัญญา ชาวบ้าน การทำติหมาตักน้ำ รูปแบบลักษณะ ของการจับจีบ เพื่อให้ไม่เกิดรอยต่อ จากเนื้อผ้าทอหางอวนในรูปแบบลักษณะ เป็นผืนแผ่นเดียวกัน และยังทำให้เนื้อผ้าทอหางอวนที่ได้ มีรูปแบบลักษณะแปลกใหม่มากขึ้นจากเดิม
5. การย้อมสี คุณสมบัติของหางอวนทอ สามารถย้อมสีด้วยเคมีได้และการย้อมสีที่มีพื้นฐานเดิมของสีธรรมชาติ จะทำให้สีที่ได้มีความเข้มข้นจากสีปกติ 1-2 เท่า จากการทดลอง การย้อมสีในรูปแบบหลากหลายลักษณะที่เกิดขึ้น ได้แก่
 1. การย้อมสีแบบซ้ำเดิม 2 รอบและตากแห้ง 1-2 วัน จึงทำให้ลักษณะของของสีที่ออกมามีความจางลงกว่าวันที่ 1 ที่ตาก
 2. การย้อมสีแบบไล่ระดับ การย้อมสีในลักษณะนี้ เป็นการทดลองย้อมสีแบบไล่ระดับการย้อม เข้ม กลาง อ่อน เพื่อให้เกิดความแตกต่างเวลาทอเป็นผืนผ้า สิ่งที่ได้ผืนผ้ามีการไล่เฉด มีลักษณะที่ดูแปลกตา
 3. การย้อมสีแบบเข้มระดับ 4 โดยวิธีการย้อมร้อน 1-2 รอบ โดยเติมน้ำ

ให้น้อยกว่า

ปกติ แล้วนำมตากแห้ง 1 วัน สีที่ได้จะเข้มมากกว่าปกติ

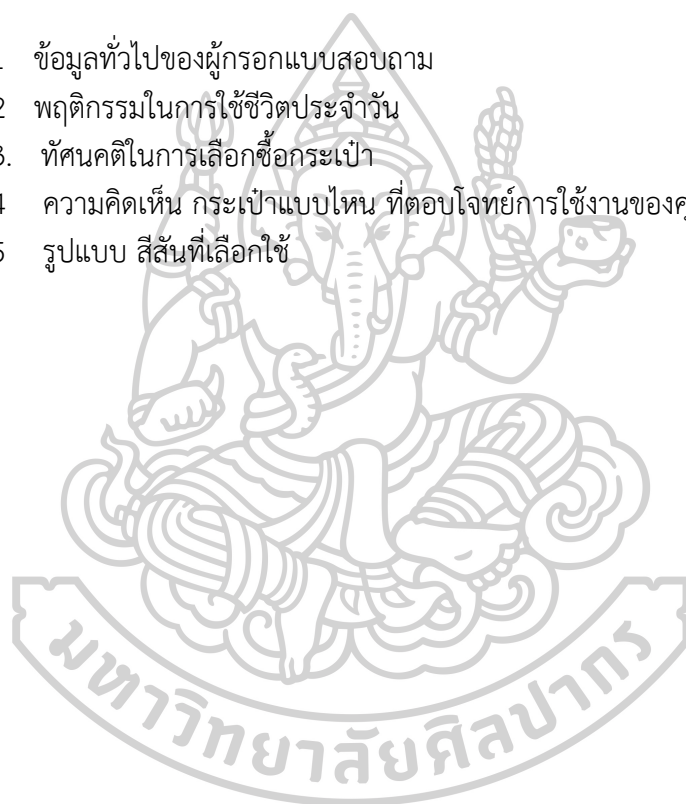
6. การตัดต่อ เทคนิคการต่อลายให้มีความแปลกตาจากการทอแบบการทอในลักษณะเดิม
7. เชือกถัก การนำทักษะความถนัดทางด้านงานฝีมือของผู้วิจัย เช่น การถัก โคะเช การสานขัด เป็นต้น
8. หนังสือ การนำหนังสือมาเพิ่มการตกแต่ง เช่นการ กู้ขอบ เก็บตะเข็บ ตกแต่งหูกระเป่า เพื่อให้ยืดอายุการใช้งานของกระเป่าที่ทำจากผ้าทอหางอวน

4.1.1.5 การออกแบบผลิตภัณฑ์ ออกแบบโดยคำนึงถึงประโยชน์ของการใช้งานและรูปแบบความสวยงามของตัวผลิตภัณฑ์ ความแปลกใหม่ที่วัสดุที่สามารถนำไปต่อยอดได้ และให้ผลิตภัณฑ์มีหน้าที่การใช้งานได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการออกแบบ โดยคำนึงถึงความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายเป็นหลัก

4.2 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม

จากการศึกษาข้อมูลการทำแบบสอบถามพฤติกรรมความต้องการของผู้บริโภค จำนวน 32 คน ได้ผลสำรวจเป็นข้อมูลปฐมภูมิเบื้องต้นแบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

- 4.1.1.6.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้กรอกแบบสอบถาม
- 4.1.1.6.2 พฤติกรรมในการใช้ชีวิตประจำวัน
- 4.1.1.6.3 ทศนคติในการเลือกซื้อกระเป๋า
- 4.1.1.6.4 ความคิดเห็น กระเป๋าแบบไหน ที่ตอบโจทย์การใช้งานของคุณมากที่สุด
- 4.1.1.6.5 รูปแบบ สีสันทึ่เลือกใช้

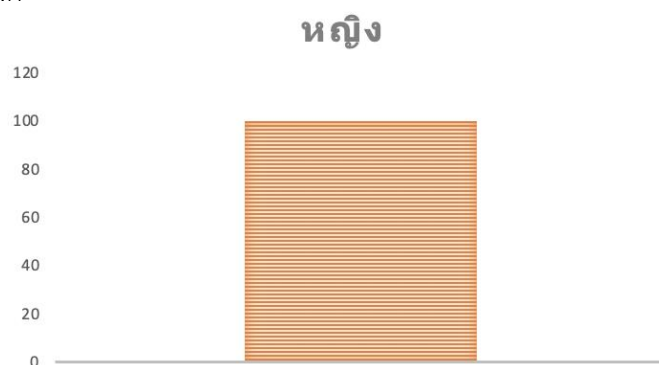

แบบสอบถามผู้บริโภคร

จากแบบสอบถามที่จัดทำขึ้น มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 30 คน เป็นประชากรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ได้ข้อสรุปดังนี้

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้กรอกแบบสอบถาม

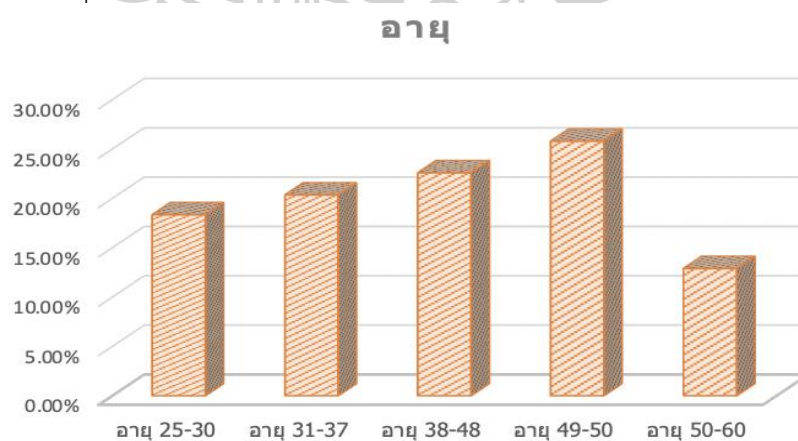
ตารางสรุปที่ 1 : เพศ

จากตารางภาพที่ 1 : การจำแนกเพศ พบว่า เพศหญิง 100 % ประชากรที่เป็นฐานข้อมูลคือเพศหญิง

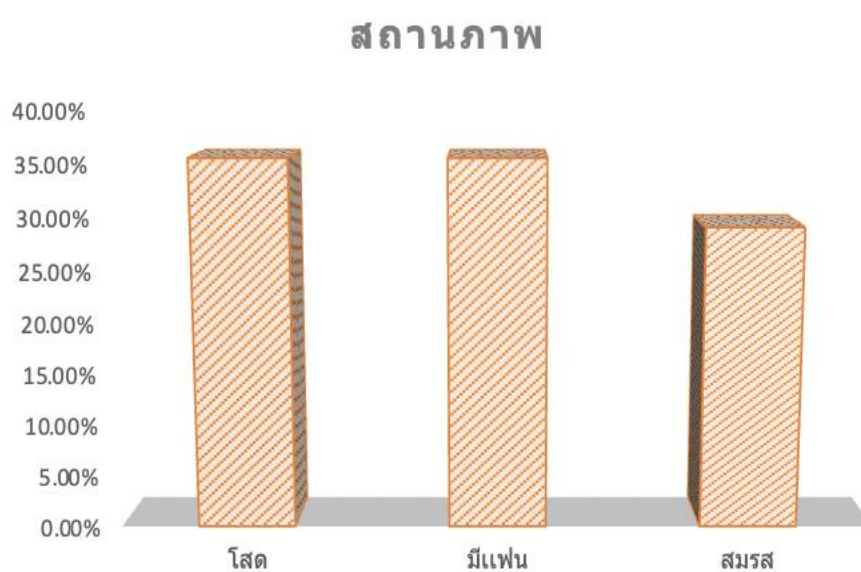
ตอนที่ 2 : อายุ

ตารางสรุปที่ 2 : อายุ

จากตารางภาพที่ 2 : การจำแนกอายุ อายุ 25-30 18.35% , อายุ 31-37 20.35% , อายุ 38-48 22.6% , อายุ 49-50 25.8% , อายุ 50-60 12.9%

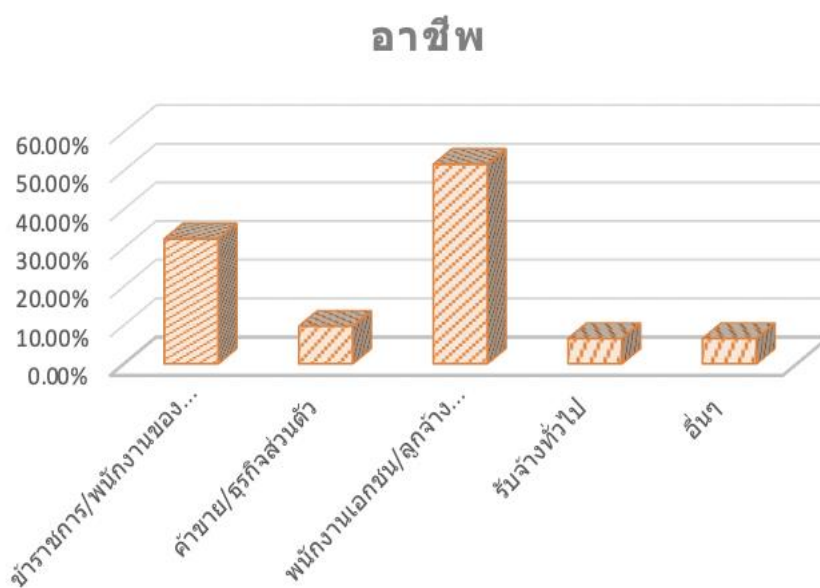
ตอนที่ 3 : สถานภาพ
ตารางสรุปที่ 3 : สถานภาพ

จากตารางภาพที่ 3 : สถานภาพ พบว่า สถานภาพ โสด 35.5% , สถานภาพมีแฟน 35.5% , สถานภาพสมรส 29% แสดงว่าประชากรส่วนใหญ่ในสถานภาพโสดและมีแฟน ปริมาณเท่ากัน

ตอนที่ 4 : อาชีพ

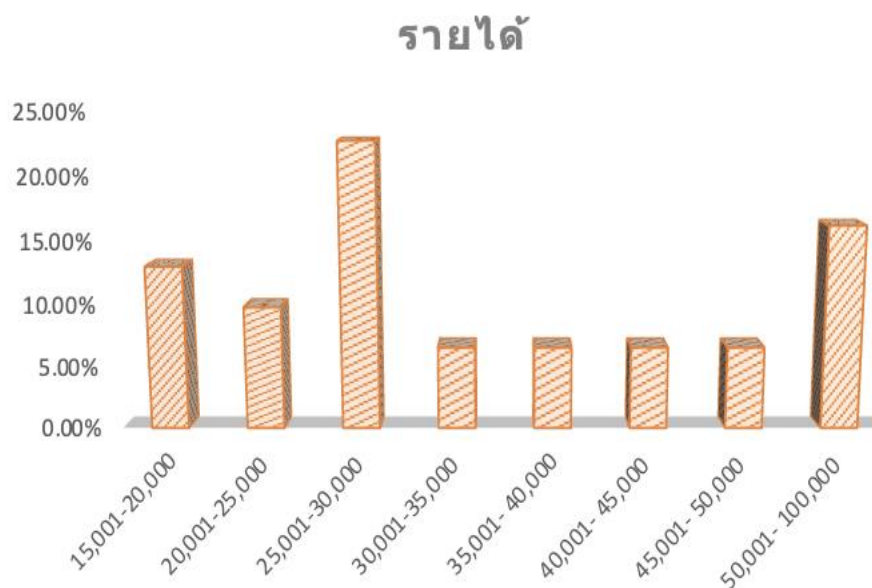
ตารางสรุปที่ 4 : อาชีพ

จากตารางภาพที่ 4 : อาชีพ พบว่า ข้าราชการ/พนักงานของรัฐวิสาหกิจ 32.3% , ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว 9.7%

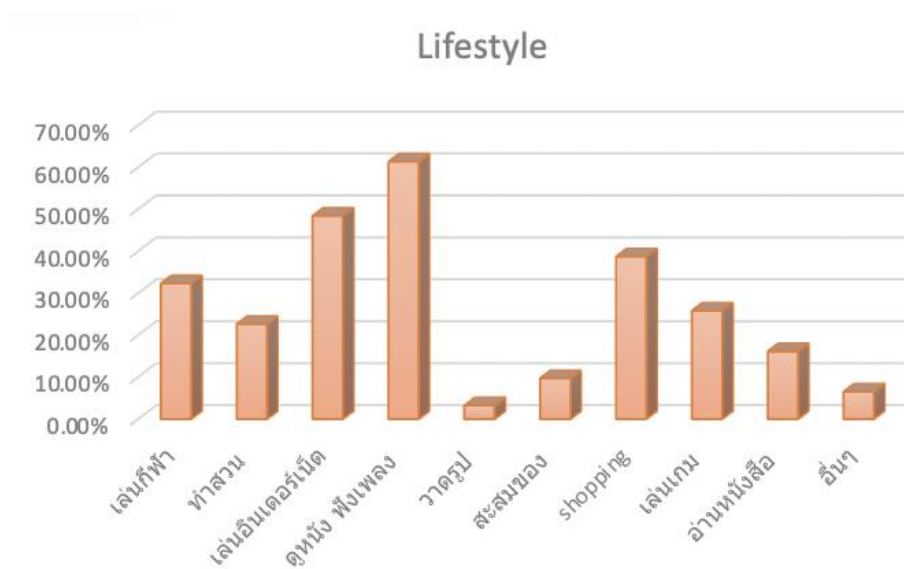
พนักงานเอกชน/ลูกจ้างเอกชน 51.6% , รับจ้างทั่วไป 6.5% , อื่นๆ 5.5% แสดงว่าประชากรส่วนใหญ่ทำงานเป็นพนักงานเอกชน

ตอนที่ 5 : รายได้
 ตารางสรุปที่ 5 : รายได้

จากตารางภาพที่ 5 : รายได้ พบว่าต่ำกว่า 5,000 บาท 6.5% , 10,001-15,000 บาท 9.7% , 15,001-20,000 บาท 12.9% , 20,001-25,000 บาท 9.7% , 25,001-30,000 บาท 22.6% , 30,001-35,000 บาท 6.5% , 35,001- 40,000 บาท 6.5% , 40,001- 45,000 บาท 6.5% , 45,001- 50,000 บาท 6.5% , 50,001- 100,000 บาท 16.1% , 100,000 บาทขึ้นไป 6.5% แสดงว่า เงินเดือนเฉลี่ยที่ตอบแบบสอบถามจะอยู่ในระหว่าง 25,001-30,000 บาท 22.6% มากที่สุด

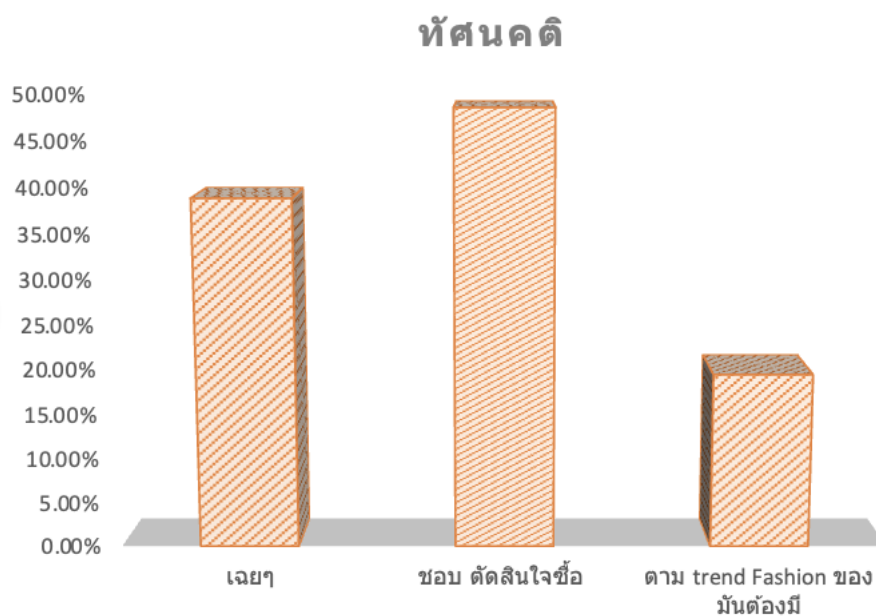
ตอนที่ 6 : วิถีชีวิตกิจกรรมยามว่าง Lifestyle
 ตารางสรุปที่ 6 : วิถีชีวิตกิจกรรมยามว่าง Lifestyle

จากตารางภาพที่ 6 : วิถีชีวิตกิจกรรมยามว่าง Lifestyle ดังนี้ เล่นกีฬา 32.3% , ทำสวน 22.6% , เล่นอินเทอร์เน็ต 48.4% , ดูหนัง ฟังเพลง 61.3 % , วาดรูป 3.2% , สะสมของ 9.7% , shopping 38.7% , เล่นเกม 25.8% , อ่านหนังสือ 16.1% , อื่นๆ 6.5 % สรุปได้ว่า Lifestyle ประชากร การดูหนังฟังเพลง 61.3 % มากที่สุด

ตอนที่ 7 : ทศนคติ คุณคิดอย่างไรกับการตัดสินใจเลือกซื้อกระเป๋า

ตารางสรุปที่ 7 : ทศนคติ คุณคิดอย่างไรกับการตัดสินใจเลือกซื้อกระเป๋า

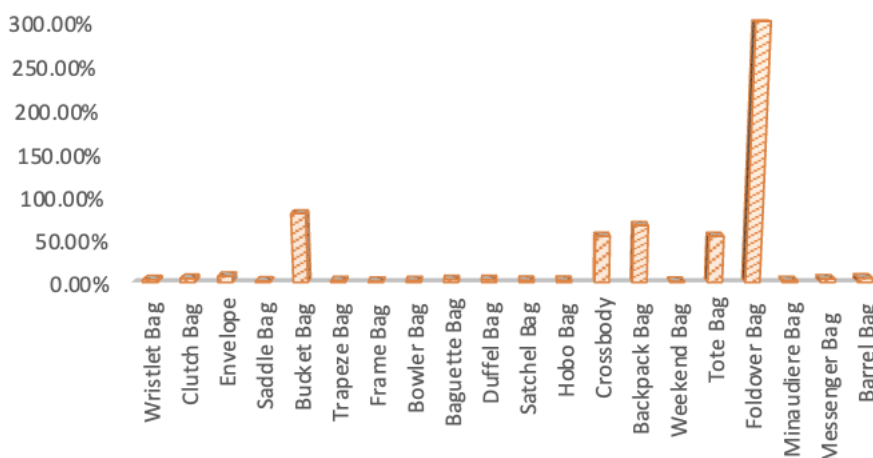

จากตารางภาพที่ 7 : ดังนี้ เฉยๆ 38.7% , ชอบ ตัดสินใจซื้อ 48.4% , ตาม trend Fashion ของมันต้องมี 19.4%

แสดงว่าประชากรส่วนใหญ่ ชอบ อยากตัดสินใจซื้อ 48.4%

ตอนที่ 8 : รูปทรงกระเป่าที่สนใจ
 ตารางสรุปที่ 8 : รูปทรงกระเป่าที่สนใจ

รูปแบบกระเป๋า

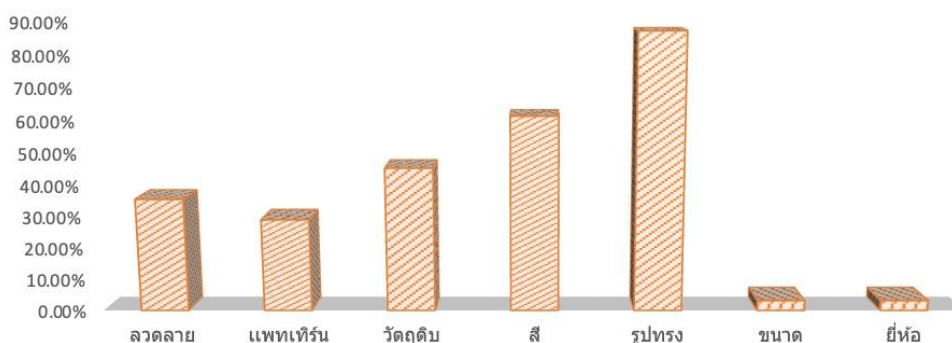
จากตารางภาพที่ 8 : พบว่า รูปแบบกระเป๋า Wristlet Bag 3% , Clutch Bag 4.5% , Envelope 7.2% , Saddle Bag 1.2% , Bucket Bag 81.5% , Trapeze Bag 2% , Frame Bag 1% , Bowler Bag 2% , Baguette Bag 3.2% , Duffel Bag 3% , Satchel Bag 2.1% , Hobo Bag 2.1% , Crossbody 54.8% , Backpack Bag 67.7% , Weekend Bag 1% , Tote Bag 54.8% , Foldover Bag 3% , Minaudiere Bag 2% , Messenger Bag 4% , Barrel Bag 5% แสดงว่า ประชากรส่วนใหญ่ นิยมเลือกใช้

ตอนที่ 9 : ความคิดเห็น กระเป๋าแบบไหน ที่ตอบโจทย์การใช้งานของคุณมากที่สุด เพราะเหตุใด
ตารางสรุปที่ 9 : ความคิดเห็น กระเป๋าแบบไหน ที่ตอบโจทย์การใช้งานของคุณมากที่สุด เพราะเหตุใด

- 5 กระเป๋าเป้ / Cross body / Bucket Bag / Tote Bag / ถุงผ้าสะพายข้าง : ใบขนาดกลาง มีช่องใส่ของ มีซิปด้านใน ฟังก์ชันการใช้งานในการแยกของอย่างชัดเจน
- 6 น้ำหนักเบา : ต้องคำนึงถึง สุขภาพของผู้บริโภคในการใช้งาน (พนักงานส่วนใหญ่เป็นออฟฟิศซินโดรม) สะดวกต่อการใช้งาน
- 7 ขนาดกำลังพอดี ไม่เล็กหรือใหญ่ จนเกินไป
- 8 สามารถปรับเปลี่ยนได้หลากหลายรูปทรง ตรงตามอิริยาบถในการใช้งาน

ตอนที่ 10 : สิ่งใดของกระเป่าที่สามารถส่งเสริมให้ท่านรู้สึกเกิดความรู้สึกมั่นใจเวลาถือ
 ตารางสรุปที่ 10 : สิ่งใดของกระเป่าที่สามารถส่งเสริมให้ท่านรู้สึกเกิดความรู้สึกมั่นใจเวลาถือ

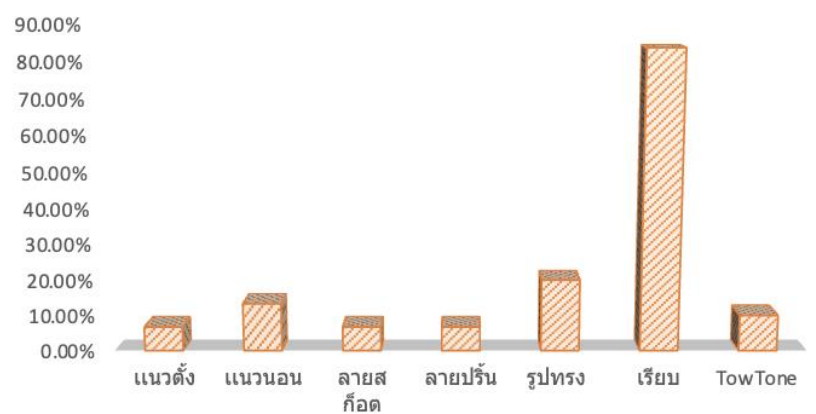
สิ่งใดของกระเป่าที่สามารถส่งเสริมให้ท่านรู้สึกเกิดความรู้สึก
 มั่นใจเวลาถือ

จากตารางภาพที่ 10 : คำตอบที่พบ ลวดลาย 35.5% , แพทเทิร์น 29% , วัสดุดิบ 45.2%, สี 61.3%, รูปทรง 87.1 % , ขนาด 3.2% , ยี่ห้อ 3.2%, เบา 3.2%, สรุปได้ว่าประชากรส่วนใหญ่ มีความมั่นใจในการส่งเสริมการใช้งาน มากที่สุด จะเป็นเรื่องรูปทรง

ตอนที่ 11 : ลวดลายที่ชอบ
 ตารางสรุปที่ 11 : ลวดลายที่ชอบ

ลวดลายที่ชอบ

จากตารางภาพที่ 11 : พบว่า แนวตั้ง 6.7% , แนวนอน 13.3% , ลายสก๊อต 6.7% , ลายปรี้น 6.7% , รูปทรง 20% , เรียบ 83.3% , TowTone 10% แสดงว่าประชากรส่วนใหญ่ ชอบ ความเรียบ มากที่สุด

ตอนที่ 12 : สีกระเป่า และการเลือกซื้อ

ตารางสรุปที่ 12 : สีกระเป่า และการเลือกซื้อ

จากตารางภาพที่ 12 : พบว่า สีพื้น 93.5% , สีแพลนโทน 19.4 % , สีสไล 6.5 % , พาสเทล 3.2% จากการสำรวจจะพบว่าประชากรส่วนใหญ่ เลือกใช้ สีพื้น 93.5% มากที่สุด

ตอนที่ 13 : สีที่ผู้บริโภคเลือกใช้ และเหตุผล

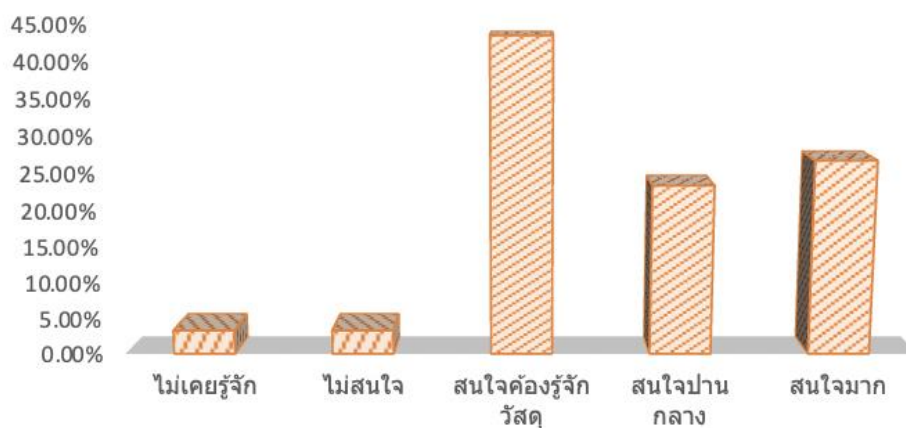
ตารางสรุปที่ 13 : สีที่ผู้บริโภคเลือกใช้ และเหตุผล

- 4 สีพื้น : สามารถเข้ากับการแต่งตัวได้หลากหลาย เรียบหรู ดูแลร์ง่าย
- 5 สีพาสเทล : ดูแปลกตา ละมุน
- 6 สีสไล : การแม่ทชุดยาก
- 7 พาสเทล : สกปรกง่าย

ตอนที่ 14 : ผู้บริโภค มีความสนใจในวัสดุธรรมชาติ มากน้อยแค่ไหน

ตารางสรุปที่ 14 : ผู้บริโภค มีความสนใจในวัสดุธรรมชาติ มากน้อยแค่ไหน

ผู้บริโภค มีความสนใจในวัสดุธรรมชาติ มากขึ้นแค่ไหน

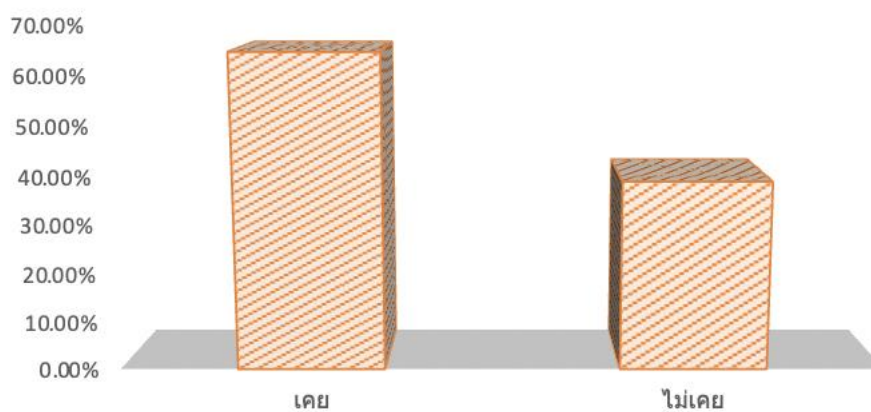

จากตารางภาพที่ 14 : พบว่า ไม่เคยรู้จัก 3.3%, ไม่สนใจ 3.3%, สนใจต้องรู้จักวัสดุ 43.3% , สนใจปานกลาง 23.3% , สนใจมาก 26.7% จากการสำรวจจะพบว่าประชากรส่วนใหญ่ มีความสนใจแต่ต้องรู้จักวัสดุ 23.3% มากที่สุด

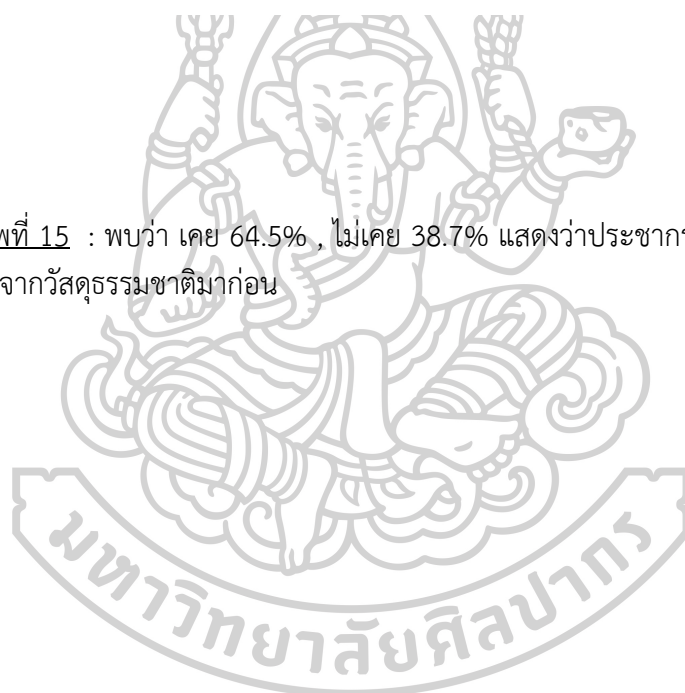
ตอนที่ 15 : คุณเคยใช้กระเป่าที่ทำมาจากวัสดุธรรมชาติมั๊ย
ตารางสรุปที่ 15 : คุณเคยใช้กระเป่าที่ทำมาจากวัสดุธรรมชาติมั๊ย

คุณเคยใช้กระเป๋าที่ทำมาจากวัสดุธรรมชาติมั๊ย

จากตารางภาพที่ 15 : พบว่า เคย 64.5% , ไม่เคย 38.7% แสดงว่าประชากรเคยใช้กระเป๋าจากวัสดุธรรมชาติมาก่อน

ตอนที่ 16 : คุณเคยใช้กระเป๋าที่ทำมาจากวัสดุธรรมชาติมั้ย เพราะเหตุใด
 ตารางสรุปที่ 16 : คุณเคยใช้กระเป๋าที่ทำมาจากวัสดุธรรมชาติมั้ย เพราะเหตุใด

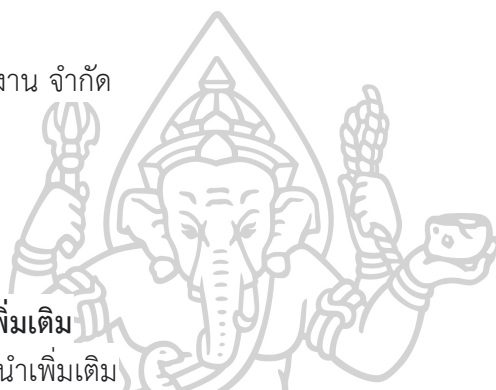
1. น้ำหนักเบา ไม่มีกลิ่นหึ่งสัตว์
2. สวย เบา ถือง่าย
3. มีเอกลักษณ์เฉพาะวัสดุ
4. ช่วยส่งเสริมสินค้าชุมชน และอาชีพ ในการจัดหาวัตถุดิบ
5. แลกตาและเก้
6. รักโลก ย่อยสลายง่าย
7. เป็นวัสดุที่ประณีต ทำมือ

ตอนที่ 17 : แบรินด์กระเป๋า แบรินด์ไหนที่คุณเห็นแล้วอยากซื้อ เพราะเหตุใด
 ตารางสรุปที่ 17 : แบรินด์กระเป๋า แบรินด์ไหนที่คุณเห็นแล้วอยากซื้อ เพราะเหตุใด

1. Dior : สวย น่ารัก ดูมีเอกลักษณ์เฉพาะแบรินด์สวย เบา ถือง่าย
2. Issey miyake : มี Design และมีเอกลักษณ์เฉพาะแบรินด์
3. Coach : สวย ดูมีเอกลักษณ์เฉพาะแบรินด์
4. Bottega veneta : ชอบหนังยั้งใช้ยั้งนิ่ม และดูเรียบหรู
5. Chanel : เรียบหรู ดูแพง ขายต่อได้
6. Anello : รูปทรง modern ใช้ได้หลากหลาย
7. Freitag : รักโลก reuse
8. ไม่ติดแบรินด์ : เลือกซื้อเพราะความพอใจ

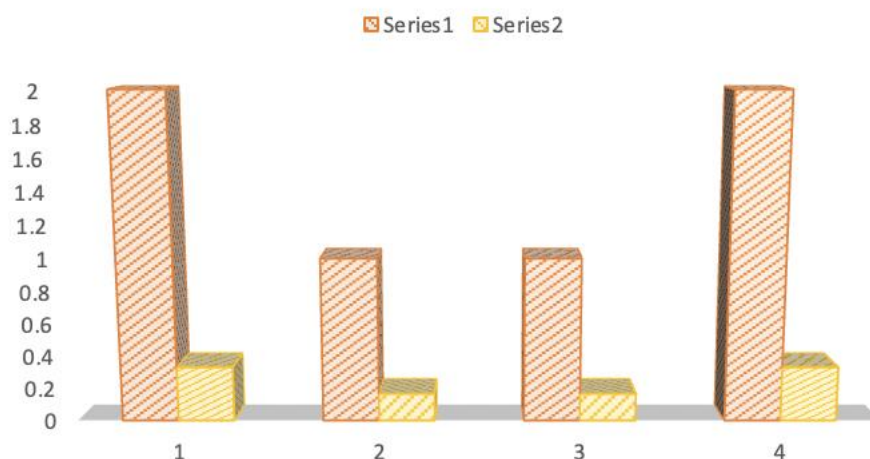
ตอนที่ 18 : ปัญหาที่พบหรือสิ่งที่ต้องการเพิ่มเติม จากการเลือกใช้กระเปาะของผู้หญิงวัยทำงาน
 ตารางสรุปที่ 18 : ปัญหาที่พบหรือสิ่งที่ต้องการเพิ่มเติม จากการเลือกใช้กระเปาะของผู้หญิงวัย
 ทำงาน

1. วัสดุลอกง่าย ไม่แข็งแรง
2. ราคา
3. มีน้ำหนัก มาก
4. ไม่อยากให้ดูแก่มากเกินไป
5. ทำความสะอาดยาก
6. โดนน้ำไม่ได้
7. ช่องใส่ การใช้งาน จำกัด
8. ขนาดรูปทรง
9. ผนังลอกง่าย

ตอนที่ 19 : ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
 ตารางสรุปที่ 19 : ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

จากตารางภาพที่ 19 : พบว่า อยากให้ใช้วัสดุที่เซ็ตง่าย ไม่ต้องซักบ่อยเพราะอาจทำให้เก่าและไม่มี
 กระเปาะที่ น้ำหนักเบา ไม่ค่อยสวดยและน่าสนใจมากพอ ไม่รู้จักวัสดุ กลัวไม่แข็งแรง จึงมีปัญหาต่อการ
 เลือกซื้อ

จากข้อมูลเบื้องต้น ผู้วิจัยได้นำสรุปข้อมูลแบบสำรวจการใช้กระเป๋าของผู้หญิงวัยทำงาน

จากแบบสอบถามที่จัดทำขึ้น มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 32 คน เป็นประชากรในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ได้ข้อสรุปดังนี้

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 26-38 ปี ที่สุด มีสถานภาพ โสด และมีแฟน อาชีพ พนักงานบริษัทเอกชนมากที่สุด รายได้สุทธิ อยู่ที่ประมาณ 25000 – 50000 บาท

ตอนที่ 2 : พฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวัน

ผู้ตอบคำถามส่วนใหญ่มีวิถีชีวิตใช้รถโดยสารประจำทาง และรถยนต์ส่วนตัว จึงมีสำภาระในการพกพาเวลาไปทำงานเยอะ จึงต้องเลือกซื้อกระเป๋าที่ใช้งานได้ครอบคลุมและสามารถใส่ของได้เยอะ เป็นจำนวนมาก รูปแบบลักษณะ ไม่ต้องเล็กหรือใหญ่จนเกินไป

ตอนที่ 3 : ลักษณะการตัดสินใจเลือกซื้อกระเป๋าจากวัสดุธรรมชาติ มีดังนี้

1. ต้องสวย
2. ทนทาน
3. วัสดุน้ำหนักต้องเบา
4. ไม่มีกลิ่นไม่เหม็น ผลิตภัณฑ์จากหนังสัตว์
5. อดทนสินค้ามีปัญหาท้องถิ่นพื้นบ้าน
6. มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

ตอนที่ 4 : รูปแบบลักษณะที่พึงพอใจ

1. เรียบหรู
2. สีพื้น
3. รูปแบบ พกพาง่าย มีฟังก์ชัน ใช้งานสะดวก ใบกำลังเหมาะ ใส่ของได้เยอะ มีซิปด้านในแยกช่องได้
4. ต้องเข้ากับสไตล์การแต่งตัว
5. น้ำหนักต้องเบา เพราะมีปัญหาสุขภาพปวดหลัง(เป็นพนักงานออฟฟิศ ซินโดรม) สามารถหิ้วมือถือก็ได้ และเป็นแบบสะพายข้างก็ได้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความต้องการกระเป๋าที่ตอบโจทย์ ปัญหาทางด้านสุขภาพระหว่างใช้งานทั้งเรื่องฟังก์ชัน และรูปทรงสินค้า ภาพที่ 1

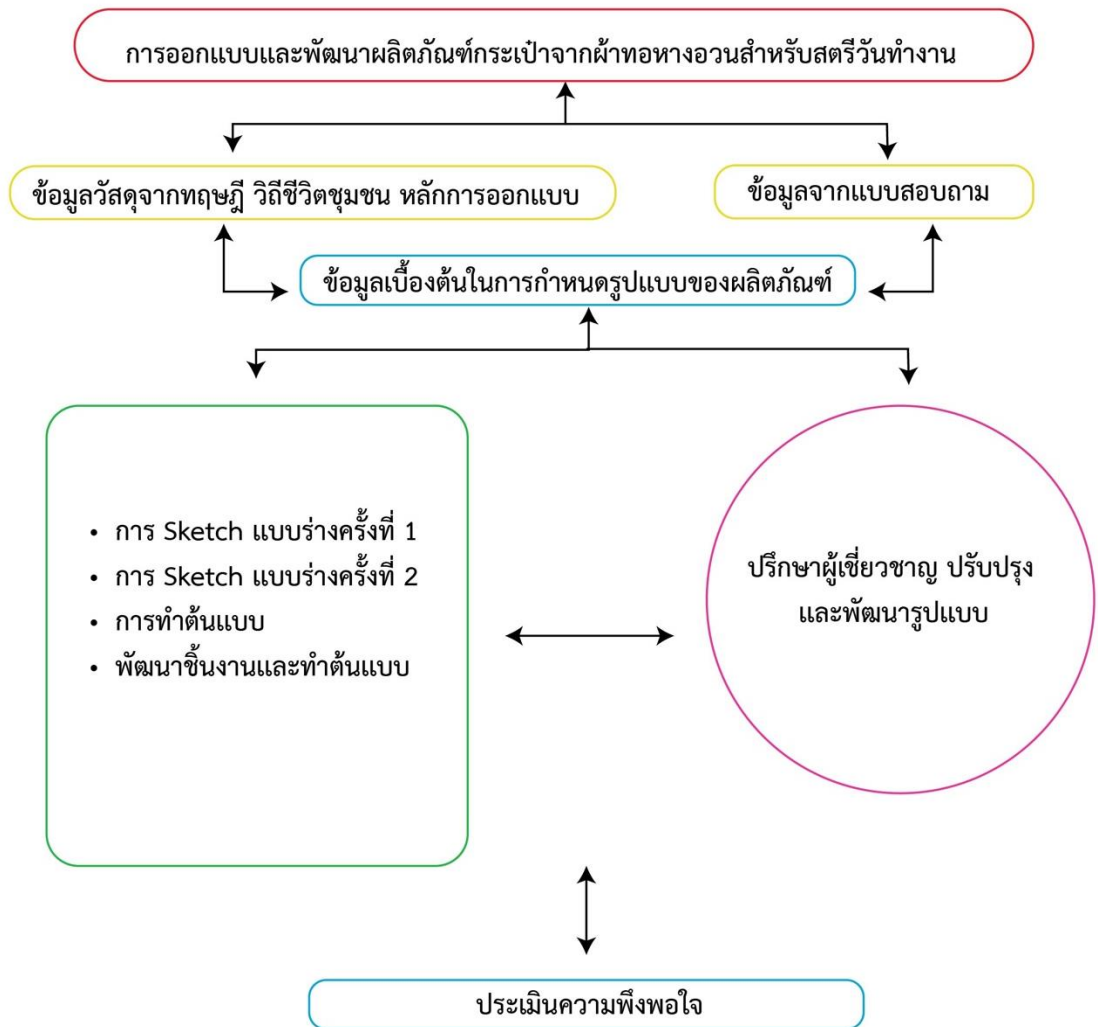
หัวข้อการออกแบบ	ความต้องการของผู้บริโภค
ด้านการใช้งาน	กระเปาะควรจะมีน้ำหนักที่เบา ทนทานต่อการใช้งานและมีลักษณะที่สามารถใช้งานในชีวิตประจำวันได้อย่างทนทาน แข็งแรง ตอบโจทย์ต่อสภาพแวดล้อมในการใช้สอย
ด้านรูปแบบ	ควรมีลักษณะเบา ดูแลรักษาได้ง่ายเรียบ หรุ สีพื้น รูปแบบ พกพาง่าย มีฟังก์ชัน ใช้งานสะดวก ใบกำลังเหมาะสม ใส่ของได้เยอะ มีซิปด้านในแยกช่องได้ ต้องเข้ากับสไตล์การแต่งตัว
ด้านขนาด	ด้านขนาด มีขนาดเล็ก ประมาณ 11 x 6 นิ้ว ขนาดกลาง ประมาณ 16 x 19 เซนติเมตร ขนาดใหญ่ 40 x 38 เซนติเมตร

จากผลสรุปของข้อมูลที่ได้การที่ผู้วิจัยจัดกลุ่มวิธีการขึ้นรูปโดยเรียงวิธีการขึ้นรูปการ
 ทอให้เหมาะสมผสมผสานกับหลักการออกแบบผลิตภัณฑ์และตรงกับกลุ่มเป้าหมายผู้วิจัยจึงมีวิธีการ
 ทอในแต่ละรูปแบบที่แตกต่างและให้เข้ากับลักษณะของการขึ้นรูปและการใช้งานอย่างเหมาะสมแก่
 ผู้บริโภค

4.3 ขั้นตอนการออกแบบและผลิตชิ้นงาน

4.3.1 ขั้นตอนการออกแบบและผลิตชิ้นงาน

ภาพที่ 15 ขั้นตอนการออกแบบกระเป่าสำหรับสตรีวัยทำงาน

ภาพโดย : จิตรภรณ์ จิตรเที่ยง (5 ธันวาคม 2565)

4.3.2 การนำเสนอแบบร่างครั้งที่ 1

จากข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิเบื้องต้น ได้บทสรุปออกมาเป็นแบบร่างในการทอหางอวน โดยใช้วิธีการทอแบบขึ้นโครงด้ายสี่ธรรมชาติ ในการนำเสนอแบบร่างครั้งแรก

ภาพที่ 16 รูปแบบการทอ

ภาพโดย : จิตรภรณ์ จิตรเที่ยง (5 ธันวาคม 2565)

4.3.3 ผู้วิจัยคัดกลุ่มวิธีการทอขึ้นรูปที่สามารถนำมาใช้งานได้ง่าย และมีความประณีตที่สุด แสดงให้เห็นว่าการขึ้นทอในแต่ละวิธีส่งผลให้เกิดหน่วยขึ้นงานลักษณะใดบ้าง ดังภาพที่ 3

1. เส้นใยแบบยาว

รูปแบบการทอแบบต่อเส้นใย จะทำให้ได้ลักษณะของผืนผ้าที่มีความเรียบ และปราณีต

2. เส้นใยแบบจับเป็นก้อน

รูปแบบการทอเส้นใยแบบจับเป็นก้อน มีลักษณะหยาบ ไม่เหมาะสมกับการขึ้นรูปแบบเป็นผืนผ้า

3. เส้นใยแบบฝอย

รูปแบบการทอเส้นใยแบบฝอย เส้นขาด ไม่มีความต่อเนื่อง และไม่จับตัว ไม่เหมาะสมในการทำผืนผ้า

ภาพที่ 17 รูปแบบลักษณะเส้นใยที่ใช้ในการทอ

ภาพโดย : จิตราภรณ์ จิตรเที่ยง (5 ธันวาคม 2565)

การทอใน 3 รูปแบบ จะสรุปได้ว่า การทอในรูปแบบที่ 1 แบบต่อเส้นยาว จะมีลักษณะและคุณสมบัติทางกายภาพที่สามารถขึ้นรูปแบบ รูปทรงได้ มีความต่อเนื่อง และมีความปราณีต เหมาะต่อการใช้งาน

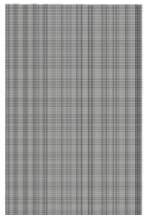
ผลการวิเคราะห์ การออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้าทอหางอน

4.3.4 ประยุกต์หน่วยชิ้นงาน และรูปแบบการทอผ้าทอหางอนเป็นผลิตภัณฑ์

4.3.4.1 พิจารณาข้อดีข้อเสียของรูปแบบการทอ เพื่อให้เหมาะกับการใช้งานอย่างเหมาะสมกับรูปแบบของหน่วยชิ้นงานผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบขึ้นมาใหม่ โดยชิ้นงานทั้งหมดอยู่ภายใต้แนวคิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างสร้างสรรค์ โดยคงลักษณะทางกายภาพและคุณสมบัติเดิมของผ้าทอหางอนให้มีรูปแบบใหม่ และไม่อาศัยการขึ้นรูปในระบบอุตสาหกรรมอย่างสิ้นเชิง

4.3.4.2 พิจารณาข้อดีและข้อเสียในรูปแบบการทอ

ตารางที่ 2 พิจารณาข้อดีและข้อเสียในรูปแบบการทอ

	การทอ	รูปแบบ	การขึ้นโครงสร้าง	วัสดุ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	แรงงานฝีมือ
ข้อดี	ทอแบบเส้นใยธรรมชาติ	• มีความแน่นในการทอ	• เห็นสีธรรมชาติชัดเจน • มีปมการต่อเส้นใยธรรมชาติ • พื้นผิวมีความเรียบปานกลาง	• ใช้การต่อแบบผูกปม • การขึ้นทอเส้นใยธรรมชาติ ปราศจากสารเคมี	• ทอด้วยมือ • ความแน่นของการทอขึ้นอยู่กับ จังหวะการทอ
ข้อเสีย	 แบบร่าง 1			• มีปม • พื้นผิวไม่เรียบเนียนเท่าที่ควร	
ข้อดี	ทอแบบใช้สารเคมี ย้อมสีจากสีธรรมชาติ เป็นสีการไล่ระดับสี ที่มีลักษณะเด่น เช่น กลาง อ่อน	• มีการแบ่งเฉดสีเป็น 3 ลักษณะ โดยการใช้น้ำย้อมในการย้อมร้อน เป็นสี เข้ม กลาง อ่อน	• การทอแบบสลับเส้นสี ให้มีการไล่โทนสี เช่น สีดำ จะมี 3 step คือ โทนเข้ม กลาง อ่อน		• การทอที่ได้จะมีความแปลกตา • การทอดูคงทนแน่นอน
ข้อเสีย	 แบบร่าง 2			• ใช้สีเคมีในการทำให้เกิดสี	

ตารางที่ 3 พิจารณาข้อดีและข้อเสียในรูปแบบการทอ

	การทอ	รูปแบบ	การขึ้นโครงสร้าง	วัสดุ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	เนื้องานฝีมือ
ข้อดี	การทอแบบลายตาราง ใช้กระบวนการย้อมสี 	<ul style="list-style-type: none"> ทอแบบขัดลายตารางขึ้นลง สลับกันเป็นแพทเทิร์น สีเหลืองเล็ก ขนาดช่อง ประมาณ 4-5 Cm การทอจะใช้เส้นด้ายกับ เส้นยีนคนละสี 	<ul style="list-style-type: none"> ใช้เส้นด้ายขัดต่อกับเส้นยีน เพื่อให้มีลักษณะที่แตกต่างไปจากเดิม 		<ul style="list-style-type: none"> ใช้การทอแบบแน่น ความแน่นของการทอขึ้นอยู่กับ จังหวะการทอ
ข้อเสีย	 แบบร่าง 4			<ul style="list-style-type: none"> ใช้สีเคมี 	
ข้อดี	ทอแบบลายทางต่อกัน ห่างกันเว้นเส้น 3-5 Cm ต่อสีและต่อเส้น 	<ul style="list-style-type: none"> ทอแบบลายทางห่างกัน 3-5 CM ระยะห่างจะขึ้นอยู่กับ รูปแบบของการออกแบบ 	<ul style="list-style-type: none"> ใช้เส้นยีนเป็นเส้นด้าย สลับสีกันไปมา ให้มีความกลมกลืนใน เนื้อของผ้าทอให้อ่าน 		<ul style="list-style-type: none"> ใช้การทอแบบแน่น เพื่อเป็นความแข็งแรงของตัวชิ้นงาน
ข้อเสีย	 แบบร่าง 5			<ul style="list-style-type: none"> ใช้สีเคมีในการทำให้เกิดสี 	

ตารางที่ 4 พิจารณาข้อดีและข้อเสียในรูปแบบการทอ

การทอ	รูปแบบ	การขึ้นโครงสร้าง	วัสดุ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	แรงงานฝีมือ
<p>ข้อดี</p> <p>การทอลองและขึ้นรูปแบบเทคนิคของตีหมา หรือภาษาชนะหมัดักน้ำ</p> <p>แบบร่าง 6</p>	<ul style="list-style-type: none"> การขึ้นรูปแบบจะใช้การจับขวิดมาเป็นตัวช่วยในการขึ้นรูปผ้าทั้ง 3 ลักษณะ ทอสีธรรมชาติ การทอสีแบบตาราง ทอสีแบบลายทาง 	<ul style="list-style-type: none"> ใช้การจับขวิด และเย็บคอกๆ กันในการเกิดลวดลายให้มีรูปแบบแปลกกว่าเดิม 		<ul style="list-style-type: none"> ใช้การทอแบบแน่น ความแน่นของการทอขึ้นอยู่กับจังหวะการทอ
<p>ข้อเสีย</p>			<ul style="list-style-type: none"> ใช้สีเคมีเป็นสีตกแต่ง ใช้เอ็นเย็บผ้าเป็นตัวช่วยขึ้นรูป ลักษณะจะมีความคงทนมากขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> ใช้การทอแบบแน่น ความแข็งแรงของตัวชิ้นงาน

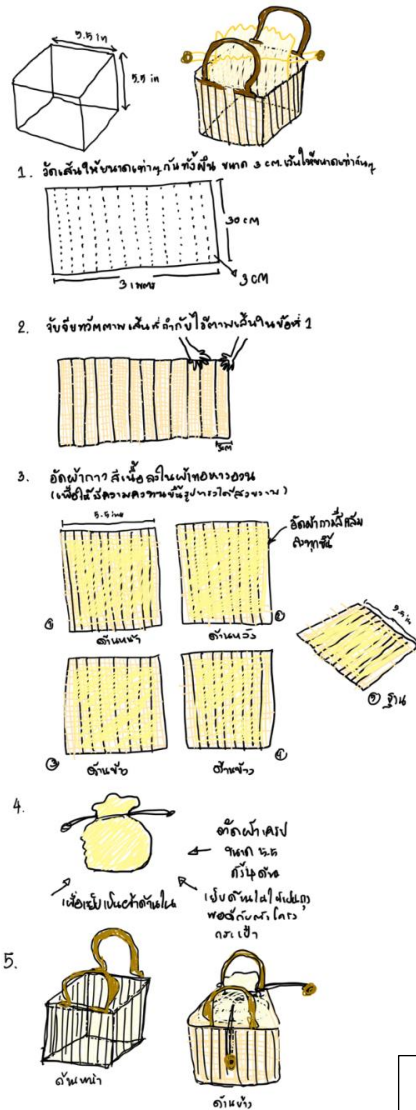
จากตารางที่ 4.3.4.2. ผู้วิจัยแสดงให้เห็นถึงลักษณะการทอผ้าทอทางอวนแต่ละประเภทที่สามารถนำมาประยุกต์เป็นชิ้นงานให้เหมาะสมกับรูปแบบและทรงกระเป๋า ที่ตอบโจทย์ผู้บริโภคต่อการใช้งานในชีวิตประจำวัน

4.4 แบบร่างครั้งที่ 2

วิเคราะห์จากพื้นผ้าที่เป็นหน่วยชิ้นงานในการออกแบบขึ้นรูปตัวอย่างกระเป๋าในรูปแบบต่างๆ จากการ sketch รูปภาพทรงกระเป๋าที่ตอบโจทย์ต่อผู้ใช้งาน จากแบบสอบถามที่จัดทำขึ้น รายละเอียดตามภาพดังต่อไปนี้

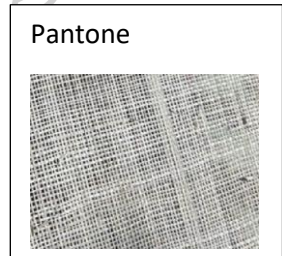
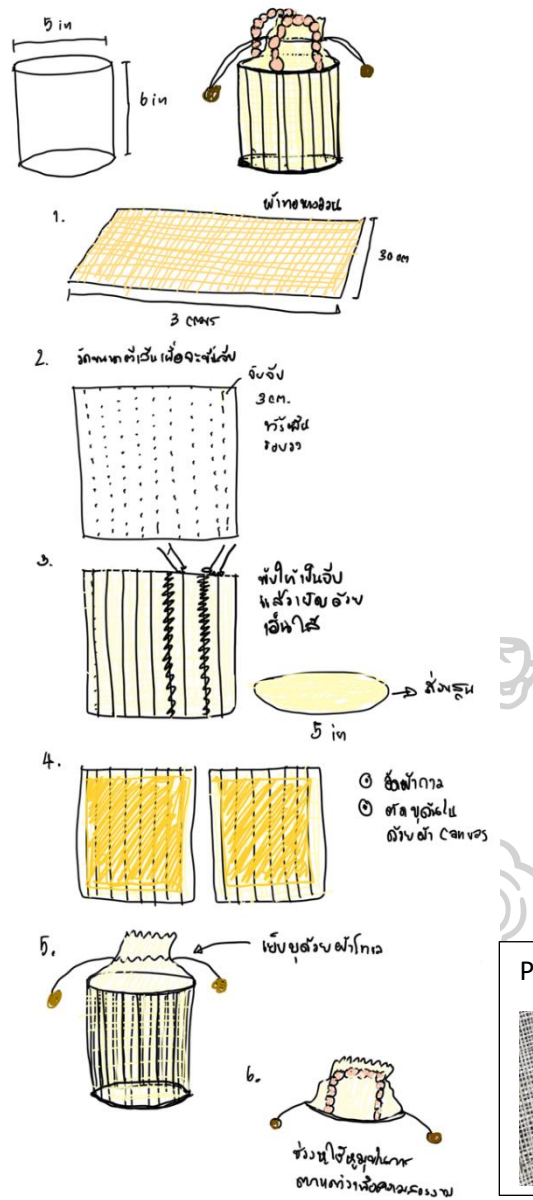
4.4.1 (รูปแบบลักษณะการทอ Set การทอแบบธรรมชาติ)

ชั้นที่ 1 หน่วยชิ้นงานโครงสร้างที่มีแนวคิดมาจากรูปทรง เรขาคณิต Bucket Bag

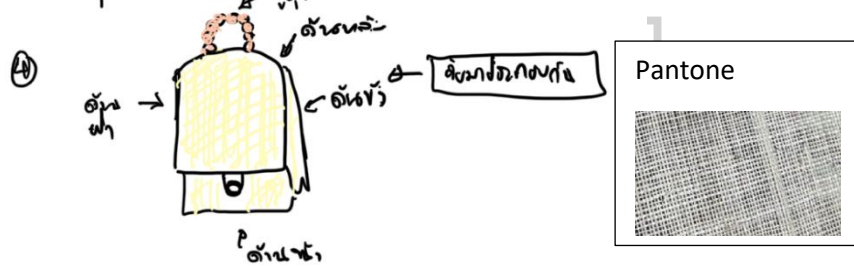
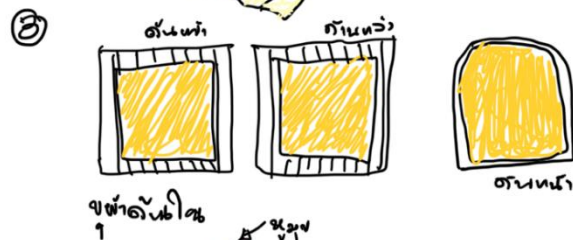
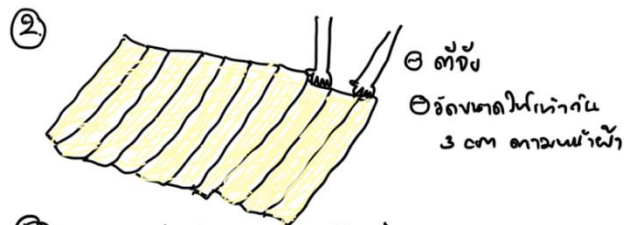
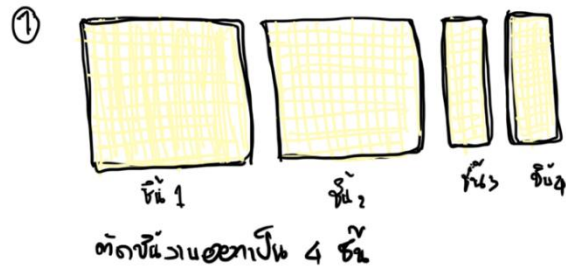
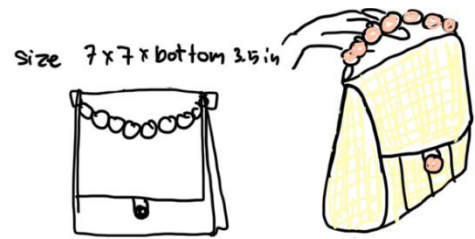
ภาพที่ 18 Sketch แบบ เทเลียม ใช้ผ้าทอทางอวนเซตสีธรรมชาติ.

ชั้นที่ 2 รูปแบบลักษณะผ้าทอทางอวนธรรมชาติ Bucket Bag

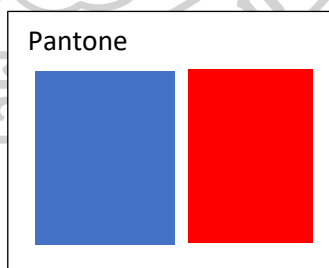
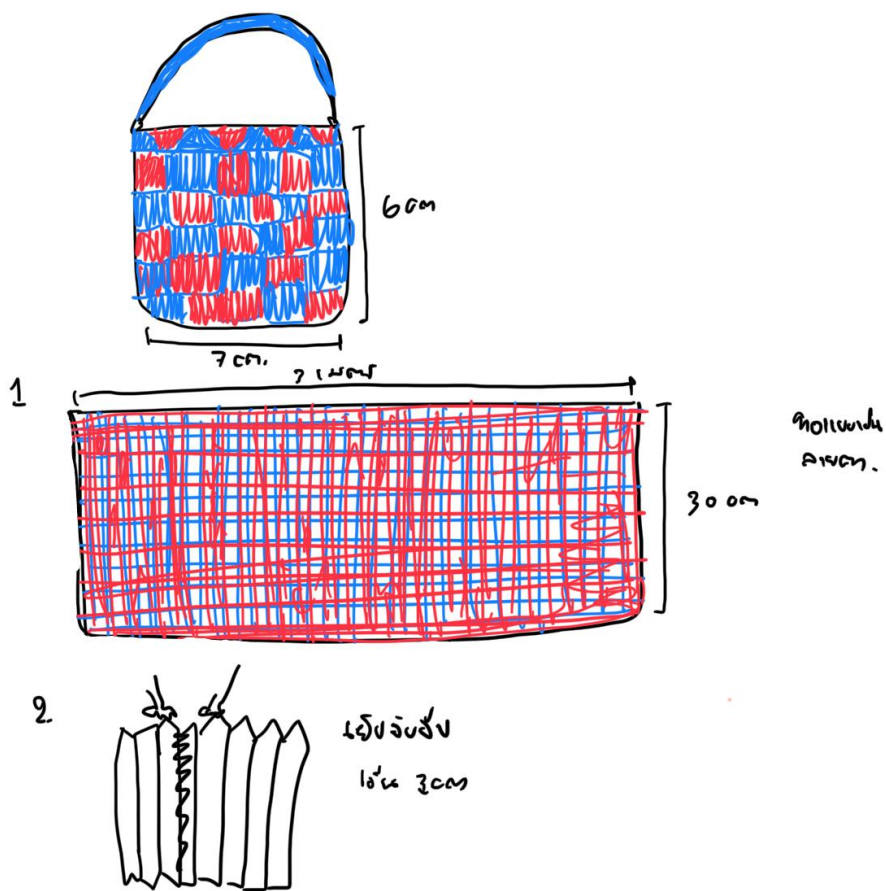
ภาพที่ 19 Sketch แบบ เหลี่ยมใช้ผ้าทอหางอนเซตสีธรรมชาติ.

ขั้นที่ 3 รูปแบบลักษณะผ้าทอหางอนธรรมชาติ Bucket Bag

ภาพที่ 20 Sketch แบบ เหลี่ยมใช้ผ้าทอทางอนเซตสีธรรมชาติ.

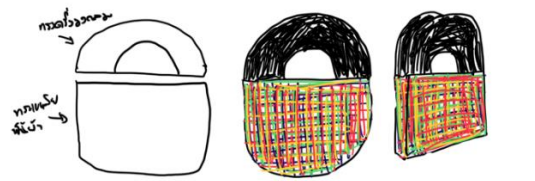
ขั้นที่ 4 รูปแบบลักษณะผ้าทอทางอนลายตาราง Tote Bag

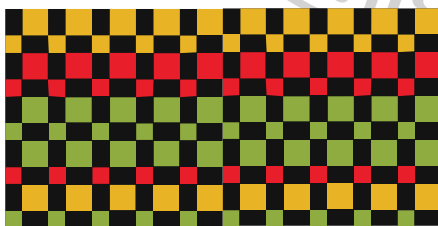
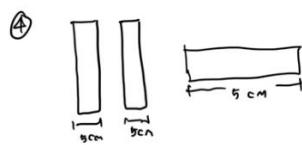
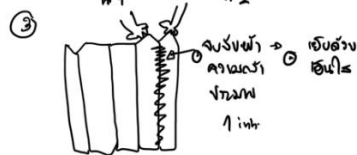
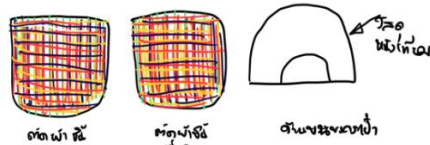
รูปแบบลายทอที่ร่างแบบไว้ ความห่างของช่องอยู่ที่ 3 - 5 Cm

ภาพที่ 21 Sketch แบบลักษณะผ้าทอทางอนลายตาราง Tote Bag

ขั้นที่ 5 รูปแบบลักษณะการทอผ้าทางอนแบบตาราง Tote Bag

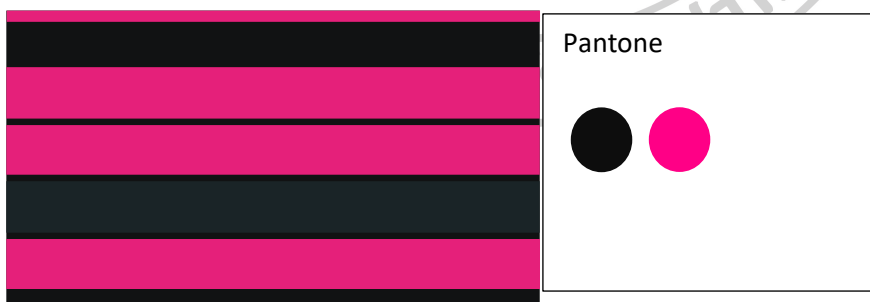
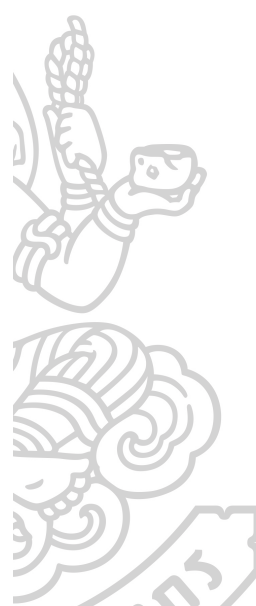
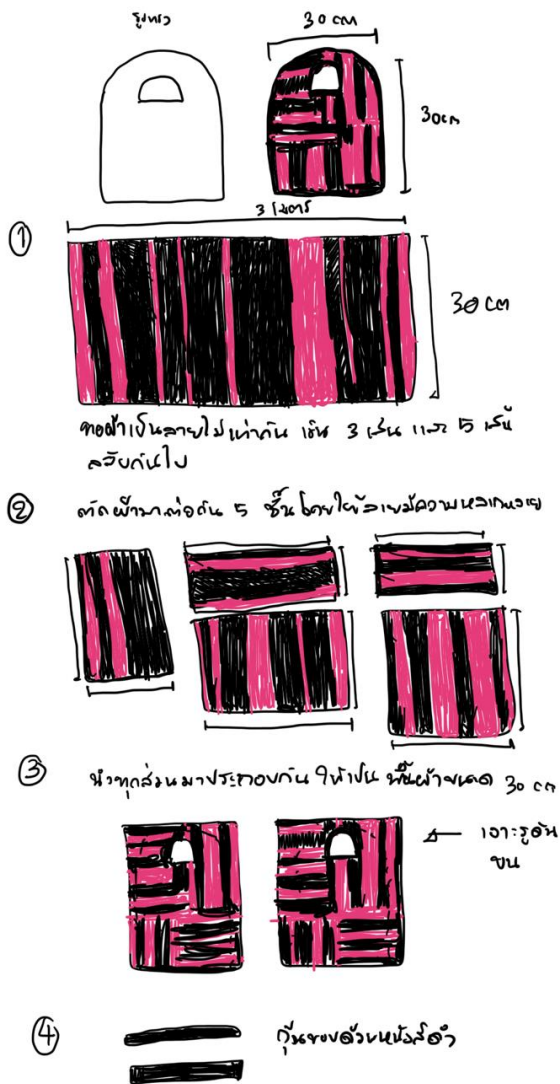
① ตัดผ้า

รูปแบบลายทอที่ร่างแบบไว้ ความห่างของช่องอยู่ที่ 3 – 5 Cm
 เคาะ 1 จังหวะ เว้นเส้นตั้งและเส้นยืน 2-1 Cm

ภาพที่ 22 Sketch แบบลักษณะผ้าทอทางอนลายตาราง Tote Bag

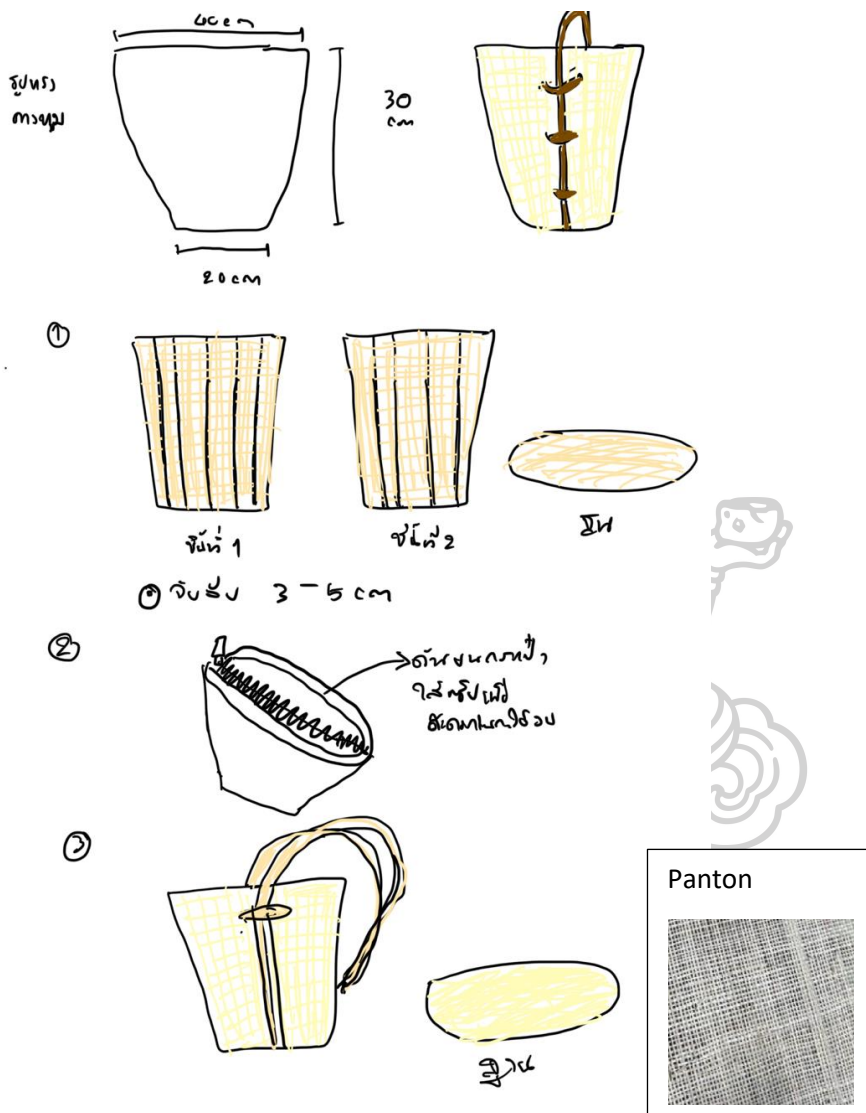
ขั้นที่ 6 (รูปแบบลักษณะการทอผ้าทอทางอนเป็นเส้นลาย Tote Bag)

รูปแบบลายทอที่ร่างแบบไว้ ความห่างของช่องอยู่ที่ 4 - 5 Cm
 เคาะ 1 จังหวะ เว้นเส้นตั้งและเส้นยืน 3- Cm

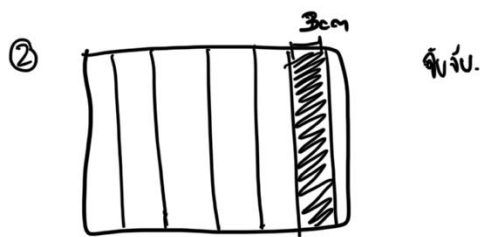
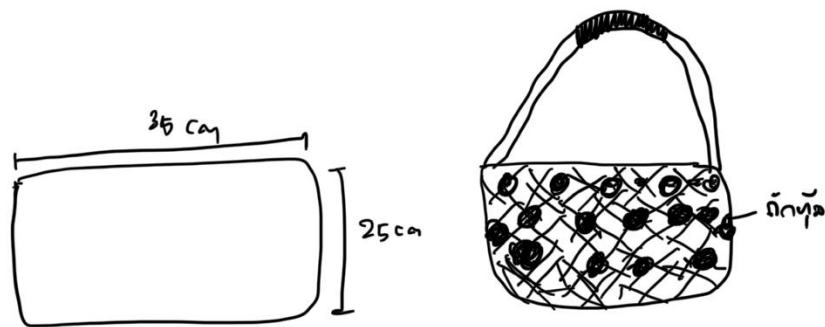
ภาพที่ 23 Sketch แบบลักษณะผ้าทอทางอวนลายทาง Tote Bag

ขั้นที่ 7 รูปแบบลักษณะผ้าทอทางวัฒนธรรมชาติ Backpack Bag ทรงสี่เหลี่ยม คางหมู

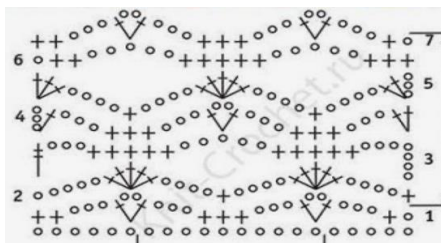
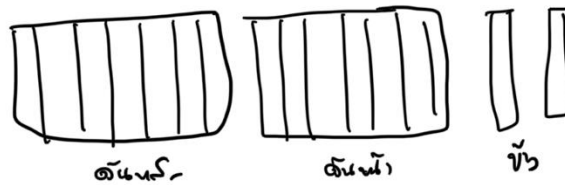

ภาพที่ 24 Sketch แบบ เหลี่ยมคางหมูใช้ผ้าทอทางวัฒนธรรมชาติ.

ขั้นที่ 8 รูปแบบลักษณะผ้าทอทางวัฒนธรรมชาติ Cross Bag
(เพิ่มเทคนิคการใช้เชือกถัก โครเซ)

③ ใช้งานรวมผ้าได้สามผืนผูกเข้า

ลายเชือกถัก โครเซ

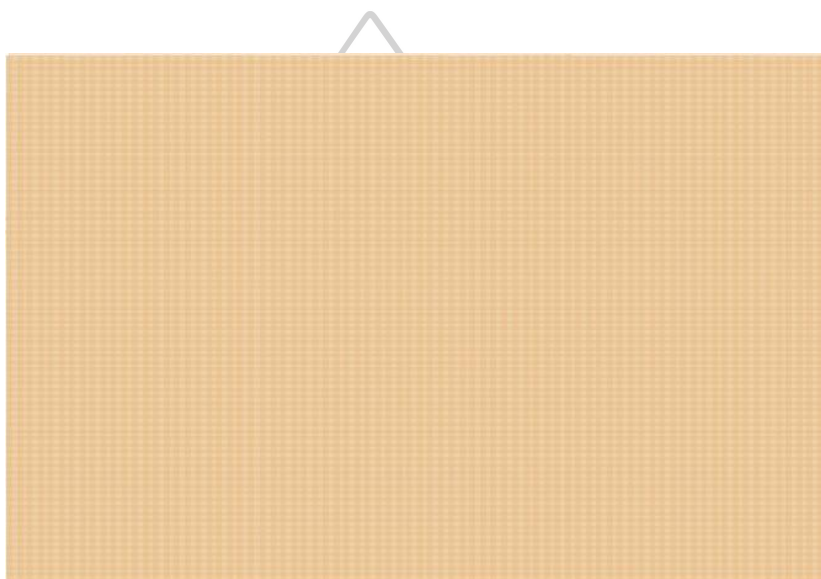

ภาพที่ 25 Sketch แบบใช้ผ้าทอทางวัฒนธรรมชาติ. เชือกถัก โครเซ สีดำ

จากแบบร่างก่อนสร้างผลิตภัณฑ์จริง พบว่า แบบร่างทุกชุดใช้วิธีการเดียวกันแต่ปรับเปลี่ยนสี และรูปแบบการขึ้นโครงสร้าง หรือบางรูปแบบต้องใช้ในการตกแต่งลดทอนเพื่อให้เกิดความแปลกใหม่ของโครงสร้าง จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบจากแบบร่างตามบริบทของข้อจำกัดของรูปแบบทรงกระเปาะแต่ละใบ ภายใต้คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา ชุดกระเปาะทุกชุดออกแบบมาเพื่อตอบโจทย์ของกลุ่มเป้าหมาย และสามารถใช้ได้จริงตามบริบทของผู้บริโภคอีกด้วย

การทำต้นแบบเป็นผลิตภัณฑ์

ขั้นที่ 1 ในเซตที่ 1 การทอสีธรรมชาติ ทอแบบแน่นและถี่

ภาพที่ 26 Sketch

รูปแบบการทอโดยสีธรรมชาติ ทอแบบแน่น เส้นพุ่งและเส้นยืนจะมีลักษณะห่างกันแค่ 0.01 Cm

โดยประมาณ

รูปโดย : ผู้วิจัย

ภาพที่ 27 กระบวนการขึ้นทอแบบแน่น และถี่กว่าการทอปกติ
รูปโดย : ผู้วิจัย

ภาพที่ 28 ลักษณะผ้าทอหางอวนที่ได้ และถี่กว่าการทอปกติ
รูปโดย : ผู้วิจัย

การขึ้นต้นแบบ กระเป๋าเนื้อผ้าทอเป็นแบบสีธรรมชาติ จะเป็นกระเป๋ารูปทรง Bucket Bag

ภาพที่ 29 รูปแบบการทำกระเป๋าลักษณะ รูปทรง กระบอก และสีเหลี่ยม
รูปโดย : ผู้วิจัย

ภาพที่ 30 รูปแบบการทำกระเป๋าทรงสี่เหลี่ยม
รูปโดย : ผู้วิจัย

ภาพที่ 31 รูปแบบการทำกระเป๋าทรงสี่เหลี่ยม

รูปโดย : ผู้วิจัย

ต้นแบบที่ได้

ภาพที่ 32 ต้นแบบกระเป๋าทรงกลมที่ทำตามเทคนิคในภาพสเกต

รูปโดย : ผู้วิจัย

ต้นแบบที่ได้

ภาพที่ 33 ต้นแบบกระเป๋าเหลี่ยมที่ทำตามเทคนิคในภาพสเกต

รูปโดย : ผู้วิจัย

ต้นแบบที่ได้

ภาพที่ 34 ต้นแบบกระเป๋าเหลี่ยมที่ทำตามเทคนิคในภาพสเกต

รูปโดย : ผู้วิจัย

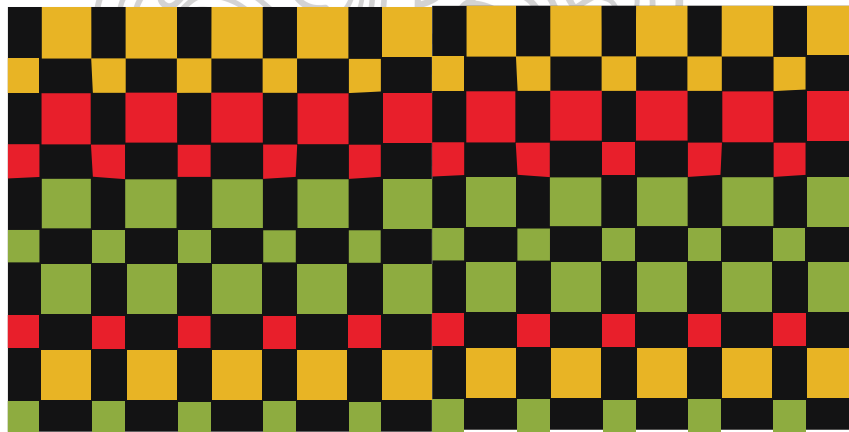
ชั้นที่ 2 ในเซตที่ 2 รูปแบบการทอแบบลายตาราง

ภาพที่ 35 Sketch

รูปแบบการทอโดยโทสนีที่จับคู่ 2 สี ทอแบบลายทแยงของผ้า โดยโครงสร้างผ้าจะเป็นการทอแบบ
ลายสี่เหลี่ยมแต่มีความเอียงประมาณ 10 องศา เพื่อให้เกิดการทอที่ขึ้นรูปแบบใหม่ๆ

รูปโดย : ผู้วิจัย

ภาพที่ 36 Sketch

รูปแบบการทอโดยโทสนีที่จับคู่ 4 สี ทอแบบลายทแยงของผ้า โดยโครงสร้างผ้าจะเป็นการทอแบบ
ลายสี่เหลี่ยม

ขัดกันไปมา ทั้งแนวตั้งและแนวนอน ขนาดห่างกัน 2-5 Cm ต่อช่องสี่ คละกันไปทั้งหน้าผ้า 30 Cm

รูปโดย : ผู้วิจัย

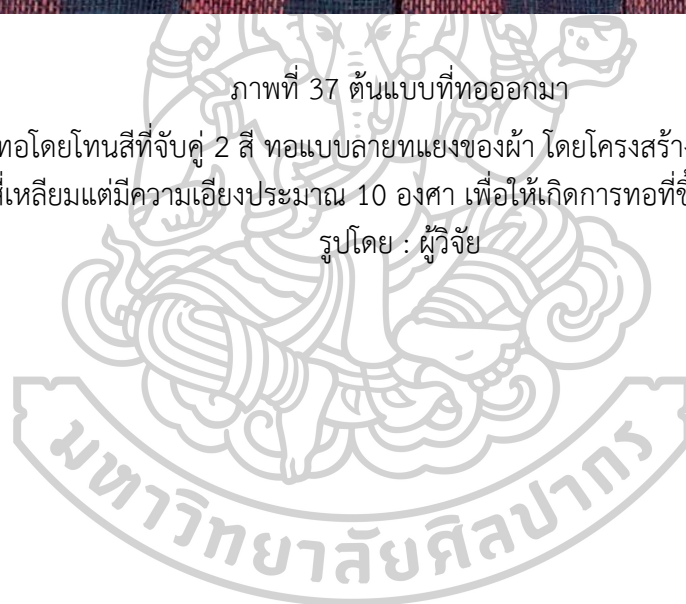
ต้นแบบที่ได้

ภาพที่ 37 ต้นแบบที่ทอออกมา

รูปแบบการทอโดยโหนดสีที่จับคู่ 2 สี ทอแบบลายทแยงของผ้า โดยโครงสร้างผ้าจะเป็นการทอแบบ
ลายสี่เหลี่ยมแต่มีความเอียงประมาณ 10 องศา เพื่อให้เกิดการทอที่ขึ้นรูปแบบใหม่ๆ

รูปโดย : ผู้วิจัย

ภาพที่ 38 ต้นแบบที่ทอออกมา

รูปแบบการทอโดยโหนดสีที่จับคู่ 4 สี ทอแบบลายทแยงของผ้า โดยโครงสร้างผ้าจะเป็นการทอแบบ
ลายสี่เหลี่ยม
ขัดกันไปมา ทั้งแนวตั้งและแนวนอน ขนาดห่างกัน 2-5 Cm ต่อช่องสี คละกันไปทั้งหน้าผ้า 30 Cm
รูปโดย : ผู้วิจัย
ภาพชิ้นงาน ที่นำมาขึ้นแบบที่ 1

ภาพที่ 39 ต้นแบบที่ทอออกมา

ภาพโดย : ผู้วิจัย

ภาพชิ้นงาน ที่นำมาขึ้นแบบที่ 2

ภาพที่ 40 ลักษณะ การประกอบชิ้นงาน

ภาพโดย : ผู้วิจัย

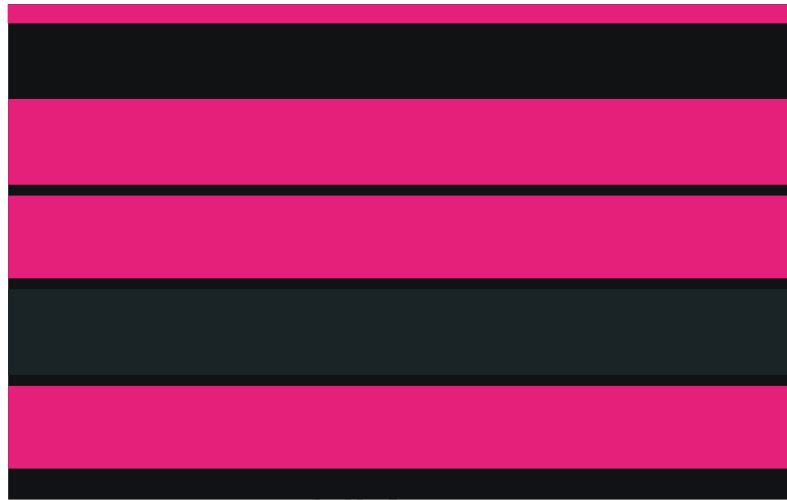
ภาพชิ้นงาน ที่นำมาขึ้นแบบที่ 3

ภาพที่ 41 ต้นแบบจริง

ภาพโดย : ผู้วิจัย

ชั้นที่ 3 ในเซตที่ 3 รูปแบบการทอแบบลายทางเว้นระยะ

ภาพที่ 42 Sketch

รูปแบบการทอโดยโทนสีที่จับคู่ 2 สี ทอแบบลายทาง ห่าง 3 Cm 5 Cm และ 10 Cm ยาว 3 เมตร
กว้าง 30 Cm
รูปโดย: ผู้วิจัย

ภาพที่ 43 Sketch

รูปแบบการทอโดยโทนสีที่จับคู่ 3 สี ทอแบบลายทาง ห่าง 3 Cm 5 Cm และ 10 Cm ยาว 3 เมตร
รูปโดย : ผู้วิจัย

กระบวนการทำต้นแบบ

ภาพที่ 44 ลักษณะการย้อมเส้นใยธรรมชาติก่อนขึ้นทอ

รูปโดย : ผู้วิจัย

ภาพที่ 45 ลักษณะการทอลาย

รูปโดย : ผู้วิจัย

ต้นแบบที่ 1

ภาพที่ 46 ต้นแบบที่ได้

รูปแบบการทอโดยโหนดสีที่จับคู่ 2 สี ทอแบบลายทาง ห่าง 3 Cm 5 Cm และ 10 Cm ยาว 3 เมตร
กว้าง 30 Cm
รูปโดย: ผู้วิจัย

ต้นแบบที่ 2

ภาพที่ 47 ต้นแบบที่ได้

รูปแบบการทอโดยโหนดสีที่จับคู่ 3 สี ทอแบบลายทาง ห่าง 3 Cm 5 Cm และ 10 Cm ยาว 3 เมตร

รูปโดย : ผู้วิจัย

ต้นแบบชิ้นรูปกระเป๋า แบบที่ 1 เซตที่ 3

ภาพที่ 48 ต้นแบบทรงกระเป๋าแบบ Tote Bag

เป็นรูปแบบการตัดเย็บแบบตัดต่อเล่นลายผ้า

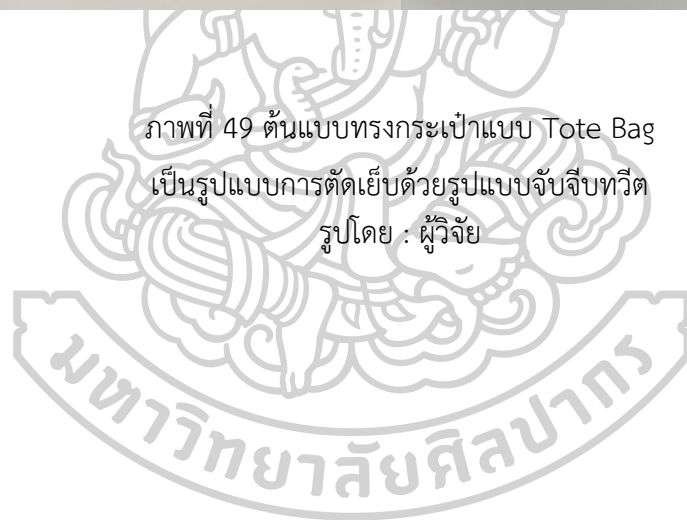
รูปทรงสี่เหลี่ยม + ครึ่งวงกลม

รูปโดย : ผู้วิจัย

ต้นแบบชิ้นรูปกระเป๋า แบบที่ 2 เซตที่ 3

ภาพที่ 49 ต้นแบบทรงกระเป๋าแบบ Tote Bag
เป็นรูปแบบการตัดเย็บด้วยรูปแบบจับจีบทวิต
รูปโดย : ผู้วิจัย

ชั้นที่ 4 ในเซตที่ 3 รูปแบบการทอแบบย้อมสี เข้ม กลาง อ่อน

ภาพที่ 50 Sketch

รูปแบบการทอโดยทอสีใช้จะเป็นสี ดำ เทคนิคการทำจะอยู่ที่การทอไล่ระดับสี โทน เข้ม กลาง อ่อน
โดยใช้เส้นพุ่งเป็นสีธรรมชาติ

รูปโดย: ผู้วิจัย

ต้นแบบการทอ

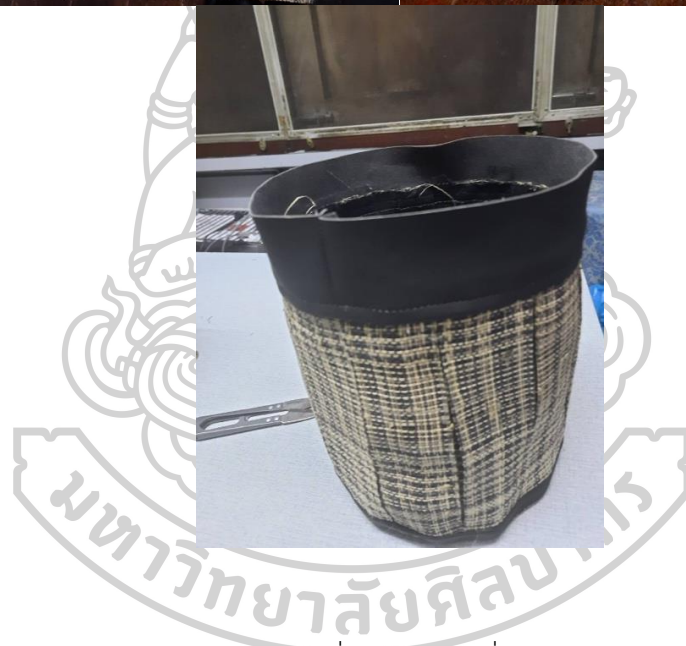

ภาพที่ 51 ต้นแบบที่ได้

รูปแบบการทอโดยทอสีใช้จะเป็นสี ดำ เทคนิคการทำจะอยู่ที่การทอไล่ระดับสี โทน เข้ม กลาง อ่อน

รูปโดย : ผู้วิจัย

ต้นแบบชิ้นรูปกระเป๋า แบบที่ กระเป๋า ทรง Bucket Bag

ภาพที่ 52 ต้นแบบที่ได้

รูปแบบการขึ้นรูปเป็นรูปแบบ ของการจับจีบทวิตทั้งหมด
รูปโดย : ผู้วิจัย

ต้นแบบชิ้นรูปกระเป๋า แบบที่ กระเป๋า ทรง Bucket Bag

ภาพที่ 53 ต้นแบบทรงกระเป๋าแบบ Tote Bag

เป็นรูปแบบการตัดเย็บด้วยรูปแบบจับจีบทวิต

รูปโดย : ผู้วิจัย

ชั้นที่ 5 ในเขตที่ 4 รูปแบบการทอแบบธรรมชาติ และใช้เทคนิคการถักโคเซ

การขึ้นต้นแบบ กระเป๋าเนื้อผ้าทอเป็นแบบสี่เหลี่ยมจัตุรัส จะเป็นกระเป๋ารูปทรง Crossbody

Bag

จับจีบ Twis

ภาพที่ 54 Sketch

รูปแบบการทอโดยสี่เหลี่ยมจัตุรัส ทอแบบแน่น เส้นพุ่งและเส้นยืนจะมีลักษณะห่างกันแค่ 0.01 Cm

โดยประมาณ รูปโดย : ผู้วิจัย

รูปแบบที่ขึ้นต้นแบบ

ภาพที่ 55 ต้นแบบทรงกระเป๋าแบบ Crossbody Bag
เป็นรูปแบบการตัดเย็บด้วยรูปแบบจับจีบหวีต และเทคนิค การถักโคเซ
รูปโดย : ผู้วิจัย

ขั้นที่ 5 รูปแบบการทอแบบธรรมชาติ ทรงกระเป๋า Backpack Bag

การขึ้นต้นแบบ กระเป๋าเนื้อผ้าทอเป็นแบบสี่เหลี่ยมจัตุรัส จะเป็นกระเป๋ารูปทรง Crossbody Bag

ภาพที่ 56 Sketch

รูปแบบการทอโดยสี่เหลี่ยมจัตุรัส ทอแบบแน่น เส้นพุ่งและเส้นยืนจะมีลักษณะห่างกันแค่ 0.01 Cm

โดยประมาณ

Size 20x30 cm

รูปโดย : ผู้วิจัย

รูปแบบที่ขึ้นต้นแบบ

ภาพที่ 57 ต้นแบบจริง

รูปแบบการทอโดยสี่ธรรมชาติ ทอแบบแน่น เส้นพุ่งและเส้นยืนจะมีลักษณะห่างกันแค่ 0.01 Cm
โดยประมาณ

Size 20x30 cm กระเป๋าทรง Backpack Bag ทรงเป็นสามเหลี่ยมตัดเรขาคณิต

รูปโดย : ผู้วิจัย

4.4 ขั้นตอนการประเมินความพึงพอใจต่อกลุ่มเป้าหมาย

4.4.1 ผลประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ

1.1 รูปเล่มต้นแบบสารสนเทศ	รูปเล่มต้นแบบใหม่	1. มีความแปลกใหม่ในการจัดรูปแบบของสารสนเทศฉบับปรับปรุงแก้ไข	1. มีความแปลกใหม่ใช้วิธีการจัดรูปแบบการเป็นตารางสั้นๆ	1. รูปเล่มใหม่ สวยงาม (Design) ของสีและลายเป็นต้นแบบที่ดี	1. มีความแปลกใหม่ในการออกแบบใช้วิธีการที่ดีกับสิ่งตรงข้ามประกอบประสานกัน
รูปทรงศิลปะดูเป็นธรรมชาติ	รูปทรงศิลปะดูเป็นธรรมชาติ	2. เป็นไปได้ในการผลิต	2. เป็นไปได้ในการผลิต	2. เป็นไปได้ในการผลิต	2. เป็นไปได้ในการผลิต
	การจับคู่สีระหว่างสีของส่วนหัวสีของกระดาษ	1. ดูดี ลงตัวกับเนื้อหาทางาน สวยงาม	1. ดูดี สวยงามเหมาะสมกับเนื้อหา	1. รูปทรงมีความสัมพันธ์กับภาพรวมภายนอก	1. ดูดี ลงตัว สวยงาม
1.2 สีสีน	- สีสีนสอดคล้องกับประเภทผลิตภัณฑ์	1. สีสีนเป็นแนวร่วมกันเรียบ ดูสะอาด	1. จับคู่สีกระดาษที่พบเป็นตารางสั้นๆสั้นๆเท่านั้น	1. ดูดี ลงตัวกับเนื้อหา	1. จับคู่สีดูกลมกลืน ระดับสีสีนที่สั้นๆในแค่สีเดียว
		2. มีความสอดคล้อง	2. สวยงาม	2. กลมกลืน เหมาะสม	2. เข้ากันได้ดี
- สีสีนสอดคล้องกับประเภทการใช้งาน	- สีสีนเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	1. สอดคล้องกับเนื้อหา	1. ใช้ปริมาณสีที่พอเหมาะ	1. สอดคล้องกับเนื้อหา	1. สอดคล้องกับเนื้อหา
		2. สอดคล้องกับเนื้อหา	2. สวยงาม	2. กลมกลืน เหมาะสม	2. เข้ากันได้ดี
1.3 การใช้งาน และความแข็งแรง	- สอดคล้องกับรูปแบบผลิตภัณฑ์	1. เหมาะกับกลุ่มเป้าหมายที่ใช้งาน	1. เหมาะกับกลุ่มเป้าหมายที่ใช้งาน	1. เหมาะกับกลุ่มเป้าหมายที่ใช้งาน	1. เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย
		2. เหมาะสม	2. เหมาะสม	2. เหมาะสม	2. เหมาะสม
- สอดคล้องกับรูปแบบผลิตภัณฑ์	- สอดคล้องกับรูปแบบผลิตภัณฑ์	1. ใช้งานได้อย่างเหมาะสมตามโอกาส	1. ทนทาน ใช้สีกระดาษที่จากธรรมชาติ	1. ทนทาน ใช้สีกระดาษที่จากธรรมชาติ	1. ใช้งานได้อย่างเหมาะสมตามโอกาส
		2. ใช้งานได้ง่าย	2. ใช้งานได้ง่าย	2. ใช้งานได้ง่าย	2. มีความสอดคล้อง ใช้งานได้ง่ายแข็งแรง

ภาพที่ 58 ผลประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ
อ้างอิงโดย : ผู้วิจัย

1.3 การใช้งาน และความแข็งแรง	- สอดคล้องกับรูปแบบผลิตภัณฑ์	1. ใช้งานได้อย่างเหมาะสมตามโอกาส	1. ทนทาน ใช้สีกระดาษที่จากธรรมชาติ	1. ทนทาน ใช้สีกระดาษที่จากธรรมชาติ	1. ใช้งานได้อย่างเหมาะสมตามโอกาส
2. ใช้งานได้ง่าย		2. ใช้งานได้ง่าย	2. ใช้งานได้ง่าย	2. มีความสอดคล้อง ใช้งานได้ง่ายแข็งแรง	
2. การควบคุมสมบัติและลักษณะเชิงของกราฟิกทางาน	2.1 เส้นทางการผลิตจากใบงาน	- ทั่วไปตามขนาดภาพ มาแบ่งเป็นเส้นทางการผลิต	1. สอดคล้องกับวิธีการที่ในการผลิต	1. สอดคล้องกับวิธีการที่ในการผลิต	1. สอดคล้องกับวิธีการที่ในการผลิต
- ทั่วไปตามขนาดภาพ มาแบ่งเป็นเส้นทางการผลิต	- สอดคล้องกับเนื้อหา	1. สอดคล้อง	1. สอดคล้อง	1. สอดคล้อง	1. สอดคล้อง
		2. สอดคล้อง	2. สอดคล้อง	2. สอดคล้อง	2. สอดคล้อง
3. ข้อจำกัดของเส้นใยในเส้นใย	3.1 เส้นทางการผลิตจากใบงาน	1. สอดคล้อง	1. สอดคล้อง	1. สอดคล้อง	1. สอดคล้อง
3.2 ข้อจำกัดของเส้นใยในเส้นใย	- ทั่วไปตามขนาดภาพ มาแบ่งเป็นเส้นทางการผลิต	1. สอดคล้อง	1. สอดคล้อง	1. สอดคล้อง	1. สอดคล้อง
		2. สอดคล้อง	2. สอดคล้อง	2. สอดคล้อง	2. สอดคล้อง
4. เสนอแนะ	4.1 เทคนิคหรือวิธีการผลิต	- การนำเทคนิคการแก้ไขสีสีนผลิตภัณฑ์ให้มีความแปลกใหม่	1. ความเป็นธรรมชาติมีความสัมพันธ์กัน	1. มีความเป็นธรรมชาติดูแล้ว เหมือนและสีสีนให้ดูสวยงามแปลกตา	1. มีความเป็นธรรมชาติดูแล้ว เหมือนและสีสีนให้ดูสวยงามแปลกตา
- วิธีการแก้ไขสีสีน	- วิธีการแก้ไขสีสีน	1. ดูเป็นธรรมชาติ	2. ดูแปลกใหม่	2. ดูแปลกใหม่	2. น่าสนใจ
		1. เข้าใจง่าย	1. เข้าใจง่าย	1. เข้าใจง่าย	1. เข้าใจง่าย

ภาพที่ 59 ผลประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)
อ้างอิงโดย : ผู้วิจัย

5. เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ย่อยสลายได้ง่าย				
5.1 ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม				
- ใช้งานเป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ ไม่ถือพอลิโพรไพลีนในการผลิต	1. มีความผูกพันอยู่บ้าง	1. ผลิตภัณฑ์มีหลายขั้นตอนในการผลิต	1. ผลิตภัณฑ์ต้องใช้เวลาปรนิต และวิธีแนวคิดในการต่อสี	1. มีความผูกพันอยู่บ้าง
	2. วัสดุที่เข้ามาจากธรรมชาติ ไม่เป็นการทำลายสิ่งแวดล้อม	2. วัสดุที่เข้ามาจากธรรมชาติ ไม่เป็นการทำลายสิ่งแวดล้อม	2. วัสดุที่เข้ามาจากธรรมชาติ ไม่เป็นการทำลายสิ่งแวดล้อม	2. วัสดุที่เข้ามาจากธรรมชาติ ไม่เป็นการทำลายสิ่งแวดล้อม
6. เพิ่มมูลค่า				
6.1 จำนวนได้				
- ผลิตภัณฑ์สามารถจำหน่ายได้	1. สามารถจำหน่ายได้ เป็นที่น่าพอใจในกลุ่มรักธรรมชาติ และกลุ่มวัยทำงาน	1. สามารถจำหน่ายได้ เป็นที่น่าพอใจในกลุ่มรักธรรมชาติ และกลุ่มวัยทำงาน และกลุ่มที่ชอบสีส้ม	1. สามารถจำหน่ายได้ เป็นที่น่าพอใจในกลุ่มรักธรรมชาติ และกลุ่มวัยทำงาน ที่ชอบ Style สีส้ม	1. สามารถจำหน่ายได้ เป็นที่น่าพอใจในกลุ่มรักธรรมชาติ และกลุ่มวัยทำงาน
- ประเภทผลิตภัณฑ์ตามกรวด เข้าถึงผู้บริโภค	1. เข้าถึงได้ง่าย การออกแบบที่ น่าสนใจ	1. เข้าถึงได้ง่ายด้วยสวดสายที่เด่นชัด	1. เข้าถึงได้ง่ายด้วยสีส้มที่ผสมผสาน และการออกแบบที่เข้ากับผลิตภัณฑ์	1. เข้าถึงได้ง่าย การออกแบบที่ น่าสนใจ
6.2 ราคา				
- ราคาคู่แข่งกับคู่แข่งในตลาด	1. มีความคุ้มค่า ไม่แพงเกินไป	1. มีความคุ้มค่า ไม่แพงเกินไป	1. มีความคุ้มค่า ไม่แพงเกินไป	1. มีความคุ้มค่า ไม่แพงเกินไป
- ราคามะเทศกับรูปแบบ การใช้งาน	1. มีความเหมาะสมกับราคา การออกแบบ และการผลิต	1. ไม่ดีลจะซื้อ รูปแบบการ Design ที่ทันสมัย สวยงาม	1. ไม่ดีลจะซื้อ รูปแบบมีความ เหมาะสมในการ Design ผลิตภัณฑ์ และการผลิต	1. มีความเหมาะสมกับราคา การออกแบบ และการผลิต

ภาพที่ 60 ผลประเมินความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

อ้างอิงโดย : ผู้วิจัย

4.4.2 ข้อเสนอแนะจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มเป้าหมาย

4.4.2.1 ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตมีความหลุดลุ่ยง่าย การทอควรให้มีเนื้อผ้าหางอวนที่แน่น เมื่อเวลาตัดเย็บจะได้ไม่หลุดลุ่ยมาก หรืออาจมาจากการเร่งผลิต ทำให้ความแน่นและเนียนของเส้นหางอวนมีน้อยลง

4.4.2.1 การใช้สีสังเคราะห์กับเส้นโบลานไม่สม่ำเสมอ อาจเป็นเพราะการรีบนำมาผลิต (ทอ) หรืออาจเป็นเพราะโบลานมีเส้นหนาเกินไป การย้อมสีจึงไม่สามารถดูดซึมได้แบบสม่ำเสมอ ในเส้นทอหางอวนที่นำมาทอ จึงควรคำนวณขนาดของเส้นหางอวนก่อนผลิต เพื่อให้การย้อมสีดูดซึมได้อย่างสวยงาม เมื่อนำมาทอแล้วจะมีสีส้มที่สม่ำเสมอตามต้องการ

บทที่ 5

ผู้วิจัยสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ การออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากภูมิปัญญาผ้าทอหางอน สำหรับสตรีวัยทำงาน ดังนี้

5.1 สรุปผล

ผู้วิจัยสรุปผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

5.1.1 วัตถุประสงค์การวิจัยขั้นที่ 1 เพื่อทำการศึกษาทดลองคุณสมบัติ เทคนิค วัสดุ วิธีการ และใช้ประโยชน์จากผ้าทอหางอน

5.1.1.1 ศึกษาการทอผ้าทอหางอนในรูปแบบและวิธีการทอที่ต่างจากการศึกษาและสังเกตลักษณะการทอผ้าทอหางอน และนำมาทดลองขึ้นรูปการทอ เบื้องต้นโดยศึกษาวิธีการทอในรูปแบบดั้งเดิม นำมาประยุกต์ใช้ในรูปแบบการทอที่สอดแทรกเทคนิคใหม่ๆ จากการศึกษาทดลองทำให้เห็นรูปร่าง รูปทรง และการขึ้นขนาดของชิ้นงาน เวลาในการผลิต การขึ้นรูปแบบการทอต่อ 1 ผืนงาน โดยคำนึงถึงข้อจำกัดส่งผลต่อการขึ้นรูปของชิ้นงาน ผู้วิจัยจึงพิจารณาคัดเลือกผ้าทอที่สามารถนำไปพัฒนาต่อได้ ได้แก่ ผ้าทอที่มีเส้นใยต่อกันแบบยาวสม่ำเสมอ ไม่ขาดง่าย เรียบ ไม่ยับย่น เพื่อให้สอดคล้องกับชิ้นงานและปริมาณที่มีอยู่อย่างเหมาะสม

5.1.1.2 วิธีการขึ้นรูป จากการแสวงหาวิธีการขึ้นรูป พบว่า วิธีการที่น่าสนใจและสอดคล้องกับลักษณะและคุณสมบัติทางกายภาพของผ้าทอหางอนคือ การนำเทคนิคด้านงานฝีมือมาใช้ ให้สอดคล้องกับเทคนิคภูมิปัญญาดั้งเดิมของชาวใต้ ได้แก่ เทคนิคการขึ้นรูปโครงสร้างของติหมา การถักโครเซ การพันกัน การขุด และการมัด มาประยุกต์ใช้ในการขึ้นรูปแบบเป็นหลัก เพราะเป็นวิธีที่คล้ายกัน ไม่ซับซ้อน สามารถขึ้นรูปได้ โดยไม่ต้องนำหลายชิ้นมาประกอบกัน รูปแบบวิธีการขึ้นรูปที่สอดคล้องกับการทอหางอน

5.1.1.3 ประยุกต์ชิ้นงานเป็นผลิตภัณฑ์ หน่วยชิ้นงานที่ได้จากการทดลองขึ้นรูป ผู้วิจัยพิจารณาข้อดีและข้อเสีย เพื่อคัดเลือกหน่วยชิ้นงานที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิด โดยชิ้นงานที่ถูกคัดเลือก นำมาประยุกต์เป็นรูปแบบของกระเป๋าที่เหมาะสมกับสตรีวัยทำงาน 4 ชุดงาน ได้แก่ กระเป๋าทรง Crossbody Bag/

Tote Bag/ Bucket Bag/ และ Backpack Bag เป็นต้น ทดลองขึ้นรูปเป็นผลิตภัณฑ์เบื้องต้น และขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญและลงพื้นที่ จากการสังเกต พบว่า ผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจคือกระเป๋าทั้ง 4 รูปทรงนี้ ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์ มาพัฒนาต้นแบบ และสร้างต้นแบบ โดยพัฒนารูปแบบเพิ่มเติม และปรับวิธีการขึ้นรูปให้สอดคล้องกัน ขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ พิจารณาลักษณะและคุณสมบัติทางกายภาพของผ้าทอหางอน แล้วทดลองพัฒนาหน่วยชิ้นงานจากวิธีการขึ้นรูปและคงรูปที่เหมาะสมแต่ละรูปแบบ โดยเน้นวิธีการเชื่อมต่อให้มีทิศทางเดียวกับการคงรูปหน่วยชิ้นงานนั้นๆ จากการศึกษาการรูปร่าง ลวดลาย ข้อดี ข้อเสีย และข้อจำกัด นำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากภูมิ

ปัญหาผ้าทอหางอน โดยคำนึงถึงประเภท รูปแบบ ลักษณะการใช้งานให้สอดคล้องกับความสวยงาม ในยุคสมัย

5.1.2 วัตถุประสงค์การวิจัยขั้นที่ 2 เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์ และพัฒนาผ้าทอหางอน

5.1.2.1 รูปแบบและสีสน่าสนใจ แสดงสถานะที่โดดเด่นและคุ้มค่า เป็นการใช้วัสดุอย่างสร้างสรรค์ ผลิตออกมาได้จริง และเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความประณีต และมีความคุ้มค่าต่อการใช้งาน

5.1.2.2 ผลิตภัณฑ์ผ้าทอหางอน ที่พัฒนารูปแบบการทอที่สามารถต่อยอดได้ มีความทันสมัย ใช้งานได้ง่าย และเหมาะสมต่อกลุ่มเป้าหมาย

5.1.3 วัตถุประสงค์การวิจัยขั้น 3 เพื่อออกแบบนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่สร้างสรรค์ ภายใต้ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่คนรุ่นใหม่ การออกแบบให้สอดคล้องต่อกลุ่มเป้าหมาย และพฤติกรรมผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์ กระเป๋าสำหรับสตรีวัยทำงานที่นำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับออกแบบ และจัดทำแบบร่างชิ้นงานตามข้อมูลของผู้บริโภค และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบผลิตภัณฑ์ ออกแบบกระเป๋า ผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาด ตรวจสอบและทำการประเมินชิ้นงานเบื้องต้น เพื่อนำมาพัฒนารูปแบบของชิ้นงานที่จัดทำขึ้น ได้ผลิตภัณฑ์เป็นกระเป๋า 4 รูปทรง

แบบที่ 1 จำพวกกระเป๋า Crossbody Bag

แบบที่ 2 จำพวกกระเป๋า Tote Bag

แบบที่ 3 จำพวกกระเป๋า Bucket Bag

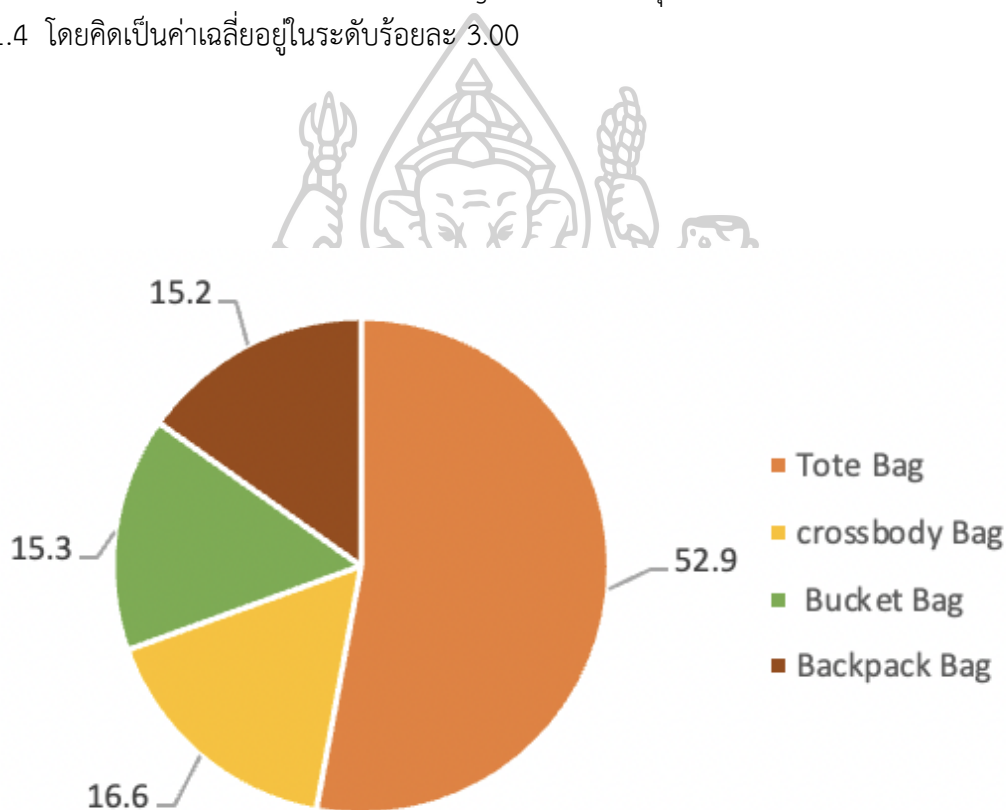
แบบที่ 4 จำพวกกระเป๋า Backpack Bag

ภาพที่ 61 ต้นแบบจริงออกแบบ โดยแบ่งเป็นประเภทของกระเป๋า
รูปโดย : ผู้วิจัย

5.1.4. วัตถุประสงค์การวิจัยชั้น 4 เพื่อประเมินความพึงพอใจ การออกแบบ กระเป๋าจากภูมิปัญญาผ้าทอหางอวน นำชิ้นงานมาประเมินเพื่อทำแบบสอบถามสำหรับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อประเมินความพึงพอใจ โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นพนักงานหญิงวัยทำงาน จำนวน 30 คน และเก็บ ข้อมูลมาวิเคราะห์ห้ผลความพึงพอใจ พบว่า โดยสรุปผลและรายงานผลในรูปแบบค่าเฉลี่ยแต่ละ ประเด็นตามลำดับมากที่สุด - น้อยสุด

1. ประเด็นรูปแบบและการใช้งานผลิตภัณฑ์ผ้าทอหางอวน ผู้บริโภคมีความ พึงพอใจรูปแบบและการใช้งานผลิตภัณฑ์ รูปแบบกระเป๋า Tote Bag อยู่ในระดับคิดเป็นร้อยละ 52.9 รองลงมาเป็น กระเป๋า Backpack Bag คิดเป็นร้อยละ 16.6 กระเป๋า Crossbody Bag คิดเป็นร้อยละ 15.3 และกระเป๋า Bucket Bag มีคะแนนน้อยสุด คิดเป็นร้อยละ 15.2 ดังภาพที่ 5.1.4 โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับร้อยละ 3.00

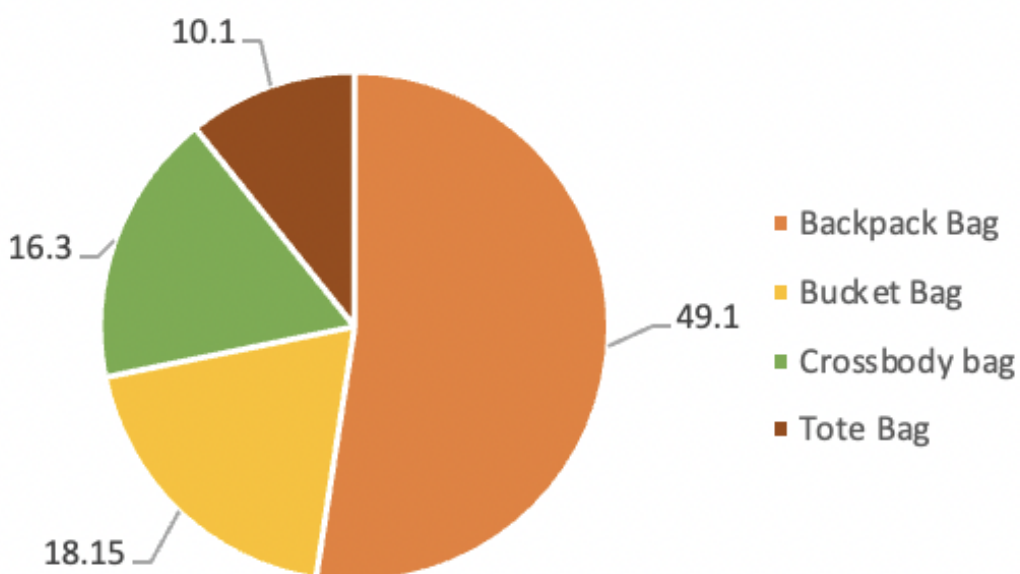

ภาพที่ 62 สรุป ลำดับความพึงพอใจประเด็นรูปแบบการใช้งาน 4 ชุดผลิตภัณฑ์

ภาพโดย จิตราภรณ์ จิตรเที่ยง

2. คุณสมบัติและลักษณะดั้งเดิมกับรูปแบบใหม่ๆ

ผู้บริโภคให้ความพึงพอใจกับการทอผ้าหางอวนในรูปแบบลักษณะแบบใหม่ๆ รูปแบบกระเป๋า Tote Bag อยู่ในระดับมากที่สุด คือคิดเป็นร้อยละ 49.1 รองลงมาเป็นกระเป๋า Backpack Bag คิดเป็นร้อยละ 18.15 กระเป๋า Bucket Bag คิดเป็นร้อยละ 16.3 และสุดท้ายคือ กระเป๋า Crossbody Bag คิดเป็นร้อยละ 10.1 ดังภาพที่ 5.4 โดยคิดเป็นค่าเฉลี่ยเลขคณิตในระดับ มาก คิดเป็นร้อยละ 3.1

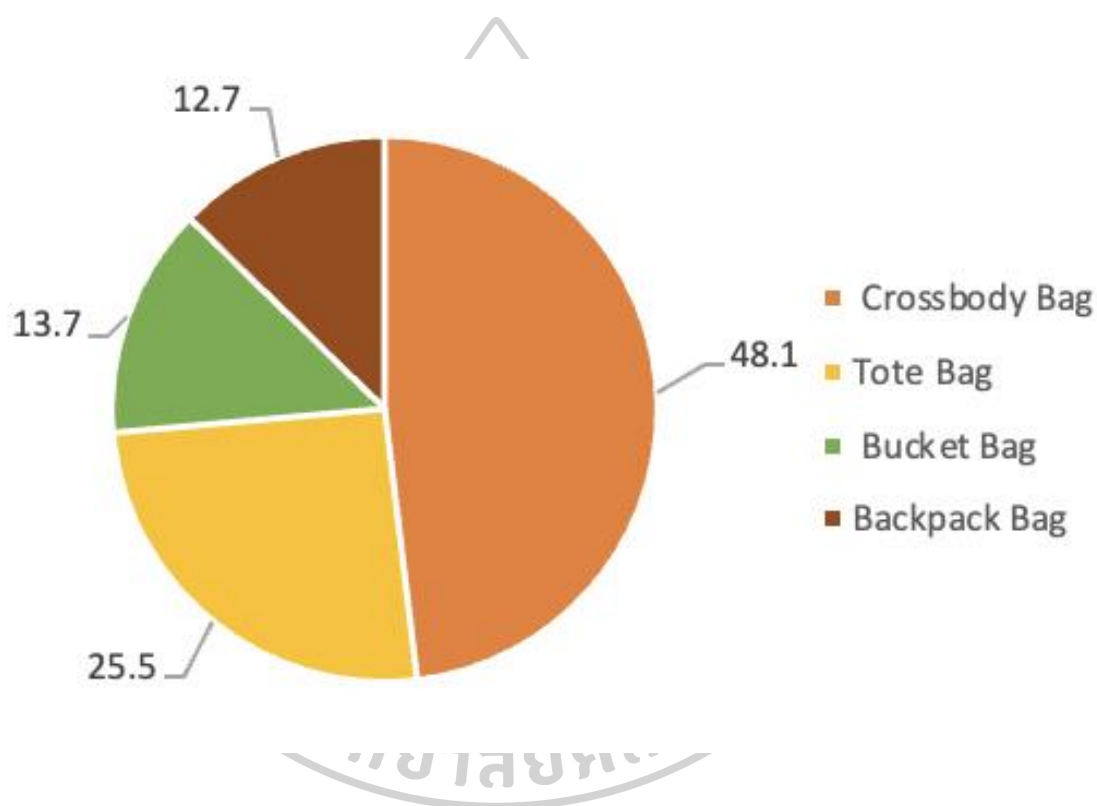

ภาพที่ 63 สรุป ภาพความพึงพอใจลักษณะดั้งเดิมกับรูปแบบใหม่

ภาพโดย จิตราภรณ์ จิตรเที่ยง

3. ประเด็นงานฝีมือ

ผู้บริโภคให้ความพึงพอใจวิธีขึ้นรูปที่เน้นงานฝีมือ ชุดกระเป๋า Crossbody Bag อยู่ในระดับที่มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 48.1 รองลงมาคือชุดกระเป๋า Tote Bag คิดเป็นร้อยละ 25.5 ชุดกระเป๋า Bucket Bag คิดเป็นร้อยละ 13.7 ชุดกระเป๋า Backpack Bag มีคะแนนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 12.7 ดังภาพที่ 5.5 โดยมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตอยู่ในระดับมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 3.00

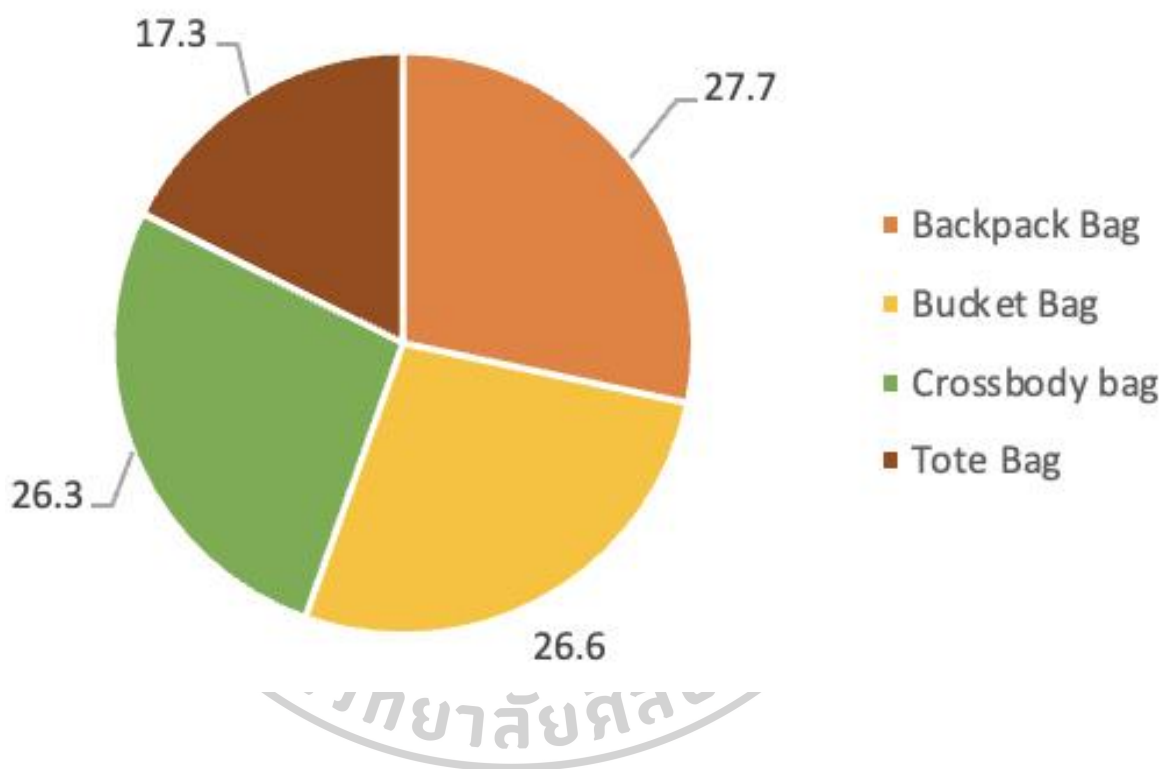

ภาพที่ 64 สรุปภาพความพึงพอใจประเด็นด้านงานฝีมือ

ภาพโดย จิตรารภรณ์ จิตรเที่ยง

4. ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม

ผู้บริโภคที่มีความพึงพอใจความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของผลิตภัณฑ์
 ชุดกระเป๋า Backpack Bag อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.7 รองลงมาเป็นชุดกระเป๋า
 Bucket Bag คิดเป็นร้อยละ 26.6 ชุดกระเป๋า Crossbody Bag คิดเป็นร้อยละ 26.3 ชุดกระเป๋า
 Tote Bag มีคะแนนน้อยสุด คิดเป็นร้อยละ 17.3 โดยคิดค่าเฉลี่ยเลขคณิตอยู่ในระดับมากที่สุดร้อยละ
 3.7

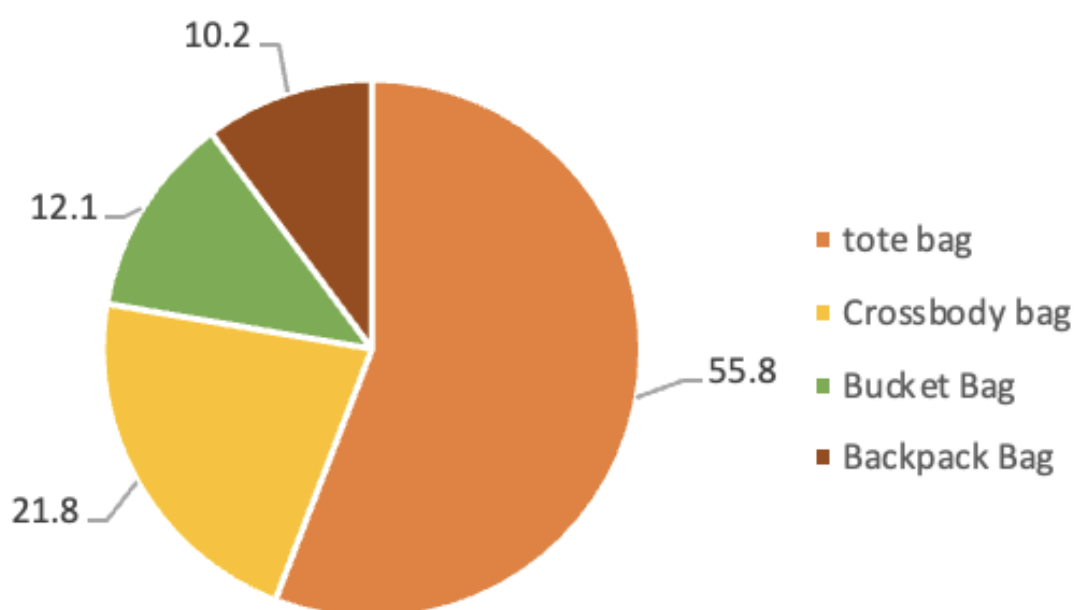

ภาพที่ 65 สรุปภาพความพึงพอใจประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม

ภาพโดย จิตราภรณ์ จิตรเที่ยง

5. ประเด็นการเพิ่มมูลค่า

ผู้บริโภคมีความพึงพอใจในการเพิ่มมูลค่ากระเป๋า Tote Bag ในระดับที่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.8 รองลงมาคือกระเป๋า Crossbody Bag คิดเป็นร้อยละ 21.8 ชุดกระเป๋า Bucket Bag คิดเป็นร้อยละ 12.1 ชุดกระเป๋า Backpack Bag มีคะแนนน้อยที่สุด คือคิดเป็นร้อยละ 10.2 โดยมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 2.9

ภาพที่ 66 สรุปภาพความพึงพอใจประเด็นด้านเพิ่มมูลค่า

ภาพโดย จิตรกรรณ จิตรเที่ยง

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 แนวคิดการออกแบบผ้าทอทางอวนสำหรับสตรีวัยทำงาน การนำเสนอแนวคิดการดำเนินงานไปในแนวทางเดียวกัน คือศึกษาวัสดุให้เห็นข้อดีและข้อจำกัด เป็นการนำไปใช้ด้วยวิธีการที่เหมาะสม และมีวิธีการสร้างผลงาน โดยเริ่มจากการ Sketch ขึ้นงาน แล้วนำแนวคิดมาโยงต่อกัน เพื่อให้เกิดเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีขนาดจริง และสมบูรณ์ ให้มีความประณีตและลงตัว ผนวกกับความที่มีมือการทำหัตถกรรมของคนไทย มีความถนัดในด้านงานหัตถกรรมอยู่แล้ว เช่น การทอ การปัก เป็นต้น ทุกงานจึงมีความละเอียด และละเอียดละไม แต่ยังคงแสดงเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ออกมาได้อย่างชัดเจน จัดการการสร้างรูปแบบ ลวดลายหรือวัสดุที่สามารถนำไปพัฒนาจนกลายมาเป็นรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ทำให้ดูเป็นระเบียบเป็นแบบแผนเดียวกัน

ผลการวิจัยในประเด็นที่นำผ้าทอทางอวนมาต่อยอดในการออกแบบเป็นผลิตภัณฑ์ที่เข้าถึงผู้หญิงวัยทำงานยุคใหม่ ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับรูปแบบปัจจุบัน โดยเริ่มจากการวางแผนอย่างรอบครอบและขอความร่วมมือจากกลุ่มแม่บ้านหน้าทับที่ให้การสนับสนุนการขึ้นต้นแบบจนถึงการทอ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 การนำผลการวิจัยไปใช้

1. กลุ่มแม่บ้านหน้าทับ อำเภอท่าศาลา ตันกำเนิดวัสดุผ้าทอทางอวนสามารถนำกระบวนการดำเนินงาน ทั้งวิธีการผลิตไปประยุกต์ใช้ในการทดลองขึ้นรูป โดยการออกแบบทดลองในสถานการณ์ต่างๆได้

5.3.1 การนำงานวิจัยไปพัฒนาต่อ

1. เพิ่มมูลค่าให้ผ้าทอทางอวนโดยการขึ้นรูปแบบผสมผสานวัสดุอื่นที่ดูทันสมัย เช่น ผ้า หนัง เชือกถัก เป็นต้น เพื่อเพิ่มกลุ่มเป้าหมาย และเพื่อความน่าสนใจให้ผลิตภัณฑ์
2. รูปแบบการผลิตควรมีความประณีตเพิ่มความคุ้มค่า และมูลค่าให้ผลิตภัณฑ์
3. ทดลองนำทักษะความถนัดหลายหลายด้านมาทดลองขึ้นรูปวัสดุผ้าทอทางอวน เพื่อเป็นการเพิ่มความน่าสนใจ และที่มาของผลิตภัณฑ์ อาจเพิ่มความแข็งแรงในการใช้งาน
4. เน้นรูปแบบ และสัดส่วน วัสดุที่มาประกอบ เพื่อแสดงความน่าสนใจให้วัสดุอย่างชัดเจน
5. เลือกวัสดุที่ประกอบให้เหมาะสมกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ และสอดคล้องกับผ้าทอทางอวนที่ใช้
6. กำหนดประเภทผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย
7. กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาให้ชัดเจนว่าต้องการเพิ่มมูลค่า หรือเน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เพราะเป้าหมายส่งผลต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์โดยตรง รูปแบบที่ได้จะสร้างประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ
8. สร้างแบบสอบถามความต้องการจากผู้บริโภคก่อนออกแบบผลิตภัณฑ์ เพื่อความชัดเจนของเป้าหมายในการออกแบบ

9. ออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าทอหางอน เหมาะสมและส่งเสริม
ภาพลักษณ์ของกลุ่มเป้าหมาย การนำวัสดุควรออกแบบให้มีรูปแบบน่าเชื่อถือ ทำให้ผู้บริโภคมั่นใจว่า
แข็งแรงหรือใช้งานได้จริง ควรออกแบบให้ลงตัว

รายการอ้างอิง

Mahgoub Y. & Alsoud K. (2015). The Impact of Handicrafts on the Promotion of Cultural and Economic Development for Students of Art Education in Higher Education. *Journal of Literature and Art Studies. Global Journal of Human-Social Science: . H.Interdisciplinary. 20(10): 32-40.*

โครงการสร้างองค์ความรู้และบุคลากรด้านการออกแบบสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม โดย กระทรวงอุตสาหกรรม ดำเนินการโดยสถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สพว. (2555). *อัตลักษณ์ ไทยทุนความคิด ทุนสร้างสรรค์. (พิมพ์ครั้งที่ 1). สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.*

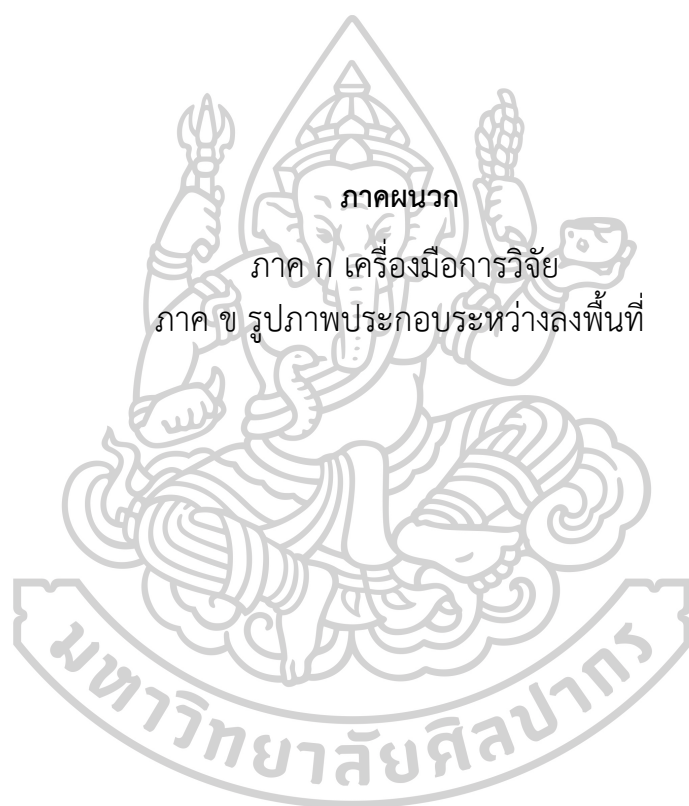
ดิสนีย์ สิงหวรเศรษฐ์. (2552). *ออกแบบสิ่งทอ. โอเอสพรีนติ้งเฮ้าส์ กรุงเทพฯ.*

สมประสงค์ ภาษาประเทศ. (2559). *เทคโนโลยี และ นวัตกรรมเพื่อการพัฒนา เส้นใยธรรมชาติจากพืช การปั่นด้ายใยสั้นชนิดยาวจากพืช. Online.*

สาคร ชลสาคร. (2560 สืบค้นเมื่อ 12 พฤษภาคม 2563). *เทคโนโลยี และ นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเส้นใยธรรมชาติจากพืช เล่มที่ 1 การปรับปรุงคุณภาพเส้นใยพืช. [Online]*
<https://www.thaitextile.org>

อรัญ วานิชกร. (2563). *การออกแบบผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น พิมพ์ครั้งที่ 1[Online]* เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2563 กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ภาค ก เครื่องมือการวิจัย

ภาค ข รูปภาพประกอบระหว่างลงพื้นที่

แบบสัมภาษณ์

วัตถุประสงค์

สัมภาษณ์เชิงข้อมูลสภาพปัญหาเบื้องต้นของการจัดการกลุ่มแม่บ้านทอหางอวน เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยหัวข้อการพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์ของกลุ่มหัตถกรรม ทอผ้าหางอวนเป็นประโยชน์สูงสุดจากวัสดุธรรมชาติ

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ชนิดปลายเปิดแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้ คือ
 ตอนที่ 1 สถานสภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์
 ตอนที่ 2 ข้อมูลเชิงลึกในการจัดการภายในกลุ่มทอหางอวน

ผู้วิจัยจึงขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามนี้อย่างครบถ้วน ตามความคิดเห็นของท่าน

ผู้วิจัย นางสาว จิตรารักษ์ จิตรเที่ยง
 นักศึกษาระดับมหาบัณฑิต
 คณะมัณฑนศิลป์ สาขา ออกแบบผลิตภัณฑ์ สถาบันมหาวิทยาลัยศิลปากร

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

คำชี้แจง โปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริงเพื่อประโยชน์ต่อการนำข้อมูลไปใช้ในงานวิจัย

- 1.ชื่อ-นามสกุล.....
- 2.อายุ.....ปี
- 3.ประสบการณ์การทำงานหัตถกรรมผ้าทอหางอน.....ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการทอผ้าหางอน และระบบการจัดการกลุ่มหัตถกรรมทอหางอน

คำชี้แจง โปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริงเพื่อประโยชน์ต่อการนำข้อมูลไปใช้ในงานวิจัย

1. ประวัติความเป็นมา การคิดค้นวัสดุธรรมชาติ จนนำไปสู่การจัดตั้งเป็นหัตถกรรม
พื้นบ้าน
ที่สร้างรายได้ให้แก่ ชุมชน
2. สมาชิกทั้งหมดในกลุ่มกี่คน
3. ขั้นตอนการจัดเตรียม แหล่งที่มาจากศูนย์ส่งเสริมกลุ่มแม่บ้านท่าศาลา
4. วิธีการป้องกันวัสดุเสียหาย เช่น เชื้อรา มอด
5. การเก็บรักษาวัสดุของกลุ่มทอหางอน
6. วิธีการพัฒนาวัสดุ พร้อมกระบวนการ
7. ลักษณะและคุณสมบัติทางกายภาพของผ้าทอหางอน
8. จุดเด่น - วัสดุจากธรรมชาติ นำมาประยุกต์อะไรได้บ้าง
9. จุดด้อย - เนื้อวัสดุ และเศษวัสดุ
10. วิธีการจัดการ กระบวนการผลิตผ้าทอหางอน ในศูนย์ส่งเสริมกลุ่มแม่บ้าน ท่าศาลา
11. วิธีการพัฒนาวัสดุที่ได้จากธรรมชาติ
12. ผ้าทอหางอนนำไปใช้อะไรได้บ้าง
13. จากขั้นตอนการสร้างชิ้นงาน ใครเป็นผู้แปรรูปผลิตภัณฑ์
14. ศึกษาผลิตภัณฑ์เดิม ที่กลุ่มแม่บ้านจัดทำขึ้น
15. วิเคราะห์วิธีพัฒนาวัสดุธรรมชาติ จากผ้าทอหางอน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาเป็น
ขั้นตอนต่อไป

แบบดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

วัตถุประสงค์ ให้ผู้เชี่ยวชาญแนะนำวิธีการสร้างชิ้นงานและการนำไปพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ต่อไป ภายใต้กรอบแนวคิดพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์

ตอนที่ 1 ผู้วิจัยอธิบายกรอบแนวคิดการออกแบบวัสดุอย่างสร้างสรรค์

การนำวัสดุธรรมชาติ มาแปรเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ โดยคงความเป็นวัสดุเดิม ไม่ได้ผ่านกระบวนการเป็นวัสดุใหม่ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ไม่ผ่านกระบวนการระบบอุตสาหกรรม และเพิ่มมูลค่า ผู้วิจัยใช้แนวคิดนี้ในการประยุกต์ให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ภายใต้แนวคิดพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์ และไม่กระทบสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะนำการประยุกต์ใช้แนวคิดการออกแบบวัสดุอย่างสร้างสรรค์ในการวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญสามารถให้ข้อเสนอแนะ ระหว่างการบรรยายของผู้วิจัยได้ ซึ่งประกอบด้วย

1. วัตถุประสงค์
2. ลักษณะทางกายภาพ คุณสมบัติ ข้อจำกัด วัสดุผ้าทอหางอน
3. การศึกษาค้นคว้าวิธีการสร้างชิ้นงานและผลที่ได้
4. การทดลองสร้างหน่วยชิ้นงานเบื้องต้น (วิธีการดำเนินงาน ผลที่ได้ และข้อจำกัดที่พบ)
5. การประกอบรูปทรง
6. สรุปผลิตภัณฑ์ที่ได้จากผ้าทอหางอน

ตอนที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญแสดงข้อคิดเห็นต่อศักยภาพในการนำไปพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ภายใต้แนวความคิดออกพัฒนาวัสดุอย่างสร้างสรรค์ โดยแบ่งผู้เชี่ยวชาญเป็น 2 กลุ่ม ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแต่ละข้อเสนอแนะ โดยมีเกณฑ์พิจารณาดังนี้

1. รูปแบบ
 - ความสวยงาม
 - ขนาด
 - สีสันทัน
 - การแสดงลักษณะเฉพาะของวัสดุผ้าทอหางอน
2. ความคิดสร้างสรรค์
 - นำวัสดุธรรมชาติมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์
 - กระบวนการผลิต
 - รูปทรงแปลกใหม่

3. ประโยชน์ใช้สอย

- ชิ้นงานเหมาะก็นำไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบใด
- ชิ้นงานสามารถนำไปพัฒนาต่อเป็นอะไรได้อีกบ้าง

4. ศักยภาพทางการตลาด

- ถูกใจกลุ่มเป้าหมายหรือไม่
- โอกาสตั้งราคาสินค้าเพื่อความคุ้มค่า
-

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากภูมิปัญญาผ้าทอหางอน สำหรับสตรีวัยทำงาน สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

วัตถุประสงค์ ประเมินผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากภูมิปัญญาผ้าทอหางอน สำหรับสตรีวัยทำงาน โดยมีกรอบแนวคิดการพัฒนาผ้าทอหางอนอย่างสร้างสรรค์ ภายใต้ภูมิปัญญาท้องถิ่น สู่คนรุ่นใหม่

- คำชี้แจง
1. ผู้วิจัยมีต้นแบบผลิตภัณฑ์ประกอบการประเมินทั้ง 4 ชุด
 2. การกรอกข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่
 - 2.1 ข้อมูลและสถานภาพผู้ประเมิน
 - 2.2 การประเมินผลิตภัณฑ์จากกระเป๋าจากภูมิปัญญาผ้าทอหางอนในรูปแบบการเสนอ
ข้อคิดเห็นที่มีต่อผลิตภัณฑ์
 - 2.3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ
- ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้ความกรุณาประเมินผลงานการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากภูมิปัญญาผ้าทอหางอน สำหรับสตรีวัยทำงาน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลและสถานภาพผู้ประเมิน

คำชี้แจง. โปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริงเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำข้อมูลไปใช้ในการวิจัย

1. วันที่ประเมิน...../...../.....
2. ประสบการณ์การทำงาน.....

ส่วนที่ 2. ประเมินผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากภูมิปัญญาผ้าทอหางอน สำหรับสตรีวัยทำงาน โดยมีกรอบแนวคิดการพัฒนาผ้าทอหางอนอย่างสร้างสรรค์ ภายใต้ภูมิปัญญาท้องถิ่น สู่คนรุ่นใหม่

คำชี้แจง. โปรดเลือกผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจ 3 ประเภท ตามลำดับ ให้เลือก 1 ประเภท โดยเขียนหมายเลขใน

ในรูปภาพผลิตภัณฑ์ และเขียนความคิดเห็นลงในตารางที่กำหนด

รูป 1

ป 2

รูป 3

รูป 4

ข้อความ	ความคิดเห็นต่อ ผลิตภัณฑ์ ชุดที่ 1	ความคิดเห็นต่อ ผลิตภัณฑ์ ชุดที่ 2	ความคิดเห็น ต่อผลิตภัณฑ์ ชุดที่ 3	ความคิดเห็นต่อ ผลิตภัณฑ์ ชุดที่ 4
ผลิตภัณฑ์จากผ้าทอ หางอวน				
1.1 รูปลักษณ์ความ สวยงามน่าใช้				
รูปลักษณ์แปลก ใหม่				
รูปทรงอิสระดู เป็นธรรมชาติ				
1.2 สีสีน				
การจับคู่สี ระหว่างเส้นในการทอ ได้สอดคล้อง				
สีนสอดคล้อง กับประเภทผลิตภัณฑ์				
สีนสอดคล้อง กับการใช้งาน				
สีนเหมาะสมกับ กลุ่มเป้าหมาย				
1.3 การใช้งาน				
การใช้งาน สอดคล้องกับรูปแบบ ผลิตภัณฑ์				

ข้อความ	ความคิดเห็นต่อ ผลิตภัณฑ์ ชุดที่ 1	ความคิดเห็นต่อ ผลิตภัณฑ์ ชุดที่ 2	ความคิดเห็น ต่อผลิตภัณฑ์ ชุดที่ 3	ความคิดเห็นต่อ ผลิตภัณฑ์ ชุดที่ 4
1.4 ความปลอดภัย				
ผิวสัมผัสของ ผลิตภัณฑ์ไม่ระคาย เคืองเกินไป				
1.5 ความแข็งแรง				
ความแข็งแรง เหมาะสมกับการใช้ งาน				
คุณสมบัติเดิมและ ลักษณะของผ้าหาง อวน				
2.1 เส้นหางอวน				
นำเส้นหางอวนมาใช้ ในการทอ				
นำคุณสมบัติของเส้น หางอวนที่ทอเป็นผืน ผ้าแล้วมาใช้ได้ สอดคล้องกับ ผลิตภัณฑ์				

ข้อความ ข้อคำถาม	ความคิดเห็นต่อ ผลิตภัณฑ์ ชุดที่ 1	ความคิดเห็นต่อ ผลิตภัณฑ์ ชุดที่ 2	ความคิดเห็น ต่อผลิตภัณฑ์ ชุดที่ 3	ความคิดเห็นต่อ ผลิตภัณฑ์ ชุดที่ 4
2.2 วัสดุประกอบ				
สีที่ใช้ร่วมในการ ทอผ้าทอทางอวน สอดคล้องกัน				
สีและเส้นทอผ้า ทางอวนมีส่วนที่ เหมาะสมในผลิตภัณฑ์				
2.3 ลักษณะเดิมของ ผ้าทอทางอวน				
แสดงลักษณะ ของการทอแบบ ธรรมชาติอย่างชัดเจน				
ลักษณะเฉพาะ ของผ้าทอทางอวนทำ ให้ผลิตภัณฑ์น่าสนใจ				

ข้อความถาม	ความคิดเห็นต่อ ผลิตภัณฑ์ ชุดที่ 1	ความคิดเห็นต่อ ผลิตภัณฑ์ ชุดที่ 2	ความคิดเห็น ต่อผลิตภัณฑ์ ชุดที่ 3	ความคิดเห็นต่อ ผลิตภัณฑ์ ชุดที่ 4
2.4 ข้อจำกัดของผ้า ทอหางอวน				
ข้อจำกัดของผ้า ทอหางอวนหลุดหลุย ง่าย				
ข้อจำกัดของผ้าทอ หางอวนชั้นทรงยาก แต่ไม่เป็นปัญหาใน การใช้งานมากเกินไป				
เน้นงานฝีมือ				
3.1 เทคนิคหรือวิธีการ ผลิต				
การนำเทคนิค การทอสีเส้นแบบ เส้นตรงมาใช้สร้าง ผลิตภัณฑ์ที่มีความ แปลกใหม่น่าสนใจ				
วิธีการที่นำมาใช้ เหมาะกับวัสดุการทอ ผ้าหางอวน				

ข้อความ	ความคิดเห็นต่อ ผลิตภัณฑ์ ชุดที่ 1	ความคิดเห็นต่อ ผลิตภัณฑ์ ชุดที่ 2	ความคิดเห็น ต่อผลิตภัณฑ์ ชุดที่ 3	ความคิดเห็นต่อ ผลิตภัณฑ์ ชุดที่ 4
เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม				
4.1 ไม่ทำลาย สิ่งแวดล้อม				
ผลิตภัณฑ์ไม่ สิ้นเปลืองพลังงานใน การผลิต				
4.2 ย่อยสลายได้				
ผ้าทอทางอวนไม่ สามารถย่อยสลายได้ ง่าย				
วัสดุเส้นที่นำมา ทอมีความคงทน				
เพิ่มมูลค่า				
5.1 จำหน่ายได้				
รูปลักษณ์ ผลิตภัณฑ์สามารถ จำหน่ายได้				
ประเภท ผลิตภัณฑ์สามารถ เข้าถึงผู้บริโภคได้				

ข้อความถาม	ความคิดเห็นต่อ ผลิตภัณฑ์ ชุดที่ 1	ความคิดเห็นต่อ ผลิตภัณฑ์ ชุดที่ 2	ความคิดเห็น ต่อผลิตภัณฑ์ ชุดที่ 3	ความคิดเห็นต่อ ผลิตภัณฑ์ ชุดที่ 4
5.2 ราคา				
ราคาคู่แข่งกับ ระยะเวลาการผลิต				
ราคาเหมาะสม กับรูปแบบและการใช้ งาน				
กลุ่มผู้บริโภค สามารถเข้าถึงราคานี้ ได้				

ส่วนที่ 3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ภาพบรรยากาศสถานที่ครั้งที่_1

ภาพที่ 67 กลุ่มทอหางอน อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ภาพที่ 68 พื้นที่และอุปกรณ์ภายในศูนย์กลุ่มทอหางอน

ภาพที่ 69 ผลิตภัณฑ์ผ้าทอหางอนในศูนย์กลุ่มทอหางอน

ภาพที่ 70 ลงมือทอจริง

ภาพที่ 71 การสัมภาษณ์บุคลากรและช่างทอทางอานที่มีความชำนาญในวัสดุมานานกว่า 10 ปี

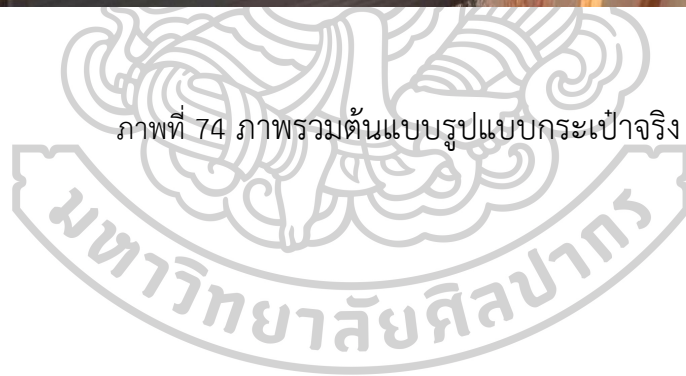
ภาพที่ 72 ภาพรวมต้นแบบที่ทอเป็นผืน

ภาพที่ 73 ภาพต้นแบบรูปแบบกระเป๋าจริง

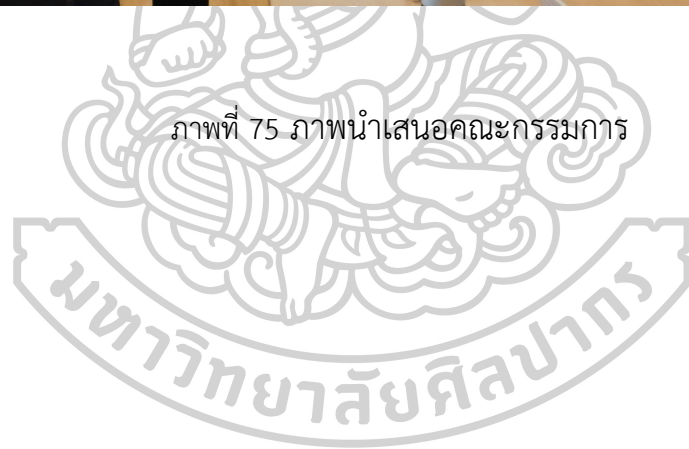

ภาพที่ 74 ภาพรวมต้นแบบรูปแบบกระเป๋าจริง

ภาพที่ 75 ภาพนำเสนอคณะกรรมการ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาว จิตราภรณ์ จิตรเที่ยง
วุฒิการศึกษา	2552 โรงเรียนชินโรสวิทยาลัย 2556 ศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาออกแบบนิเทศศิลป์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ 2564 ศิลปมหาบัณฑิต สาขาการออกแบบผลิตภัณฑ์ มหาวิทยาลัยศิลปกร
ผลงานตีพิมพ์	2556 จิตราภรณ์ จิตรเที่ยง โครงการออกแบบหนังสือนิทานภาพ อาเซียน AEC เพื่อเสริมสร้างจินตนาการ พัฒนาการของเด็กในช่วงวัย 4-10 ขวบ ให้มีพัฒนาการและจินตนาการอย่างยั่งยืน โดยนำเนื้อหาความรู้ เอกลักษณ์วัฒนธรรมและ ความเป็นอยู่ ให้เห็นถึงความแตกต่างโดยใช้การ สื่อสาร ที่ถ่ายทอดออกมาเป็นภาพทั้งหมด

